

Số: 4418/QĐ-TTg

Hà Nội, ngày 12 tháng 12 năm 2016

QUYẾT ĐỊNH

Phê duyệt Khung chính sách về bồi thường, hỗ trợ, tái định cư Dự án
Quản lý nước Bến Tre sử dụng ODA vốn vay Chính phủ Nhật Bản

THỦ TƯỚNG CHÍNH PHỦ

Căn cứ Luật Tổ chức Chính phủ ngày 19 tháng 6 năm 2015;

Căn cứ Luật Điều ước quốc tế ngày 09 tháng 4 năm 2016;

Căn cứ Luật Đất đai số 45/2013/QH13 ngày 29 tháng 11 năm 2013;

Căn cứ Nghị định số 16/2016/NĐ-CP ngày 16 tháng 03 năm 2016 của Chính phủ quy định về quản lý và sử dụng vốn hỗ trợ phát triển chính thức (ODA) và vốn vay ưu đãi của các nhà tài trợ nước ngoài;

Căn cứ Nghị định số 47/2014/NĐ-CP ngày 15 tháng 5 năm 2014 của Chính phủ quy định về việc bồi thường, hỗ trợ và tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất;

Xét đề nghị của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tại Công văn số 9960/TTr-BNN-XD ngày 24 tháng 11 năm 2016,

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Phê duyệt Khung chính sách về bồi thường, hỗ trợ, tái định cư Dự án Quản lý nước Bến Tre sử dụng ODA vốn vay Chính phủ Nhật Bản (Dự án).

Điều 2. Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn chủ trì, phối hợp với Ủy ban nhân dân tỉnh Bến Tre chịu trách nhiệm theo dõi, giám sát thực hiện Khung chính sách bồi thường, hỗ trợ, tái định cư theo đúng nội dung đã phê duyệt.

Điều 3. Ủy ban nhân dân tỉnh Bến Tre phê duyệt Phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư của Dự án./

Nơi nhận:

- Thủ tướng Chính phủ;
- Các Phó Thủ tướng;
- Các Bộ: NN&PTNT, KHĐT, TN&MT, TC, TP;
- Ủy ban nhân dân tỉnh Bến Tre;
- VPCP: BTCN, các PCN, Trợ lý TTgCP, các Vụ: KTN, PL, KTTH;
- Lưu: VT, QHQT (2).GT

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do - Hạnh phúc

DỰ ÁN
QUẢN LÝ NƯỚC BẾN TRE

**KHUNG CHÍNH SÁCH BỒI THƯỜNG, HỖ TRỢ,
TÁI ĐỊNH CƯ**

*(Ban hành kèm theo Quyết định số 2418/QĐ-TTg, ngày 12 tháng 12 năm 2016
của Thủ tướng Chính phủ)*

Ban Quản lý Đầu tư Xây dựng Thủy lợi 9

Nguyễn Văn Hùng

**Liên danh Trung tâm Hỗ trợ phát triển
– Viện Khoa học Thủy lợi Việt Nam**

Giám đốc

Bùi Thị Thu Hương

Tháng 12, năm 2016

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

DỰ ÁN
QUẢN LÝ NƯỚC BẾN TRE

PHƯƠNG ÁN BỒI THƯỜNG, HỖ TRỢ, TÁI ĐỊNH CƯ
(KẾ HOẠCH HÀNH ĐỘNG TÁI ĐỊNH CƯ/RAP)

Ban Quản lý Đầu tư và
Xây dựng Thủy lợi 9

Nguyễn Văn Hùng

Liên danh Trung tâm Hỗ trợ phát triển
– Viện Khoa học Thủy lợi Việt Nam

Bùi Thị Thu Hương

Tháng 12, năm 2016

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do - Hạnh phúc

DỰ ÁN
QUẢN LÝ NƯỚC BẾN TRE

**KHUNG CHÍNH SÁCH BỒI THƯỜNG, HỖ TRỢ,
TÁI ĐỊNH CƯ**

*(Ban hành kèm theo Quyết định số 2418/QĐ-TTg, ngày 12 tháng 12 năm 2016
của Thủ tướng Chính phủ)*

Ban Quản lý Đầu tư Xây dựng Thủy lợi 9

Nguyễn Văn Hùng

**Liên danh Trung tâm Hỗ trợ phát triển
– Viện Khoa học Thủy lợi Việt Nam**

Giám đốc

Bùi Thị Thu Hương

Tháng 12, năm 2016

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

DỰ ÁN
QUẢN LÝ NƯỚC BẾN TRE

PHƯƠNG ÁN BỒI THƯỜNG, HỖ TRỢ, TÁI ĐỊNH CƯ
(KẾ HOẠCH HÀNH ĐỘNG TÁI ĐỊNH CƯ/RAP)

Ban Quản lý Đầu tư và
Xây dựng Thủy lợi 9

Nguyễn Văn Hùng

Liên danh Trung tâm Hỗ trợ phát triển
– Viện Khoa học Thủy lợi Việt Nam

Bùi Thị Thu Hương

Tháng 12, năm 2016

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do – Hạnh phúc

DỰ ÁN
DỰ ÁN QUẢN LÝ NƯỚC BẾN TRE

**KHUNG CHÍNH SÁCH BỒI THƯỜNG, HỖ TRỢ,
TÁI ĐỊNH CƯ (RPF)**

*(Ban hành kèm theo Quyết định số 2418/QĐ-TTg, ngày 12 tháng 12 năm 2016
của Thủ tướng Chính phủ)*

Tháng 12, năm 2016

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do - Hạnh phúc

=====

DỰ ÁN
QUẢN LÝ NƯỚC BẾN TRE

KHUNG CHÍNH SÁCH BỒI THƯỜNG, HỖ TRỢ,
TÁI ĐỊNH CƯ

*(Ban hành kèm theo Quyết định số 2418/QĐ-TTg, ngày 12 tháng 12 năm 2016
của Thủ tướng Chính phủ)*

Ban Quản lý Đầu tư Xây dựng Thủy lợi 9 Liên danh Trung tâm Hỗ trợ phát triển
– Viện Khoa học Thủy lợi Việt Nam

Tháng 12, năm 2016

Lời nói đầu

Để thực hiện công tác bồi thường, hỗ trợ, tái định cư và khôi phục đời sống những người bị ảnh hưởng bởi Dự án Quản lý nước Bến Tre vay vốn Tổ chức JICA – Nhật Bản (sau đây gọi tắt là Dự án B-SWAMP) do bị thu hồi đất, thiệt hại nhà cửa và những tài sản khác, Chính phủ Việt Nam (GoV) với Quyết định số 2418/QĐ-TTg, ngày 12/12/2016 đã phê duyệt Khung Chính sách Bồi thường, hỗ trợ, Tái định cư (sau đây gọi là Khung chính sách tái định cư) của Dự án. Khung chính sách tái định cư này được chuẩn bị trên cơ sở bản Hướng dẫn xem xét các vấn đề Môi trường xã hội của JICA (4/2010) và vận dụng Chính sách Tái định cư không tự nguyện (OP/BP 4.12) của Ngân hàng thế giới được JICA nêu trong bản Hướng dẫn trên và các Luật, Nghị định của Việt Nam về bồi thường, hỗ trợ và tái định cư, tham khảo Báo cáo nghiên cứu khả thi, Báo cáo Đánh giá tác động xã hội và kết quả tham vấn các bên liên quan của Dự án.

Khung Chính sách Tái định cư này sẽ được áp dụng cho các tiểu dự án của Dự án Quản lý nước Bến Tre có yêu cầu thu hồi đất, bồi thường và tái định cư.

Hà nội, 2016

MỤC LỤC

Lời nói đầu.....	2
MỤC LỤC	3
Định nghĩa thuật ngữ	6
I. GIỚI THIỆU	8
1.1. Tóm tắt nội dung dự án.....	8
1.2. Mục tiêu và nhiệm vụ của dự án	8
1.3. Tóm tắt Bối cảnh kinh tế - xã hội vùng dự án	10
1.4. Những tác động tái định cư của Dự án	13
1.5. Khung Chính sách Tái định cư (RPF)	19
II. KHUNG PHÁP LÝ VỀ THU HỒI ĐẤT VÀ TÁI ĐỊNH CƯ	20
2.1. Khung pháp lý.....	20
2.2. Quy định của Việt Nam về thu hồi đất và tái định cư	20
2.3. Các quyết định của tỉnh Bến Tre về thu hồi đất và tái định cư	22
2.4. Chính sách tái định cư không tự nguyện của JICA/ WB (OP. 4.12).....	23
2.5. Các điểm khác biệt chính và biện pháp giải quyết giữa Chính phủ Việt Nam và chính sách của JICA/WB về tái định cư không tự nguyện	27
III. CHÍNH SÁCH, ĐIỀU KIỆN VÀ QUYỀN LỢI BỒI THƯỜNG.....	30
3.1. Nguyên tắc chung	30
3.2. Chính sách về bồi thường	31
3.3. Các biện pháp cần thiết cho việc thực hiện tái định cư đạt hiệu quả.....	40
3.4. Nguyên tắc chi phí thay thế	41
3.5. Tiêu chí hợp pháp và quyền lợi	42
3.6. Ngày khóa sổ kiểm kê.....	42
3.7. Ma trận quyền lợi.....	42
3.8. Tái định cư và Chiến lược Khôi phục thu nhập.....	50
3.9. Nhóm dễ bị tổn thương và Giới	50
IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN.....	52
V. CẬP NHẬT KẾ HOẠCH HÀNH ĐỘNG TÁI ĐỊNH CƯ.....	57
5.1. Sàng lọc	57
5.2. Công cụ Tái định cư.....	57
5.3. Quy trình thực hiện	58
5.4. Thẩm định và Phê duyệt	58
VI. THAM VẤN VÀ PHỔ BIẾN THÔNG TIN	59
6.1. Mục tiêu	59
6.2. Tham vấn cộng đồng trong giai đoạn chuẩn bị tiểu Dự án.....	59
6.3. Tham vấn cộng đồng trong giai đoạn thực hiện dự án	60
6.4. Công bố thông tin.....	61
VII. CƠ CHẾ KHIẾU NẠI VÀ GIẢI QUYẾT KHIẾU NẠI	62
VIII. KẾ HOẠCH THỰC HIỆN TÁI ĐỊNH CƯ	64
IX. KIỂM TRA, GIÁM SÁT VÀ ĐÁNH GIÁ	66
9.1. Giám sát nội bộ	66

9.2.	Giám sát độc lập	66
9.3.	Phương pháp giám sát độc lập	68
9.4.	Đánh giá	69
X.	CHI PHÍ VÀ NGÂN SÁCH	70
	PHỤ LỤC	71
	Phụ lục 1: Những thông tin cần cung cấp cho người BAH	71
	Phụ lục 2: Chỉ số giám sát và đánh giá	73

Các từ viết tắt

CPC	UBND xã
Ban 9	Ban quản lý Đầu tư Xây dựng Thủy lợi 9
DARD	Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn
DMS	Khảo sát kiểm kê chi tiết
DPC	UBND huyện
DRC	Ban tái định cư huyện
GOV	Chính phủ Việt Nam
HH	Hộ gia đình
IOL	Kiểm kê tồn thất sơ bộ
JICA	Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản
RAP	Kế hoạch hành động tái định cư
LAR	Thu hồi đất và tái định cư
LURC	Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất
MOF	Bộ Tài chính
MOLISA	Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội
NGO	Tổ chức phi chính phủ
OP	Chính sách hoạt động
PAD	Tài liệu thẩm định dự án
PPC	UBND tỉnh
PMU	Ban Quản lý dự án
BAH	Bị ảnh hưởng
PRA	Đánh giá nông thôn có sự tham gia
RPF	Khung chính sách tái định cư
TOR	Điều khoản tham chiếu
USD	Đô la Mỹ
VND	Việt Nam Đồng

Định nghĩa thuật ngữ

Người bị ảnh hưởng (APs)	Bất kỳ người nào, do việc thực hiện dự án, bị mất quyền sở hữu, sử dụng, hoặc không được hưởng lợi từ một kiến trúc xây dựng, đất đai (đất ở, nông nghiệp, hoặc đồng cỏ), cây trồng và hoa màu hàng năm hoặc lâu năm, hoặc bất kỳ tài sản cố định hay lưu động khác, bất kể mất toàn bộ hay một phần, vĩnh viễn hay tạm thời.
Hỗ trợ	Hỗ trợ bổ sung được cung cấp cho những người bị ảnh hưởng bị mất tài sản (đặc biệt là tư liệu sản xuất), thu nhập, việc làm hoặc các nguồn sinh kế, để bổ sung bồi thường đối với tài sản bị thu hồi, để đạt được, ở mức tối thiểu, phục hồi hoàn toàn mức sống và chất lượng cuộc sống hoặc cải thiện hơn.
Ngày khóa sổ kiểm kê	Ngày khi dự án được chính thức tuyên bố bởi các cơ quan có liên quan đến các bên liên quan sau khi Chính phủ phê duyệt dự án. Người chiếm khu vực dự án sau ngày khóa sổ kiểm kê sẽ không đủ điều kiện được bồi thường và hỗ trợ tái định cư.
Khảo sát kiểm đếm chi tiết (DMS)	Khảo sát chi tiết về tài sản bị ảnh hưởng, bao gồm thiệt hại về đất, vật kiến trúc và tài sản cố định khác, kinh doanh, việc làm và nguồn thu nhập hộ gia đình; và chuẩn bị danh sách chi tiết các hộ gia đình bị ảnh hưởng bởi dự án. Chi phí chính thức bồi thường, hỗ trợ và tái định cư được xác định theo sự hoàn thành của DMS.
Quyền lợi	Phạm vi của các biện pháp bao gồm bồi thường, hỗ trợ, (bao gồm cả hỗ trợ phục hồi thu nhập, hỗ trợ chuyển tiếp, thay đổi thu nhập, hỗ trợ di dời và hỗ trợ những người BAH dễ bị tổn thương, vv) để đạt được các mục tiêu của Kế hoạch hành động tái định cư.
Kiểm kê thiệt hại (IOL)	Quá trình nhận dạng, định vị và đo lường tất cả tài sản cố định sẽ bị thu hồi hay bị ảnh hưởng bất lợi bởi dự án. Bao gồm đất sử dụng để ở, thương mại, nông nghiệp, ao; chỗ ở, các cửa hàng, các kiến trúc khác, như hàng rào, mộ, giếng; cây có giá trị thương mại, nguồn thu nhập và sinh kế,... Nó cũng bao gồm việc đánh giá mức độ nghiêm trọng của tác động lên đất đai và tài sản trên các vật bị ảnh hưởng và mức độ nghiêm trọng của tác động đến sinh kế và năng lực sản xuất của người BAH. Kiểm kê thiệt hại chi tiết và chính thức được thực hiện trong giai đoạn đầu thực hiện RAP.
Thu hồi đất	Các quá trình mà tất cả hoặc một phần của đất và tài sản thuộc sở hữu, chiếm hoặc sử dụng, bị bắt buộc thu hồi hoặc mua lại từ một cá nhân, hộ gia đình, công ty hoặc tổ chức tư nhân hoặc bị thu hồi bởi thỏa thuận. Quyết định thu hồi đất sẽ được thực hiện thông qua hai bước: (i) Quyết định ở cấp tỉnh, thành phố đối với toàn bộ diện tích dự án và sau đó (ii) Quyết định ở cấp huyện cho mỗi cá nhân.

Phục hồi/ nâng cao thu nhập	Sự phục hồi sinh kế và thu nhập hộ gia đình của những người bị ảnh hưởng có liên quan thông qua các chính sách và việc thực hiện Kế hoạch hành động tái định cư.
Tái định cư không tự nguyện	Tái định cư không tự nguyện xảy ra khi không cần sự đồng thuận của những người di tản hoặc nếu họ đưa ra sự đồng ý của họ mà không có quyền từ chối tái định cư.
Giá thay thế	<p>Tỷ lệ bồi thường đối với tài sản bị mất phải được tính theo giá thay thế đầy đủ, đó là, giá trị thị trường của tài sản cộng với chi phí giao dịch. Đối với đất đai và vật kiến trúc, "chi phí thay thế" được định nghĩa như sau:</p> <p><i>a. Đất nông nghiệp:</i> giá trị thị trường của đất sử dụng sản xuất tương đương hoặc tiềm năng nằm trong vùng lân cận của đất bị ảnh hưởng, cộng với chi phí chuẩn bị ở mức tương đương hoặc tốt hơn so với đất bị ảnh hưởng, cộng với các chi phí đăng ký và thuế chuyển nhượng;</p> <p><i>b. Đất tại khu vực đô thị:</i> giá trị thị trường của đất có cùng quy mô và mục đích sử dụng, với các cơ sở hạ tầng công cộng và dịch vụ tương tự hoặc được cải thiện nằm trong vùng lân cận của đất bị ảnh hưởng, cộng với các chi phí đăng ký và thuế chuyển nhượng;</p> <p><i>c. Công trình của hộ gia đình và công trình công cộng:</i> chi phí mua hoặc xây dựng một kiến trúc mới, với diện tích và chất lượng tương đương hoặc tốt hơn so với kiến trúc bị ảnh hưởng, hoặc sửa chữa một kiến trúc bị ảnh hưởng một phần, bao gồm cả lao động và chi phí của nhà thầu và bất kỳ thuế đăng ký và chuyển nhượng.</p> <p>Trong việc xác định chi phí thay thế, khấu hao của các tài sản và giá trị vật tư không được tính vào, cũng không tính giá trị của lợi ích bắt nguồn từ dự án được trích từ giá trị tài sản bị ảnh hưởng.</p>
Các bên có liên quan	Bất kỳ và tất cả cá nhân, nhóm, tổ chức, và các đơn vị quan tâm và có khả năng bị ảnh hưởng bởi dự án hoặc có khả năng ảnh hưởng đến dự án.
Người dễ bị tổn thương	Những người về giới tính, dân tộc, tuổi tác, khuyết tật về thể chất hoặc tinh thần, bất lợi về kinh tế, hay vị trí xã hội có thể bị ảnh hưởng xấu hơn bởi tái định cư hơn những người khác và những người có thể bị giới hạn trong khả năng của họ để yêu cầu bồi thường hoặc tận dụng sự hỗ trợ tái định cư và các lợi ích phát triển có liên quan, bao gồm: (i) phụ nữ là chủ hộ có người phụ thuộc (ii) hộ gia đình có người tàn tật, (iii) hộ gia đình dưới chuẩn nghèo theo chuẩn của Bộ Lao động Thương binh và Xã hội (MOLISA), (iv) trẻ em và người cao tuổi không có hỗ trợ nào khác, (v) hộ không có đất, (vi) người dân tộc thiểu số.

I. GIỚI THIỆU

1.1. Tóm tắt nội dung dự án

1. Trước tình hình biến đổi khí hậu phức tạp, sự ấm dần lên của trái đất dẫn đến hiện tượng tan băng ở 2 cực, sự dâng cao mực nước biển dẫn đến ngập các vùng đất thấp ở các quốc gia nằm ven biển, khí hậu thay đổi khắc nghiệt mưa, hạn bất thường và lưu lượng sông Mêkông giảm đáng kể do hiện tại và trong tương lai các quốc gia nằm thượng lưu như Trung Quốc, Thái Lan, Lào... có kế hoạch đẩy mạnh phát triển thủy điện để thay thế cho các nguồn năng lượng đang ngày một cạn kiệt. Tất cả các yếu tố trên dẫn đến ngập, lụt, hạn hán, xâm nhập mặn khốc liệt, thiệt hại nghiêm trọng đến sự phát triển kinh tế xã hội của tỉnh Bến Tre nói riêng và Đồng bằng sông Cửu Long nói chung.

2. Bộ Nông nghiệp và PTNT cùng UBND tỉnh Bến Tre xây dựng dự án “Quản lý nước Bến Tre” được điều chỉnh từ dự án “Hệ thống thủy lợi Bến Tre” (JICA3) với quy mô từ 03 tỉnh (Trà Vinh, Vĩnh Long, Bến Tre), tập trung cho 01 tỉnh (Bến Tre), nhằm mục tiêu chủ động kiểm soát mặn, nước biển dâng, lấy nước, tiêu nước, lấy phù sa, thau chua, rửa phèn phục vụ sản xuất nông nghiệp kết hợp nuôi trồng thủy sản, tạo địa bàn phân bố dân cư & kết hợp giao thông thủy bộ, tạo thành mạng lưới giao thông thủy bộ liên tục trong vùng, hoàn thiện khép kín hệ thống thủy lợi của tỉnh nhằm mục tiêu phát triển vùng kinh tế, xã hội trọng điểm của tỉnh Bến Tre, đảm bảo an ninh lương thực quốc gia.

1.2. Mục tiêu và nhiệm vụ của dự án

1.2.1. Mục tiêu chung của dự án

3. Bảo vệ ngành nông nghiệp và đời sống của nhân dân khu vực dự án không bị đe dọa bởi xâm nhập mặn gây ra bởi biến đổi khí hậu, kiểm soát mặn và cung cấp nước ngọt để phục vụ sinh hoạt, sản xuất nông nghiệp, nuôi trồng thủy sản, du lịch... phục vụ phát triển kinh tế - xã hội cho tỉnh Bến Tre.

1.2.2. Mục tiêu cụ thể

4. Hiệu quả vận hành, khai thác hệ thống công trình:

- Kiểm soát mặn, tiêu cho 139.000 ha diện tích đất tự nhiên thuộc các huyện Châu Thành, Giồng Trôm, Ba Tri, Bình Đại & thành phố Bến Tre tỉnh Bến Tre;
- Chủ động lấy nước, tiêu nước, lấy phù sa, thau chua, rửa phèn phục vụ sản xuất nông nghiệp kết hợp nuôi trồng thủy sản cho khoảng 100.000 ha theo hướng đa dạng hóa cây trồng, vật nuôi. Cung cấp nước ngọt phục vụ cho diện tích 20.100 ha nuôi trồng thủy sản của 2 huyện Bình Đại & Ba Tri;
- Tạo địa bàn phân bố dân cư & kết hợp giao thông thủy bộ, tạo thành mạng lưới giao thông thủy bộ liên tục trong vùng.

5. Nâng cao năng lực quản lý dòng chảy:

- Triển khai mạng lưới quan trắc dòng chảy bao gồm nước ngọt và nước mặn, chia sẻ thông tin quan trắc và sử dụng thông tin đó cho công tác vận hành công;

- Tăng cường năng lực quản lý dòng chảy cho các tổ chức quản lý lưu vực sông ở cả cấp trung ương và cấp tỉnh tại ĐBSCL.
- Tăng cường khả năng điều chỉnh và cải thiện mô hình canh tác vùng ven biển đồng bằng sông Cửu Long:
- Xác định khu vực dễ bị tổn thương nơi có vấn đề biến đổi khí hậu đã trở nên khá rõ ràng;
- Hệ thống canh tác nông nghiệp được thiết lập, phù hợp với các hiểm họa gây ra bởi biến đổi khí hậu;
- Hệ thống mới được đưa vào kế hoạch sử dụng đất phù hợp với sự tiến triển của Biến đổi khí hậu (BĐKH);
- Tăng cường năng lực cho nông dân thông qua hệ thống khuyến nông hiện có;
- Hệ thống hóa như một tài liệu cải thiện khuyến nông theo định hướng thích ứng với biến đổi khí hậu.

6. *Nâng cao năng lực quản lý:*

- Tăng cường năng lực cho đội ngũ cán bộ quản lý, kỹ thuật, người nông dân trong khai thác và sử dụng có hiệu quả hệ thống công trình thủy lợi. Áp dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật mới trong xây dựng, quản lý, vận hành, duy tu bảo dưỡng hệ thống thủy lợi trong bối cảnh thích ứng với biến đổi khí hậu, giảm nhẹ rủi ro do thiên tai gây ra, phục vụ sản xuất nông nghiệp, đảm bảo an ninh lương thực và an sinh xã hội;
- Hỗ trợ, ứng dụng và chuyển giao các kỹ thuật mới, hiện đại của Nhật Bản trong việc xây dựng, vận hành hệ thống (hệ thống SCADA), quản lý bền vững ... cho các Hệ thống thủy lợi;
- Nâng cao năng lực quản lý và thực thi Dự án, quản lý môi trường, xã hội trong thực thi dự án.

7. Để đạt được các mục tiêu trên, sử dụng cách tiếp cận lựa chọn đầu tư các công trình kiểm soát mặn, tập trung đầu tư vào những công trình lớn, lồng ghép các hợp phần để sử dụng các biện pháp công trình và phi công trình nhằm phát huy hiệu quả của các công trình kiểm soát mặn, cũng như nâng cao năng lực quản lý để thích ứng với biến đổi khí hậu.

8. Dự án Thủy lợi Bắc Bến Tre nay là Dự án Quản lý nước Bến Tre, đã điều chỉnh quy mô dự án từ 11 công kiểm soát mặn nằm trên 3 tỉnh Bến Tre, Trà Vinh, Vĩnh Long được điều chỉnh còn lại 08 công kiểm soát mặn nằm trên địa bàn tỉnh Bến Tre. Cụ thể như sau:

Bảng 2 -Bảng tổng hợp quy mô các công trình đề xuất

STT	Tên công trình	Quy mô (m)			Địa điểm xây dựng	
		B	Z _a	Huyện	Tỉnh	
1	Cống An Hóa	Cống	120	-6,0	Bình Đại	Bến Tre
		Âu	2x12	-5,5	Châu Thành	
2	Cống Thủ Cửu	90		-5,0	Giồng Trôm	Bến Tre
3	Cống âu Bến Tre	Cống	70	-5,5	TP. Bến Tre	Bến Tre
		Âu	2x12	-5,5		
4	Cống Tân Phú	20		-4,0	Châu Thành	Bến Tre
5	Cống Bến Rớ	20		-4,0	Châu Thành	Bến Tre
6	Cống Cái Quao	90		-5,0	Mỏ Cây Nam	Bến Tre
7	Cống Vàm Nước Trong	Cống	90	-6,0	Mỏ Cây Bắc	Bến Tre
		Âu	12	-5,5	Mỏ Cây Nam	
8	Cống Vàm Thơm	Cống	70	-5,5	Mỏ Cây Bắc	Bến Tre
		Âu	12	-5,5	Mỏ Cây Nam	

(Nguồn FS)

9. Như vậy, đây là một dự án phát triển có cách tiếp cận tổng hợp, đa ngành và có sự tiếp cận từ dưới lên theo hướng bền vững và phục vụ cho mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội của các vùng kinh tế có vai trò quan trọng của cả nước.

1.3. Tóm tắt Bối cảnh kinh tế - xã hội vùng dự án

10. **Bến Tre:** là tỉnh nghèo thuộc vùng đồng bằng sông Cửu Long, cách thành phố Hồ Chí Minh 86 km, cách thành phố Cần Thơ 120 km, phía bắc giáp tỉnh Tiền Giang, có ranh giới chung là sông Tiền, phía nam giáp tỉnh Trà Vinh, phía tây giáp tỉnh Vĩnh Long, có ranh giới chung là sông Cổ Chiên, phía đông giáp biển Đông, với chiều dài bờ biển là 65 km. Bến Tre có diện tích tự nhiên là 2.360 km², được hợp thành bởi cù lao An Hóa, cù lao Bảo, cù lao Minh và do phù sa của 4 nhánh sông Cửu Long bồi tụ thành (sông Tiền, sông Ba Lai, sông Hàm Luông, sông Cổ Chiên). Tỉnh Bến Tre trong cơ cấu kinh tế, kinh tế nông nghiệp chiếm tỷ trọng lớn nhất với các cây trồng có ưu thế (là đặc sản địa phương) như: Dừa, Nhãn, Bưởi, Mãng cụt, bên cạnh thế mạnh về cây ăn trái, nuôi trồng và đánh bắt thủy sản của địa phương cũng đang phát triển trong những năm gần đây, tập trung chủ yếu vào nuôi cá (nước ngọt), tôm sú, tôm càng xanh (nước lợ) và một số loài thủy sinh khác như cá rô, cá lóc, rần,... đối với diện tích rừng ven biển và khu bãi bồi ven biển, Bến Tre có thế mạnh về nuôi Ngao thương phẩm,... Cơ cấu kinh tế nông nghiệp, thủy sản chiếm năm 2015 42.4%, sau đó là công nghiệp (21.8%), dịch vụ và các ngành nghề khác (35,8%). Lao động nông thôn chiếm 90,64% trong tổng số trên 770.000 lao động toàn tỉnh. Tỷ lệ hộ nghèo bình quân năm 2013 là 8,59% (trong đó có các huyện Mỏ cày Bắc là 11,34%, Bình Đại là 10,31% và thấp nhất là TP.Bến Tre là 1,66%) cao so với tỷ lệ bình quân của cả nước là 7.6% (nguồn Niên giám thống kê tỉnh và cả nước 2014) . Sản xuất nông nghiệp, nuôi trồng thủy sản và đời sống sinh hoạt phụ thuộc rất nhiều vào nguồn nước ngọt. Trong khi đó với điều kiện địa lý được hình thành bởi 03 cù lao (cù lao Bảo, cù lao Minh và cù lao An Hóa), bị chia cắt bởi các nhánh sông Cửu Long, chịu ảnh hưởng bởi chế độ triều biển Đông và xâm mặn hàng năm diễn ra gay gắt qua việc nước biển vào sâu đất liền từ các cửa sông Ba Lai, Cửa Đại, cửa Hàm Luông và cửa Cổ Chiên (4/9 cửa của sông Cửu Long) nên tình hình xâm nhập mặn trong các tháng mùa khô năm 2015 ảnh hưởng nghiêm trọng đến sản xuất nông nghiệp và đời sống sinh hoạt. Hệ thống công ngăn mặn được dự kiến đầu tư trong dự án kết hợp với cống đập Ba Lai, hệ thống đê ngăn mặn đang được xây dựng (nguồn vốn địa phương) sẽ trở thành hệ thống công trình thủy lợi khép

kin có khả năng ngăn, kiểm soát mặn, tiêu thoát lũ, trữ ngọt giúp phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

Bảng 2- Số liệu tổng quát kinh tế tỉnh Bến Tre 3 năm 2013-2015

Tốc độ tăng trưởng GDP (%)	Thu nhập bình quân (triệu VNĐ/năm)	Cơ cấu kinh tế (%)		
		Nông nghiệp	Công nghiệp	Dịch vụ
6,72/7,7/74,61	28,40/31,15/33,76	42,90/43,5/42,4	14,49/21,3/21,8	36,30/35,2/35,8

Nguồn: Báo cáo kinh tế xã hội của tỉnh 2014, 2015

11. Các công trình sau khi được xây dựng ngoài việc giúp địa phương chủ động trong kiểm soát nước mặn, trữ nước ngọt để phát triển kinh tế xã hội còn giúp địa phương có điều kiện điều chỉnh, cập nhật và hoàn thiện các kịch bản thích ứng biến đổi khí hậu và nước biển dâng đã được lập. Dự kiến phạm vi tác động trực tiếp của dự án tới 14 xã của 5 huyện và một thành phố thuộc tỉnh Bến Tre (TP. Bến Tre và các huyện Châu Thành, Bình Đại, Giồng Trôm, Mỏ Cày Bắc, Mỏ Cày Nam). Ngoài ra, còn có các địa phương hưởng lợi khác thuộc các hệ thống thủy lợi Bắc Bến Tre, Nam Bến Tre và huyện Chợ Lách.

Bảng 3- Thông tin dân số và nhân khẩu của các xã vùng dự án

TT	Xã	Diện tích (km ²)	Dân số	Mật độ dân số (người /km ²)	Tỷ lệ nam/nữ	Tổng số hộ	Tỷ lệ hộ nghèo năm 2014	Số khẩu trung bình/hộ (khẩu/hộ)
1	Nhơn Thạnh	9.26	7,355	794.28	0.869	2050	1,7	3.59
2	Phú Hưng	10.05	12,185	1212.44	0.939	3630	5,0	3.36
3	Long Định	7.7	6,494	843.38	1.041	1440	8,9	4.51
4	Giao Hòa	6.36	4,002	629.25	1.041	1088	4,6	3.68
5	Tiên Long	12.2	8,585	703.69	1.041	2107	6,2	4.07
6	Tân Phú	24.37	15,030	616.74	0.958	3624	6,7	4.15
7	Phú Đức	10.6	9,233	871.04	1.098	2169	6,1	4.26
8	Bình Khánh Đông	6,85	6.302	920,00	0.612	1.967	8,4	3.20
9	Thạnh Thới B	18.07	10,550	583.84	1.092	2530	6,6	4.17
10	Định Thủy	14.38	12,503	869.47	1.009	2961	3,4	4.22
11	Tân Thành Bình	17.14	12,516	730.22	1.188	3866	8,4	3.24
12	Khánh Thạnh Tân	12.26	11,460	934.75	1.014	3054	12,4	3.75
13	Phước Long	14.56	10,581	726.72	1.109	2682	9,8	3.95
14	Thạnh Phú Đông	11.93	10,977	920.12	1.129	2812	9,6	3.90

(Nguồn: Báo cáo kinh tế xã hội năm 2015 của các UBND xã)

12. Nông nghiệp vẫn chiếm tỷ trọng lớn nhất trong kinh tế của các xã. Loại cây trồng phổ biến và được trồng ở quy mô lớn ở tất cả các xã là dừa. Có một số xã có diện tích dừa chiếm gần như tuyệt đối, bao gồm Phú Đức, Phước Long, Thạnh Phú Đông, Thành Thới B và Định Thủy. Ngược lại, các loại cây ăn trái (trừ dừa) chiếm phần lớn diện tích đất nông nghiệp ở một số xã như Tiên Long và Tân Phú. Những loại cây ăn trái phổ biến là bưởi, sầu riêng, chôm chôm, xoài và nhãn. Diện tích lúa đã giảm rất

hiều ở phần lớn các xã, ngoại trừ hai xã Long Định và Phú Hưng. Ở một số nơi, nông dân còn trồng một số loại cây xen vào trong vườn dứa, bao gồm ca cao, chuối và vài loại cây ăn trái khác. Nhìn chung, sự đa dạng giống cây trồng phản ánh mức độ ảnh hưởng của xâm nhập mặn lên nông nghiệp địa phương, do phần lớn các loại cây lấy quả đều không có khả năng chịu mặn, dẫn đến việc dứa (cây có độ chịu mặn tốt hơn) chiếm phần lớn diện tích cây trồng ở nhiều xã.

Bên cạnh trồng trọt, chăn nuôi cũng đóng một vai trò quan trọng trong nền kinh tế địa phương. Loại gia súc phổ biến nhất là heo, với hơn 124.000 cá thể. Tiếp đó là đàn dê và bò với kích thước đàn khác nhau theo từng xã, từ vài con đến vài ngàn con (như ở Khánh Thành Tân, Tiên Long, Phú Hưng và Tân Phú). Gia cầm cũng được nuôi rộng rãi với khoảng hơn 360 ngàn con gà, vịt và chim các loại. Thêm vào đó, các xã còn có một diện tích nhỏ dành cho nuôi trồng thủy sản, bao gồm cả thủy sản nước ngọt (cá và tôm càng xanh) lẫn nước mặn (tôm sú). Diện tích nuôi trồng thủy sản lớn nhất thuộc về xã Tân Phú (89 ha) và Thạnh Phú Đông (88 ha).

Bảng 4- Số liệu nông nghiệp của các xã BAH

TT	Xã	Diện tích nông nghiệp (ha)					Quy mô chăn nuôi (1000 con)				Diện tích thủy sản (ha)
		Lúa	Cây hàng năm (trừ lúa)	Dứa	Ca cao (xen với dứa)	Cây ăn trái	Heo	Bò	Dê	Gia cầm	
1	Nhon Thạnh			387,55		297.5	1.30	0.116	0	13.00	24.0
2	Phú Hưng	97.6	26.0	338.0		42.0	1.20	1.209	0	15.00	7.1
3	Long Định	158.6	21.5	96.8		333.9	2.12	0.206	0.237	18.63	2.2
4	Giao Hòa	22.4	9.2	194.4		145.4	0.97	0.075	0.286	4.59	13.1
5	Tiên Long			142.6		789.4	0.93	0.009	1.193	26.46	75.0
6	Tân Phú			90.9		1078.0	1.36	0.087	1.240	23.03	89.4
7	Phú Đức			110.1			1.12	0.020	1.250	5.43	75.0
8	Bình Khánh Đông			676.9	31.0	28.0	19.52	0.237	0.411	20.03	
9	Thạnh Thới B			847.0	27.4		40.60	0.772	0	48.36	15.0
10	Định Thủy			1112.1	33.2	79.0	18.50	0.112	0	75.00	23.3
11	Tân Thành Bình	26.1	32.5	1195.6		122.2	10.18	0.374	0.684	62.39	61.4
12	Khánh Thành Tân	20.0	83.4	679.3		135.6	18.60	2.350	0	22.50	27.8
13	Phước Long			1118.3		85.7	4.48	0.074	1.252	25.74	39.7
14	Thạnh Phú Đông			1058.0			4.00	0	1.582	0.67	88.7

(Nguồn: Báo cáo kinh tế xã hội năm 2015 của các UBND xã)

13. Từ các đặc điểm về tự nhiên và kinh tế xã hội của vùng dự án cho thấy đây là vùng chịu tác động nặng nề bởi xâm nhập mặn, điều kiện giao thông đường bộ bị chia cắt, tỷ lệ hộ nghèo còn cao, nền kinh tế dựa vào nông nghiệp là chủ yếu, có thu nhập thấp.

1.4. Những tác động tái định cư của Dự án

14. Trong hợp phần xây dựng công trình của dự án có thể sẽ gây ra tác động thu hồi đất và tái định cư. Trong giai đoạn chuẩn bị, do có sự khảo sát đánh giá của JICA, sự kết hợp chặt chẽ của Sở Nông nghiệp và PTNT tỉnh Bến Tre và các địa phương vùng dự án. Sự làm việc nghiêm túc của các đơn vị Tư vấn, thông qua các cuộc tham vấn với các cơ quan cấp huyện/Thành phố và các xã/phường vùng dự án, các thiết kế cơ sở đã đề xuất nhiều phương án để phân tích nhằm lựa chọn tuyến, giải pháp công nghệ nhằm giảm thiểu tối đa các tác động về xã hội, môi trường, yêu cầu thu hồi đất do dự án gây ra.

15. Cho đến cuối tháng 6/2016, vị trí, kích thước các công trình công - âu đã được xác định tương đối cụ thể, các hạng mục chi tiết liên quan như đường thi công, bãi đúc cọc, bãi vật liệu, bãi đổ thải... cũng đã được nghiên cứu, phân tích để xây dựng giải pháp thi công theo công nghệ của Nhật Bản (thi công trong nước, đóng cừ vây, vật liệu bùn thải được sử dụng cho san lấp mặt bằng,...) nhằm hạn chế tối đa việc tác động tái định cư đến người dân vùng dự án, tuy nhiên các kết quả trong quá trình khảo sát sơ bộ (IOL) dựa trên thiết kế cơ sở nên vẫn chưa được xác định được chi tiết, đầy đủ các tác động khi tiến hành thu hồi đất. Chính vì vậy, kết quả chi tiết chính xác về các tác động tái định cư sẽ được cập nhật bởi các hoạt động khảo sát đánh giá chi tiết (DMS) trên cơ sở thiết kế kỹ thuật – thi công của các công trình được phê duyệt.

Các ảnh hưởng của việc xây dựng các công trình của dự án đến người dân được xác định là do ảnh hưởng đến thu hồi đất vĩnh viễn cho việc xây dựng 08 công trình kiểm soát mặn. Các ảnh hưởng này được xác định là sẽ: (i) ảnh hưởng tới đất đai; (ii) ảnh hưởng đến vật kiến trúc và tài sản trên đất bị thu hồi; (iii) ảnh hưởng đến cây cối hoa màu và (iv) ảnh hưởng đến thu nhập của người dân. Các ảnh hưởng tạm thời của việc xây dựng tiêu dự án sẽ bao gồm: (i) bãi tập kết nguyên vật liệu; (ii) lán trại thi công; và (iii) các ảnh hưởng tạm thời trong quá trình thi công.

a. Diện tích từng loại đất dự kiến bị thu hồi

Dự án sẽ thu hồi khoảng 173.086 m², trong đó 96,823 m² đất sản xuất, đất trồng cây lâu năm của các hộ dân (55,94%); thu 2.621 m² đất thổ cư vĩnh viễn (1,51%). Dự án còn gây ảnh hưởng đến hơn 9.082 m² diện tích đất sản xuất, thương mại (5,25%), 64.560 m² diện tích các loại đất khác (mặt nước/đất nuôi trồng thủy sản, chiếm dụng đất tạm thời. Các ảnh hưởng tạm thời khác có thể xảy ra do việc tập kết vật liệu, nơi đổ các bãi thải thi công, tác động tạm thời trong thi công vẫn chưa được xác định chính xác (khoảng 2,3ha).

b. Dự kiến số tổ chức, hộ gia đình, cá nhân sử dụng đất trong khu vực thu hồi đất

Có 160 hộ của 14 xã bị thu hồi đất để xây dựng 08 hệ thống công trình kiểm soát mặn, trong đó: (i) 89 hộ BAH nhẹ (có ít hơn 20% đất ở, đất sản xuất bị thu hồi); (ii) 71 hộ bị ảnh hưởng nặng do mất nhà hoặc mất trên 20% diện tích đất sản xuất; (iii) 33 hộ gia đình bị ảnh hưởng một phần hoặc toàn bộ nhà cửa, phải di dời; (iv) 04 hộ sản xuất kinh doanh bị ảnh hưởng: 02 cơ sở chế biến sơ dừa, 01 cửa hàng xăng, 01 trại lợn; và (v) 13 hộ nằm trong nhóm hộ dễ bị tổn thương trong đó có 08 hộ người nghèo,

03 hộ chính sách và 02 hộ người già neo đơn. Không có hộ nào là người dân tộc thiểu số.

Dự án dự kiến ảnh hưởng lên 4 cơ sở sản xuất kinh doanh (1 tại xã Phú Hưng và 2 tại xã Thành Thới B). Trong đó, xã Thành Thới B bị ảnh hưởng đến hai (02) cơ sở chỉ xơ dừa và cơ sở kinh doanh xăng dầu, 01 trại lợn bị ảnh hưởng. Hai cơ sở sản xuất chỉ xơ dừa ngoài ảnh hưởng thu hồi, có thể ảnh hưởng đến nguồn thu nhập của 10 công nhân lao động thường xuyên tại cơ sở khi hai cơ sở này bị ảnh hưởng, sắp xếp lại sản xuất.

Về hiện trạng sở hữu đất, tất cả các hộ được khảo sát (100%) đều nói rằng họ có giấy chứng nhận quyền sử dụng đất (LURC) trên phần đất bị ảnh hưởng.

c. Tác động lên công trình kiến trúc

30 căn nhà sở hữu bởi 33 hộ trên 10 xã sẽ bị ảnh hưởng. 24 trong số này là nhà cấp 4 với mái tôn hoặc ngói, tường gạch và nền xi măng. 6 căn khác là nhà gỗ tạm. Trong số này, 8 căn vẫn còn phần có thể sử dụng được, còn 22 căn nhà phải di dời hoàn toàn. Tổng diện tích các nhà bị ảnh hưởng là 3.525,7 m².

Bên cạnh nhà, các kiến trúc khác đặc trưng cho khu vực nông thôn cũng bị tác động, bao gồm chuồng trại, bờ rào, ao hồ, sân, tường....

d. Tác động lên cây trồng

Cây ăn trái chiếm phần lớn trên các diện tích đất bị ảnh hưởng, cho nên việc thu hồi đất cũng sẽ làm mất đi nhiều diện tích vườn cây ăn trái. Trong số này, dừa là loại phổ biến và bị mất nhiều nhất.

e. Tác động lên công trình và cơ sở công cộng

Một trường mẫu giáo ở xã Phú Hưng có thể bị ảnh hưởng nhẹ, với khoảng 5.8% diện tích đất nằm trên phần sân chơi bị thu hồi. Điều này sẽ không gây tác động lớn lên hoạt động của trường.

f. Tác động mô mã, công trình văn hóa

Theo khảo sát có một số miếu, mồ mã dự kiến bị ảnh hưởng buộc phải di dời là 34 ngôi mộ xây và mộ đất liên quan đến 13 hộ, ảnh hưởng đến 02 miếu nhỏ, diện tích 20m² tại Cống Vàm Thơm.

g. Tác động lên các hộ dễ bị tổn thương

Trên cơ sở SES và IOL, dự án dự kiến ảnh hưởng đến 16 hộ (chiếm 10,00%/160 hộ BAH) thuộc nhóm dễ bị tổn thương tại 10 trong tổng số 14 xã bị ảnh hưởng tái định cư. Những hộ này bao gồm những hộ nghèo, hộ chính sách, hộ người già neo đơn, và hộ không có đất. Trong đó hộ nghèo và chính sách chiếm phần lớn. Không có hộ dân tộc thiểu số hay hộ phụ nữ đơn thân làm chủ hộ.

h. Yêu cầu di dời

Tổng số 33 hộ bị ảnh hưởng đất thổ cư. Trong đó 18 hộ bị ảnh hưởng một phần hoặc diện tích đất còn lại đủ lớn để dựng lại nhà ngay tại đó, 15 hộ còn lại thì sẽ cần phải di dời đi nơi khác.

i. Dự kiến số tiền bồi thường, hỗ trợ, tái định cư.

Ước tính chi phí. Dự toán chi phí bồi thường và hỗ trợ là **97.816.636.000 VNĐ (tương đương với 4.396.253 USD với tỷ giá quy đổi là 1 USD = 22.250VNĐ)**. Chi phí này bao gồm chi phí bồi thường đất thổ cư, đất sản xuất, cây cối, nhà cửa, vật kiến trúc và các gói hỗ trợ như phụ hồi sinh kế và công tác thực hiện RAP.

j. Dự kiến địa điểm, diện tích đất khu vực tái định cư hoặc nhà ở tái định cư, phương thức tái định cư.

Trong số 22 hộ buộc phải di dời nhà ở, trong đó 11 hộ đã bày tỏ dự định tái định cư ngay trên phần đất còn lại 8 hộ khác có dự định được nhận bồi thường và hỗ trợ hợp lý để tự di dời với sự hỗ trợ pháp lý từ chính quyền, 03 hộ chưa có ý kiến cụ thể..

k. Dự kiến tiến độ thực hiện phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư.

Hiện nay, việc thực hiện dự án trong tương lai chưa được quyết định chính thức. Do đó, tiến độ thực hiện dự kiến phê duyệt như sau.

TT	Hoạt động	Trách nhiệm	Thời gian
I	Chuẩn bị RAP, RPF		
1	Chuẩn bị Khung Chính sách Tái định cư (RPF) và Kế hoạch hành động tái định cư (RAP)	UBND tỉnh /Sở NN&PTNT, Ban 9 và Tư vấn Tái định cư	Tháng 6,7,8 năm 2016
2	Trình Chính phủ và JICA xem xét, phê duyệt RPF	Ban 9, Bộ NN&PTNT	15/9/2016
2.1	Phê duyệt RPF	Chính phủ	12/12/2016
2.2	Phê duyệt RAP	UBND tỉnh Bến Tre	14/12/2016
3	Công bố Khung Chính sách Tái định cư và RAP trên trang web của UBND tỉnh và JICA	JICA, UBND tỉnh / Sở NN&PTNT	Tháng 12/2016
4	Đào tạo và tăng cường năng lực cho các cán bộ dự án và DCSCC	Ban 9, UBND tỉnh / Sở NN&PTNT và Tư vấn Tái định cư thực hiện công tác tái định cư (vốn vay JICA)	Quý 3 năm 2017
5	Tuyển dụng tư vấn giám sát độc lập (EMC)	Ban 9 (vốn vay JICA)	Quý 4 năm 2017

TT	Hoạt động	Đơn vị thực hiện	Tiến độ						Ghi chú
			Cổng Tân Phú, Bến Rớ, Thủ Cửu, Cái Quao			Cổng An Hóa, Bến Tre, Vàm Nước Trong, Vàm Thơm			
			Bắt đầu	Kết thúc	Tổng số (ngày)	Bắt đầu	Kết thúc	Tổng số (ngày)	
I	Xây dựng và thực hiện kế hoạch thu hồi đất, điều tra, khảo sát, đo đạc, kiểm đếm chi tiết								
1	Ban hành thông báo thu hồi đất và Kế hoạch thu hồi đất	UBND Huyện	3/2017			3/2017	3/2017		
2	Ban 9 bàn giao bản vẽ, mốc ranh GPMB cho địa phương	Ban 9	01/10/2017	01/10/2017		01/6/2018			
3	Triển khai thực hiện kế hoạch thu hồi đất, điều tra, khảo sát, đo đạc, kiểm đếm	Hội đồng bồi thường, Ban 9, TT phát triển quỹ đất	02/10/2018	15/11/2017	40	02/8/2018	15/9/2018	40	(+10 ngày đối với các hộ không phối hợp kiểm kê)
II	Lập, thẩm định phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư								
4	Lập phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư	Hội đồng bồi thường, Ban 9, TT phát triển quỹ đất	16/11/2017	15/12/2017	30	16/9/2018	15/10/2018	30	

5	Công khai phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư tại trụ sở Ủy ban nhân dân cấp xã và lấy ý kiến người dân	Hội đồng bồi thường, TT phát triển quỹ đất, UBND xã	16/12/2017	5/1/2018	20	16/10/2018	5/11/2018	20	Khoản 2 điều 28 ND 47/2014/NĐ-CP
6	Cơ quan có thẩm quyền thẩm định phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư trước khi trình UBND cấp có thẩm quyền quyết định thu hồi đất	Hội đồng bồi thường huyện, Phòng TN-MT; Sở TN - MT	6/1/2018	15/2/2018	40	6/11/2018	5/12/2018	30	
III Quyết định thu hồi đất, phê duyệt và tổ chức thực hiện phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư									
7	UBND cấp có thẩm quyền quy định tại Điều 66 của Luật đất đai quyết định thu hồi đất, quyết định phê duyệt phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư trong cùng một ngày	UBND huyện	16/2/2018	25/2/2018	10	6/12/2018	15/12/2018	10	
8	Niêm yết công khai QĐ Thu hồi đất và phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư	Hội đồng bồi thường, UBND xã	26/2/2018	15/3/2018	20	16/12/2018	5/01/2019	20	
9	Chi trả đền bù và bàn giao mặt bằng	Trung tâm phát triển quỹ	16/3/2018	15/4/2018	30	6/01/2019	05/02/2019	30	

		đất và các hộ BAH							
	Tổng		01/10/2017	15/4/2018	190	01/6/2018	5/02/2019	240	

1. Dự kiến thời gian và kế hoạch di chuyển, bàn giao mặt bằng cho dự án.

Phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư phải được xây dựng trình cơ quan thẩm định và phê duyệt chính thức trong vòng 08 tháng, địa phương sẽ chủ động chi trả và công bố phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư tới các hộ bị ảnh hưởng trong khoảng thời gian 30 ngày sau khi phê duyệt. Yêu cầu hộ BAH thực hiện bàn giao mặt bằng trong vòng 20 ngày sau khi nhận tiền chi trả.

1.5. Khung Chính sách Tái định cư (RPF)

16. Khung chính sách Tái định cư cho dự án JICA3 được chuẩn bị như một tài liệu độc lập nhằm thực thi chính sách bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất, đồng thời đáp ứng yêu cầu về chính sách Tái định cư không tự nguyện của Nhà tài trợ. Thông qua các nghiên cứu và phân tích về chính sách, những tác động xã hội tiềm ẩn, Tư vấn sẽ đề xuất các giải pháp giảm thiểu, các quy tắc thực hiện hành động tái định cư (TĐC) cho các tiểu dự án (TDA) của các tỉnh thuộc dự án phù hợp với Hiến pháp, pháp luật của Việt Nam và các văn bản quy định, hướng dẫn của Chính phủ, các Bộ ngành liên quan đến bồi thường, hỗ trợ và tái định cư và Hướng dẫn của nhà tài trợ.

17. RPF này sẽ được áp dụng cho tất cả các hoạt động của dự án có tác động tái định cư, không phụ thuộc vào nguồn tài chính. RAP được chuẩn bị phù hợp với Khung chính sách tái định cư sẽ được nộp cho JICA thông qua sau khi mọi thông tin của kế hoạch đã sẵn sàng. Các hoạt động mà theo đánh giá của JICA là (i) Liên quan trực tiếp và đánh kể đến các dự án được JICA tài trợ; (ii) cần thiết để đạt được mục tiêu như quy định trong văn kiện dự án; và (iii) thực hiện, hoặc dự kiến được thực hiện, đồng thời với dự án, chịu sự áp dụng của Khung chính sách tái định cư này. Cuối cùng, sàng lọc tác động sẽ được thực hiện trong quá trình chuẩn bị Phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư (Kế hoạch hành động tái định cư/RAP) của từng tiểu dự án và nếu có thể, biện pháp giảm thiểu sẽ được được phát triển và tích hợp trong RAP.

18. Yêu cầu nội dung trong RPF theo hướng dẫn tại Khoản 1, Điều 17, Nghị định số 47/2014/NĐ-CP của Chính phủ Quy định về bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất. Khung chính sách bồi thường, hỗ trợ, tái định cư bao gồm những nội dung chủ yếu sau đây: (i) Diện tích từng loại đất dự kiến thu hồi; (ii) Số người sử dụng đất trong khu vực dự kiến thu hồi đất; (iii) Dự kiến mức bồi thường, hỗ trợ đối với từng loại đối tượng thu hồi đất; dự kiến giá đất bồi thường đối với từng loại đất, từng loại vị trí; (iv) Phương án bố trí tái định cư (dự kiến số hộ tái định cư, địa điểm, hình thức tái định cư); (v) Dự kiến tổng số tiền bồi thường, hỗ trợ, tái định cư và nguồn vốn để thực hiện; (vi) Dự kiến thời gian và kế hoạch di chuyển, bàn giao mặt bằng.

19. Khung Chính sách Tái định cư này sau khi được dự thảo dựa trên các kết quả (1) Báo cáo nghiên cứu khả thi, (2) Báo cáo đánh giá tác động xã hội; (3) Chính sách của Việt Nam và chính sách của nhà tài trợ về tái định cư, sẽ được tham vấn các cấp chính quyền địa phương, được trình JICA thông qua và xin ý kiến các Bộ ngành trước khi được Chính phủ phê duyệt. Sau khi Khung chính sách được phê duyệt sẽ được phổ biến và niêm yết tại các xã trong vùng dự án để cộng đồng nắm được thông tin dự án, hiểu được quyền lợi và trách nhiệm liên quan đến các hoạt động thu hồi đất của dự án.

20. RPF này xác nhận rằng với việc thực hiện công cụ này, Chính phủ Việt Nam và UBND tỉnh Bến Tre không áp dụng các quy định của pháp luật khác của Việt Nam có liên quan mà mâu thuẫn hoặc không phù hợp với các mục tiêu đặt ra trong RPF này. Các biện pháp để giải quyết những khác biệt và tuân thủ các chính sách của JICA/WB được áp dụng theo RPF này.

II. KHUNG PHÁP LÝ VỀ THU HỒI ĐẤT VÀ TÁI ĐỊNH CƯ

2.1. Khung pháp lý

21. Khung pháp lý về bồi thường, hỗ trợ và tái định cư của dự án được dựa trên Hiến Pháp nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam (2013), Luật Đất đai (2013) và các Luật, quy định liên quan của Việt Nam và Hướng dẫn về xem xét môi trường và xã hội của JICA (Hướng dẫn JICA, tháng 4 năm 2010). Trong trường hợp có sự khác biệt giữa chính sách của Việt Nam và Hướng dẫn JICA thì Hướng dẫn JICA sẽ được ưu tiên. Điều này được quy định trong Nghị định 16/2016/NĐ-CP về quản lý và sử dụng nguồn hỗ trợ phát triển chính thức (ODA) và nguồn vốn vay ưu đãi của các nhà tài trợ: "*Việc bồi thường, hỗ trợ và tái định cư trong các chương trình, dự án thực hiện theo quy định của pháp luật hiện hành và điều ước quốc tế về ODA và vốn vay ưu đãi mà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là thành viên. Trong trường hợp có sự khác biệt giữa quy định của pháp luật trong nước với điều ước quốc tế đó thì áp dụng quy định của điều ước quốc tế*" (Điều 51).

2.2. Quy định của Việt Nam về thu hồi đất và tái định cư

22. Các tài liệu pháp lý về thu hồi đất, bồi thường, hỗ trợ và tái định cư của Chính phủ Việt Nam được áp dụng bao gồm:

23. Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (năm 2013, có hiệu lực từ ngày 01 tháng 1 năm 2014) khẳng định: Mọi người có quyền sở hữu về thu nhập hợp pháp, của cải để dành, nhà ở, tư liệu sinh hoạt, tư liệu sản xuất; Trường hợp thật cần thiết vì lý do quốc phòng, an ninh hoặc vì lợi ích quốc gia, tình trạng khẩn cấp, phòng chống thiên tai, Nhà nước trưng mua hoặc trưng dụng có bồi thường tài sản của tổ chức, cá nhân theo giá thị trường (Điều 32). Tương tự như vậy, Nhà nước thu hồi đất do tổ chức, cá nhân đang sử dụng trong trường hợp thật cần thiết do luật định vì mục đích quốc phòng, an ninh; phát triển kinh tế - xã hội vì lợi ích quốc gia, công cộng các tổ chức, cá nhân có giấy chứng nhận quyền sử dụng đất và các quyền đều được bảo vệ bởi pháp luật và trong trường hợp thu hồi đất vào mục đích quốc phòng, an ninh và phát triển kinh tế xã hội. Việc thu hồi đất phải công khai, minh bạch và được bồi thường theo quy định của pháp luật (Điều 54).

24. Ngoài hiến pháp, Chính phủ đã ban hành một số luật, nghị định và các quy định tạo thành khung pháp lý cho việc thu hồi đất, bồi thường và tái định cư. Các văn bản chính liên quan đến tái định cư bao gồm **Luật Đất đai số 45/2013/QH13**; **Nghị định số 43/2014 / NĐ-CP** về việc quy định chi tiết về thi hành Luật Đất đai số 45/2013/QH13; Nghị định số 47/2014 / NĐ-CP về bồi thường, hỗ trợ, và tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất; Nghị định số 44/2014 / NĐ-CP về giá đất; Thông tư số 37/2014 / BTNMT về Hướng dẫn chi tiết về bồi thường, hỗ trợ khi Nhà nước thu hồi đất; và Thông tư số 36/2014 / TT-BTNMT quy định chi tiết phương pháp định giá đất; xây dựng, điều chỉnh bảng giá đất; định giá đất cụ thể và tư vấn xác định giá đất. Đây là những văn bản pháp luật quan trọng mà áp dụng cho thu hồi đất và tái định cư.

25. Luật Đất đai năm 2013 cung cấp một khuôn khổ toàn diện cho việc thu hồi đất và tái định cư. Những điểm chính của Luật này được tóm tắt dưới đây:

- Tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường, giải phóng mặt bằng có trách nhiệm lập phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư; Kế hoạch hành động tái định cư đã

được phê duyệt phải niêm yết công khai phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư tại trụ sở Ủy ban nhân dân cấp xã, địa điểm sinh hoạt chung của khu dân cư nơi có đất thu hồi (Điều 69)

- Tại điều 69 cũng nêu: Tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường, giải phóng mặt bằng tổ chức lấy ý kiến về phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư theo hình thức tổ chức họp trực tiếp với người dân trong khu vực có đất thu hồi, đồng thời niêm yết công khai phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư tại trụ sở Ủy ban nhân dân cấp phường/ xã, địa điểm sinh hoạt chung của khu dân cư nơi có đất thu hồi; kết quả tham vấn phải được ghi thành biên bản có xác nhận của chính quyền địa phương và hộ bị ảnh hưởng; Ý kiến của hộ bị ảnh hưởng phải được ghi vào biên bản; tổ chức vận động, thuyết phục được tiến hành với các hộ gia đình người có phản đối về phương án bồi thường, hỗ trợ và tái định cư để thực hiện kế hoạch;
- Luật xác định các nguyên tắc và phương pháp định giá đất với nguyên tắc giá thị trường (Điều 114. 3).
- Khu tái định cư tập trung phải xây dựng cơ sở hạ tầng đồng bộ, bảo đảm tiêu chuẩn, quy chuẩn xây dựng, phù hợp với điều kiện, phong tục, tập quán của từng vùng, miền, hoàn thành trước khi di dời; Việc thu hồi đất ở chỉ được thực hiện sau khi hoàn thành xây dựng nhà ở hoặc cơ sở hạ tầng của khu tái định cư (Điều 85).
- Hỗ trợ đào tạo, chuyển đổi nghề, tìm kiếm việc làm cho hộ gia đình, cá nhân khi Nhà nước thu hồi đất nông nghiệp (Điều 84).
- Công trình và tài sản trên đất khác không được bồi thường cho các trường hợp sau đây: i) tạo lập trái quy định pháp luật; ii) nằm trên đất được sử dụng không đúng mục đích được giao, vi phạm pháp luật về đất đai; và iii) xây dựng sau ngày thông báo thu hồi đất (Điều 92).
- Đối với đất nông nghiệp đã sử dụng trước ngày 01 tháng 7 năm 2004 mà người sử dụng đất là hộ gia đình, cá nhân trực tiếp sản xuất nông nghiệp nhưng không có Giấy chứng nhận hoặc không đủ điều kiện để được cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất theo quy định của Luật này thì được bồi thường đối với diện tích đất thực tế đang sử dụng, diện tích được bồi thường không vượt quá hạn mức giao đất nông nghiệp (Điều 77.2).
- Giám sát và đánh giá là cần thiết trong một cơ sở chung và không cụ thể cho tái định cư; nó bao gồm tất cả các khía cạnh của việc thực hiện Luật Đất đai (Điều 200);

26. Nghị định số 47/2014 / NĐ-CP về bồi thường, hỗ trợ và tái định cư khi thu hồi đất của Nhà nước là các Nghị định thực hiện chính. Nội dung chính được tóm tắt dưới đây:

- Đối với hộ gia đình trực tiếp sản xuất nông nghiệp không đủ điều kiện để được bồi thường theo Luật Đất đai, UBND tỉnh sẽ xem xét hỗ trợ cho họ (Điều 24).
- Hỗ trợ để ổn định sinh kế được dựa trên mức độ nghiêm trọng của tác động trên đất nông nghiệp (Điều 19);
- Hỗ trợ tái định cư khi thu hồi đất ở. Hộ bị ảnh hưởng nhận được một số tiền bồi thường đối với đất thấp hơn giá trị của lô tái định cư tối thiểu được hưởng hỗ trợ cho sự khác biệt giữa giá trị lô tái định cư tối thiểu và số tiền bồi thường về đất. Ngoài bồi thường về đất, tái định cư hộ gia đình được hưởng một số tiền hỗ trợ tái định cư (Điều 22);
- Khu tái định cư được lập cho một hoặc nhiều dự án; nhà ở, đất ở trong khu tái định cư được bố trí theo nhiều cấp nhà, nhiều mức diện tích khác nhau phù hợp với các mức bồi thường và khả năng chi trả của người được tái định cư (Điều 26);
- Việc lấy ý kiến về phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư phải nghiêm túc, tiếp nhận ý kiến đóng góp của người dân trong khu vực có đất thu hồi ít nhất là 20 ngày, kể từ ngày niêm yết (Điều 28);
- Đối với các dự án đòi hỏi phải di chuyển cả cộng đồng dân cư, làm ảnh hưởng đến toàn bộ đời sống, kinh tế - xã hội, truyền thống văn hóa của cộng đồng di dời toàn bộ cộng đồng, các nhà đầu tư phải xây dựng một khung chính sách về bồi thường, hỗ trợ và tái định cư (Điều 17.1).

27. Nghị định số 44/2014 / NĐ-CP xác định cơ chế bồi thường theo giá thị trường. Mức bồi thường đối với đất phải căn cứ vào điều tra, thông tin về thửa đất, giá thị trường và phương pháp định giá phù hợp; Nghị định 44 xác định một số phương pháp xác định giá đất. Thông tư số 36/2014/TT-BTNMT quy định chi tiết phương pháp định giá đất; xây dựng, điều chỉnh bảng giá đất; định giá đất cụ thể và tư vấn xác định giá đất.

28. Thông tư số 37/2014 / BTNMT quy định về bồi thường, hỗ trợ và tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất, phải có các nội dung chủ yếu sau đây: i) diện tích từng loại đất bị thu hồi; ii) ước tính số hộ bị ảnh hưởng; iii) dự kiến mức bồi thường và hỗ trợ giải quyết; iv) dự kiến khu vực tái định cư; v) các nguồn ngân sách và nguồn tài trợ; vi) Lịch trình thực hiện kế hoạch; tiến độ thực hiện thời gian ràng buộc (Điều. 10).

2.3. Các quyết định của tỉnh Bến Tre về thu hồi đất và tái định cư

29. Bên cạnh các quy định quốc gia, UBND các tỉnh cũng ban hành các quyết định về thu hồi đất và tái định cư vì họ được giao trách nhiệm lên kế hoạch và triển khai ở trong tỉnh. Ở tỉnh Bến Tre, các quy định có liên quan bao gồm:

- Quyết định số 40/2014/QĐ-UBND ngày 31/12/2014 của UBND Tỉnh Bến Tre ban hành Quy định về bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất trên địa bàn tỉnh Bến Tre;
- Quyết định số 35/2014/QĐ-UBND ngày 19/12/2014 của UBND Tỉnh Bến Tre ban hành Quy định Bảng giá các loại đất trên địa bàn tỉnh Bến Tre giai đoạn 2015 – 2019;
- Quyết định số 50/2016/QĐ-UBND ngày 30/09/2019 của UBND Tỉnh Bến Tre ban hành Bảng giá nhà, vật kiến trúc xây dựng mới trên địa bàn tỉnh Bến Tre;
- Quyết định số 31/2015/QĐ-UBND ngày 09/11/2015 của UBND Tỉnh Bến Tre ban hành Bảng giá các loại cây trồng để bồi thường khi nhà nước thu hồi đất trên địa bàn tỉnh Bến Tre.

2.4. Chính sách tái định cư không tự nguyện của JICA/ WB (OP. 4.12)

30. “*Hướng dẫn về Xem xét Môi trường và Xã hội của JICA*” được công bố tháng 4 năm 2010. Hướng dẫn có khẳng định: “JICA xác nhận rằng các dự án không được sai lệch đáng kể so với các chính sách an toàn của Ngân hàng Thế giới...” (Điều 2.6, Mục 3). Vì vậy, các tài liệu pháp lý chính liên quan đến thu hồi đất và tái định cư của dự án là:

- Hướng dẫn về xem xét tác động môi trường và xã hội của JICA (tháng 4 năm 2010).
- Chính sách an toàn xã hội của Ngân hàng Thế giới (WB OP 4.12- Tái định cư không tự nguyện và các Phụ lục).

31. Chính sách cơ bản về tái định cư không tự nguyện của JICA như sau:

- (i) Chính phủ nước nhận vốn sẽ sử dụng Chính sách Tái định cư của Dự án (Chính sách Dự án) cho một dự án JICA riêng biệt vì các luật lệ và quy định quốc gia hiện tại đã không được thiết kế để giải quyết tái định cư không tự nguyện theo thông lệ quốc tế, bao gồm chính sách của JICA. Chính sách Dự án nhằm mục đích giải quyết bất kỳ khoảng trống của pháp luật và các quy định địa phương không thể cung cấp để giúp đảm bảo rằng người bị ảnh hưởng có thể tự phục hồi được ít nhất đến tình trạng trước khi có dự án. Phần này thảo luận về các nguyên tắc của Chính sách Dự án và các quyền lợi của người BAH dựa vào hình thức và mức độ thiệt hại của họ. Trường hợp có những khoảng trống giữa các khuôn khổ pháp lý của nước nhận vốn cho tái định cư và chính sách về tái định cư không tự nguyện của JICA, phương pháp tiếp cận chung tốt nhất khả thi sẽ được thiết kế phù hợp với việc thực hiện của Chính phủ và chính sách của JICA.

- (ii) Việc thu hồi đất và tái định cư không tự nguyện sẽ được tránh nếu có thể, hoặc giảm thiểu, bằng cách xác định thiết kế dự án thay thế có thể gây tác động ít bất lợi nhất trên các cộng đồng trong vùng dự án.
- (iii) Trường hợp di dời các hộ gia đình là không thể tránh khỏi, tất cả các người BAH (bao gồm các cộng đồng) mất tài sản, sinh kế và nguồn lực sẽ được bồi thường đầy đủ và hỗ trợ để họ có thể cải thiện, hoặc ít nhất khôi phục, điều kiện kinh tế và xã hội trước đây của họ.
- (iv) Bồi thường và hỗ trợ phục hồi sẽ được cung cấp cho bất kỳ người BAH nào, có nghĩa là, bất kỳ người nào hoặc hộ gia đình hoặc kinh doanh đối với việc thực hiện dự án sẽ:
- Mức sống bị ảnh hưởng bất lợi;
 - Quyền, chứng nhận hoặc lợi ích trong bất kỳ ngôi nhà, lợi ích, hoặc quyền sử dụng, bất kỳ đất (bao gồm cơ sở, đất nông nghiệp và chăn thả gia súc, tài sản thương mại, hợp đồng thuê nhà, hoặc quyền trồng hoa màu hàng năm hay lâu năm và cây cối hoặc bất kỳ tài sản cố định hoặc di chuyển khác được mua hoặc sở hữu, tạm thời hoặc vĩnh viễn);
 - Cơ hội kiếm thu nhập, kinh doanh, nghề nghiệp, làm việc hoặc nơi cư trú bị ảnh hưởng bất lợi tạm thời hoặc vĩnh viễn; hoặc là
 - Các hoạt động văn hoá xã hội và các mối quan hệ bị ảnh hưởng hay bất kỳ thiệt hại khác có thể sẽ được xác định trong quá trình lập kế hoạch tái định cư.
- (v) Tất cả những người bị ảnh hưởng sẽ được bồi thường và hỗ trợ phục hồi, bất kể tình trạng sở hữu, vị trí xã hội hoặc kinh tế và bất kỳ yếu tố nào có thể gây ra sự phân biệt đối xử chống lại việc đạt được các mục tiêu nêu trên. Việc thiếu các quyền hợp pháp đối với tài sản bị mất hay tình trạng sở hữu bị ảnh hưởng bất lợi và vị trí xã hội hoặc kinh tế sẽ không cản trở người bị ảnh hưởng được hưởng quyền lợi bồi thường và các biện pháp phục hồi hoặc mục tiêu tái định cư. Tất cả người BAH cư trú, làm việc, kinh doanh và/hoặc canh tác trong vùng dự án bị ảnh hưởng kể từ ngày kiểm kê dân số mới nhất và kiểm kê thiệt hại (IOL), được bồi thường đối với tài sản của họ bị mất (đất và/hoặc tài sản ngoài đất), bằng chi phí thay thế, nếu có sẵn và phục hồi thu nhập và kinh doanh, và sẽ được cung cấp các biện pháp khôi phục đủ để giúp họ cải thiện hoặc ít nhất duy trì các tiêu chuẩn sống của họ trước dự án và khả năng tạo thu nhập và trình độ sản xuất.
- (vi) Người bị ảnh hưởng mà chỉ mất một phần của tài sản vật chất của họ sẽ không bị bỏ rơi với phần còn lại không đủ để duy trì tiêu chuẩn hiện

sống của họ. Kích thước tối thiểu của mảnh đất và cấu trúc còn lại sẽ được thỏa thuận trong quá trình lập kế hoạch tái định cư.

- (vii) Người tạm thời bị ảnh hưởng sẽ được coi là người bị ảnh hưởng và các kế hoạch tái định cư giải quyết vấn đề thu hồi tạm thời.
- (viii) Trường hợp một cộng đồng chủ nhà bị ảnh hưởng bởi sự phát triển của một khu tái định cư trong cộng đồng đó, cộng đồng sở tại được tham gia vào bất kỳ kế hoạch tái định cư và ra quyết định. Tất cả những nỗ lực sẽ được thực hiện để giảm thiểu các tác động tiêu cực lên các cộng đồng sở tại.
- (ix) Các kế hoạch tái định cư sẽ được thiết kế phù hợp với chính sách tái định cư không tự nguyện của nước nhận vốn và Chính sách tái định cư không tự nguyện của JICA.
- (x) Kế hoạch tái định cư sẽ được dịch sang ngôn ngữ địa phương và phổ biến cho người bị ảnh hưởng tham khảo cũng như các nhóm quan tâm khác.
- (xi) Chi trả cho tài sản đất và/hoặc ngoài đất sẽ được dựa trên các nguyên tắc chi phí thay thế.
- (xii) Bồi thường cho người bị ảnh hưởng phụ thuộc vào các hoạt động nông nghiệp sẽ dựa vào đất bất cứ nơi nào có thể. Chiến lược dựa vào đất có thể bao gồm việc cung cấp đất thay thế, bảo đảm an ninh lớn hơn về quyền sở hữu, và tăng cường sinh kế của những người không có quyền sử dụng đất hợp pháp. Nếu đất thay thế không có sẵn, các chiến lược khác có thể được xây dựng xung quanh cơ hội để tái đào tạo, phát triển kỹ năng, làm công ăn lương, hoặc tự tạo việc làm, bao gồm tiếp cận tín dụng. Chỉ bồi thường bằng tiền mặt sẽ được tránh như một lựa chọn nếu có thể, vì điều này có thể không giải quyết những tổn thất không dễ dàng định lượng, chẳng hạn như tiếp cận các dịch vụ và quyền truyền thống, và cuối cùng có thể dẫn đến khiến cho những cộng đồng bị xấu đi so với khi không có dự án.
- (xiii) Đất thay thế, nếu được tùy chọn bởi người BAH, nên ở lân cận của vùng đất bị ảnh hưởng nếu có thể và có khả năng so sánh sản xuất và tiềm năng. Một lựa chọn thứ hai, các vị trí cần được xác định để giảm thiểu sự gián đoạn xã hội của những người bị ảnh hưởng; vùng đất như vậy cũng cần phải có sự tiếp cận các dịch vụ và các cơ sở tương tự như trong các vùng đất bị ảnh hưởng.
- (xiv) Hỗ trợ tái định cư sẽ được cung cấp không chỉ cho mất mát tức thời, mà còn cho một giai đoạn chuyển tiếp cần thiết để khôi phục sinh kế và mức

sống của người bị ảnh hưởng. Sự hỗ trợ đó có thể mang hình thức của công việc ngắn hạn, hỗ trợ sinh hoạt phí, duy trì lương, hoặc thỏa thuận tương tự.

- (xv) Kế hoạch tái định cư phải xem xét nhu cầu của những người dễ bị tổn thương nhất trước những tác động bất lợi của tái định cư (bao gồm người nghèo, những người không có quyền hợp pháp về đất đai, dân tộc thiểu số, phụ nữ, trẻ em, người già và người tàn tật) và đảm bảo họ được xem xét trong việc lập kế hoạch tái định cư và các biện pháp giảm thiểu được xác định. Trợ giúp cần được cung cấp để giúp họ cải thiện tình trạng kinh tế-xã hội của họ.
- (xvi) Người BAH sẽ được tham gia vào quá trình phát triển và thực hiện kế hoạch tái định cư.
- (xvii) Người bị ảnh hưởng và cộng đồng của họ sẽ được tư vấn về dự án, các quyền và lựa chọn có sẵn cho họ, và đề xuất biện pháp giảm thiểu các tác động bất lợi, và đến mức có thể được tham gia vào các quyết định được thực hiện liên quan đến tái định cư của họ.
- (xviii) Hỗ trợ đầy đủ ngân sách sẽ được cam kết đầy đủ và sẵn sàng để trang trải chi phí cho việc thu hồi đất (bao gồm các biện pháp bồi thường và phục hồi thu nhập) trong thời gian thực hiện thỏa thuận. Kinh phí cho tất cả các hoạt động tái định cư sẽ đến từ Chính phủ.
- (xix) Việc di dời không xảy ra trước khi cung cấp bồi thường và hỗ trợ khác cần thiết cho tái định cư. Cơ sở hạ tầng dân sự thích đáng phải được cung cấp trong khu tái định cư trước khi di dời. Thu hồi tài sản, chi trả bồi thường và tái định cư và bắt đầu các hoạt động phục hồi sinh kế của người bị ảnh hưởng, sẽ được hoàn thành trước bất kỳ hoạt động xây dựng nào, trừ khi pháp luật tòa án quyết định cưỡng chế. (Biện pháp phục hồi sinh kế cũng phải được đặt ra nhưng không nhất thiết phải hoàn thành trước các hoạt động xây dựng, vì chúng có thể được hoạt động liên tục.)
- (xx) Bố trí tổ chức và quản trị cho việc chuẩn bị hiệu quả và thực hiện kế hoạch tái định cư sẽ được xác định và đặt ra trước khi bắt đầu của quá trình; điều này sẽ bao gồm việc cung cấp nguồn nhân lực đầy đủ để giám sát, tư vấn, giám sát và giám sát thu hồi đất và các hoạt động phục hồi.
- (xxi) Báo cáo phù hợp (bao gồm cả kiểm toán và các giải quyết khiếu nại), giám sát và cơ chế đánh giá, sẽ được xác định và đặt ra như thành phần của hệ thống quản lý tái định cư. Một nhóm giám sát độc lập sẽ được thuê bởi dự án và sẽ đánh giá quá trình tái định cư và kết quả cuối cùng.

Nhóm này có thể bao gồm các tổ chức phi chính phủ đủ điều kiện, các Viện nghiên cứu hoặc trường đại học.

2.5. Các điểm khác biệt chính và biện pháp giải quyết giữa Chính phủ Việt Nam và chính sách của JICA/WB về tái định cư không tự nguyện

32. Việc so sánh giữa Hướng dẫn của JICA/ Chính sách OP4.12 của WB và hệ thống pháp luật của Việt Nam cho thấy rằng cách tiếp cận nhìn chung là phù hợp với nhau. Tuy nhiên, cũng có một số điểm khác biệt đáng chú ý. Chi tiết của những điểm khác biệt quan trọng và làm thế nào để giải quyết chúng được thể hiện trong bảng sau:

Bảng 12- Phân tích những khác biệt chính giữa hướng dẫn của JICA/ Chính sách của WB và hệ thống pháp luật Việt Nam

Nội dung	(A) Hướng dẫn của JICA/ Chính sách của WB	(B) Hệ thống pháp luật Việt Nam	Khác biệt giữa (A) và (B)	Biện pháp giải quyết
1. Mục tiêu chính sách	Tái định cư không tự nguyện và mất phương tiện sinh kế được tránh khi có thể bằng cách nghiên cứu tất cả các lựa chọn thay thế khả thi.	Không thấy đề cập	Nội dung này không được đáp ứng hoàn toàn bởi hệ thống pháp luật Việt Nam	Việc thu hồi đất và tái định cư sẽ được tránh/giảm thiểu trong quá trình quyết định tuyên, quy hoạch kiến trúc, và bất kỳ cuộc thảo luận khác liên quan đến tác động tái định cư
2. Mục tiêu chính sách	Người BAH phải được bồi thường đầy đủ và hỗ trợ cải thiện sinh kế và mức sống của họ hoặc ít nhất khôi phục lại được, trong thực tế, ở mức độ trước dự án hoặc đến mức trước khi bắt đầu thực hiện dự án, tùy theo cái nào là cao hơn	UBND tỉnh bảo đảm người BAH có nơi để ở, để ổn định cuộc sống và sản xuất (NĐ 47/2014/ND-CP, Điều 25). Trong trường hợp số tiền bồi thường/hỗ trợ không đủ cho người bị di dời mua một lô đất tái định cư/căn hộ tối thiểu, họ sẽ được hỗ trợ tài chính để có thể mua một lô đất tái định cư/căn hộ tối thiểu (Luật Đất đai 2013, Điều 86.4, và NĐ 47/2014/ND-CP, Điều 27)	Hệ thống pháp luật Chính phủ không quy định hoặc đặt điều kiện rõ ràng người BAH có thể cải thiện hoặc ít nhất khôi phục mức sống của họ, cơ hội thu nhập và trình độ sản xuất đến mức độ trước dự án.	RAP bảo đảm "cải thiện hoặc ít nhất khôi phục mức sống của họ, cơ hội thu nhập và trình độ sản xuất đến mức độ trước khi có dự án" bằng cách sử dụng ma trận quyền lợi thích hợp.
3. Đơn giá bồi thường	Bồi thường phải được dựa trên chi phí thay thế đầy đủ càng nhiều càng tốt	- Đất đai: Thẩm định viên giá đất được thuê để xác định mức bồi thường (Luật Đất đai, Điều 114 và NĐ 44/2014, Điều 17). - Kiến trúc: "Số tiền bồi thường tương đương với giá trị của công trình xây dựng mới với các tiêu chuẩn kỹ thuật tương đương theo quy định của pháp luật chuyên ngành" (Luật Đất đai, Điều 89)	- Đất đai: không được thể hiện rõ ràng rằng giá bồi thường phải theo giá thay thế đầy đủ. - Kiến trúc: không rõ ràng "tương đương với giá trị xây dựng mới ..." có cùng một ý nghĩa của "chi phí thay thế" theo hướng dẫn của JICA.	Khảo sát giá thay thế (RCS) phải được tiến hành bởi Thẩm định viên giá độc lập. Kết quả sẽ được tư vấn và phê duyệt của UBND tỉnh để đảm bảo chi phí thay thế đầy đủ.

Nội dung	(A) Hướng dẫn của JICA/ Chính sách của WB	(B) Hệ thống pháp luật Việt Nam	Khác biệt giữa (A) và (B)	Biện pháp giải quyết
4. Bồi thường thiệt hại về nguồn thu nhập hoặc phương tiện sinh kế	Mất nguồn thu nhập nên được bồi thường (dù người bị ảnh hưởng có hoặc không phải di chuyển đến một vị trí khác)	Hỗ trợ những tổn thất thu nhập cho kinh doanh (Điều 88, Luật Đất đai năm 2013). Các biện pháp hỗ trợ để khôi phục lại nguồn thu nhập được cung cấp (Điều 19, 20 và 21, Nghị định 47/2014).	Hướng dẫn JICA quy định bồi thường và hỗ trợ cho bất kỳ mất các nguồn thu nhập, bất kể người bị ảnh hưởng có hoặc không phải di chuyển đến một vị trí khác	Tất cả các tổn thất thu nhập sẽ phải được bồi thường và khi cần thiết cần đạt được mục tiêu chính sách, các hỗ trợ phát triển sẽ được bổ sung cho phần bồi thường.
5. Hỗ trợ cho các hộ BAH không được công nhận quyền hợp pháp hoặc yêu sách đất đai mà họ đang chiếm giữ	Hỗ trợ tài chính cho tất cả người BAH để đạt được các mục tiêu chính sách	Đất nông nghiệp sử dụng trước ngày 01/07/2004 là đủ điều kiện để được bồi thường (Khoản 2 Điều 77, Luật Đất đai). Các trường hợp khác được xem xét hỗ trợ bởi UBND tỉnh theo quy định của Điều 19, 20, 21, 22, 23, 24 và 25, Nghị định 47/2014.	Hướng dẫn JICA quy định rằng hỗ trợ nên được cung cấp cho tất cả các hộ BAH bất cứ khi nào cần thiết, bất kể tình trạng pháp lý của họ	Hỗ trợ tài chính một khoản thống nhất sẽ được trao cho tất cả người BAH, bất kể tình trạng pháp lý của họ, cho đến sinh kế và mức sống của họ khôi phục trong thực tế, ít nhất, đến mức độ trước dự án.
6. Thời gian chi trả	Bồi thường và các hỗ trợ khác phải được cung cấp trước khi di dời.	"Việc bồi thường khi Nhà nước thu hồi đất phải được thực hiện một cách dân chủ, công bằng, bình đẳng, công khai, kịp thời, đúng pháp luật" (Luật Đất đai, Điều 74).	Từ "kịp thời" không rõ ràng chỉ rõ thời gian trước/sau khi bồi thường.	Bồi thường, hỗ trợ và khu tái định cư phải được thực hiện và chuẩn bị trước khi di dời
7. Chuẩn bị Kế hoạch Hành động Tái định cư	Đối với các dự án đòi hỏi tái định cư quy mô lớn, kế hoạch hành động tái định cư phải được chuẩn bị và sẵn sàng cho công chúng.	Kế hoạch thu hồi đất được chuẩn bị dựa trên Luật Đất đai và các nghị định có liên quan khác và các thông tư sau khi có quyết định thu hồi đất.	Nội dung này không được định rõ đầy đủ bởi hệ thống quốc gia Việt Nam.	RAP được phát triển với sự tuân thủ đầy đủ các hướng dẫn của JICA.
8. Tham vấn và phổ biến	Sự tham gia thích đáng của người BAH phải được thúc đẩy trong việc lập kế hoạch, thực hiện và giám sát các kế hoạch hành động tái định cư.	Tham vấn với người BAH về dự thảo phương án bồi thường, hỗ trợ và tái định cư và kế hoạch đào tạo, thay đổi nghề nghiệp và tạo điều kiện tìm việc làm.	Nội dung này không được định rõ đầy đủ bởi hệ thống quốc gia Việt Nam trong giai đoạn giám sát	Người BAH được tham vấn và tham gia tích hợp vào quá trình thiết kế và thực hiện RAP, cùng với việc chia sẻ thông tin với các bên liên quan.
9. Cơ chế giải quyết khiếu nại	Cơ chế khiếu nại phù hợp và dễ tiếp cận phải được thiết lập cho người dân và cộng đồng BAH.	Người khiếu nại có thể nêu ý kiến ra tòa án tại bất kỳ bước nào như họ muốn (Điều 28, 32, 33 của Luật Khiếu nại số 02/2011 / QH13 ngày 11 tháng 11 2011).	Nội dung này không được định rõ đầy đủ bởi hệ thống pháp luật Việt Nam	Cơ chế giải quyết khiếu nại hiệu quả hơn sẽ được thành lập, được xây dựng trên hệ thống chính quyền hiện tại, với sự giám sát độc lập.

Nội dung	(A) Hướng dẫn của JICA/ Chính sách của WB	(B) Hệ thống pháp luật Việt Nam	Khác biệt giữa (A) và (B)	Biện pháp giải quyết
10. Hỗ trợ các nhóm dễ bị tổn thương	Chú ý đặc biệt đến nhu cầu của các nhóm dễ bị tổn thương trong số những người di dời, đặc biệt là những người sống dưới mức nghèo, không có đất, người già, phụ nữ và trẻ em, người dân tộc thiểu số, vv.	Điều 27 của Luật Đất đai liên quan đến tiền sử dụng đất và giao đất có đề cập về các nhóm xã hội dễ bị tổn thương, nhưng không rõ ràng lắm.	Nội dung này không được định rõ đầy đủ bởi hệ thống quốc gia Việt Nam	Lưu ý đặc biệt cho các nhóm dễ bị tổn thương sẽ được thảo luận và phản ánh trong RAP.
11. Giám sát và Đánh giá	Hệ thống giám sát nội bộ và bên ngoài phải được thiết lập và thực hiện đúng cách	Công dân có quyền giám sát và báo cáo về các vi phạm trong sử dụng và quản lý đất đai cho chính họ (hoặc thông qua các tổ chức đại diện), bao gồm cả thu hồi đất, bồi thường, hỗ trợ và tái định cư (Điều 199, Điều 200, Luật Đất đai 2013).	Nội dung này không được định rõ đầy đủ bởi hệ thống quốc gia Việt Nam	Một khung giám sát được tạo bởi giám sát nội bộ, giám sát bên ngoài và đánh giá được thành lập trong RAP

III. CHÍNH SÁCH, ĐIỀU KIỆN VÀ QUYỀN LỢI BỒI THƯỜNG

3.1. Nguyên tắc chung

33. Tất cả những người bị ảnh hưởng (BAH) bởi Dự án có tài sản hoặc sinh sống trong khu vực bị chiếm dụng phục vụ dự án trước ngày khóa sổ đều có quyền được bồi thường cho các thiệt hại. Những người bị mất thu nhập và/hoặc kế sinh nhai sẽ đủ điều kiện nhận hỗ trợ phục hồi sinh kế căn cứ theo các tiêu chí hợp lệ do Dự án quy định, có tham khảo ý kiến với các BAH. Trước khi kết thúc Dự án nếu thấy sinh kế vẫn chưa được phục hồi bằng với mức trước khi có dự án thì cần xem xét có các biện pháp bổ sung.

- Các mức bồi thường sẽ được xác định một cách kịp thời và có sự tham vấn dựa trên các kết quả thẩm định độc lập giá trị đất/tài sản gắn liền với đất. Tất cả các lệ phí và thuế về chuyển nhượng đất và/hoặc nhà ở sẽ được miễn trừ hoặc nếu không sẽ nằm trong gói bồi thường về đất và các công trình/hoặc nhà ở hoặc cơ sở kinh doanh. Chính quyền địa phương sẽ đảm bảo rằng người BAH tự chọn địa điểm tái định cư sẽ nhận được quyền sở hữu tài sản và các giấy chứng nhận theo qui định tương tự như các gói bồi thường dành cho những người chọn phương án chuyển đến khu tái định cư do dự án đề xuất mà không phải mất thêm bất kỳ chi phí phụ trội nào.
- Đất sẽ được bồi thường theo cơ chế “đất đổi đất” hoặc bồi thường bằng tiền mặt tùy theo lựa chọn của người bị ảnh hưởng bất cứ khi nào có thể. Những người mất đất sản xuất từ 20% diện tích trở lên phải được quyền lựa chọn đất đổi đất. Nếu không có đất, bên vay phải đảm bảo, đáp ứng yêu cầu của JICA, rằng thực sự không có đất để đổi đất. Những người mất từ 20% diện tích đất sản xuất trở lên có thể cần được hỗ trợ thêm nhằm phục hồi sinh kế. Những nguyên tắc này cũng được áp dụng đối với những người nghèo và những người thuộc nhóm dễ bị tổn thương mà bị mất từ 10% diện tích đất sản xuất trở lên.
- Những người bị ảnh hưởng chọn phương án “đất đổi đất” sẽ được cấp những lô đất với khả năng sản xuất tương đương với những lô đất bị mất hoặc được cấp lô đất tiêu chuẩn ở khu định cư mới gần nơi ở cũ, và có điều chỉnh bằng tiền mặt để bù cho chênh lệch giá giữa lô đất bị mất và lô đất được cấp. Khu vực tái định cư sẽ được quy hoạch một cách phù hợp và được thực hiện trên cơ sở tham vấn với những người bị di chuyển. Tất cả các cơ sở hạ tầng cơ bản như hệ thống cấp thoát nước, cấp nước sạch, đường dây điện và điện thoại sẽ được cung cấp.
- Những người bị ảnh hưởng chọn phương án “tiền đổi đất” sẽ được bồi thường bằng tiền mặt theo mức chi phí thay thế chi toàn bộ diện tích mảnh đất bị thu hồi. Những người bị ảnh hưởng này sẽ được hỗ trợ trong việc phục hồi sinh kế và tự thu xếp để di dời.

- Mức bồi thường cho các công trình nhà ở, công trình thương mại, hoặc các loại công trình khác sẽ được trả theo mức chi phí thay thế mà không tính khấu hao công trình và không trừ các phần vật liệu có thể thu hồi được. Các công trình sẽ được đánh giá riêng rẽ. Nếu mức bồi thường được xác định theo loại công trình thì phải sử dụng giá của công trình có giá trị cao nhất trong nhóm công trình đó (chứ không phải sử dụng mức giá trị thấp nhất).
- Hộ gia đình có các hoạt động tạo thu nhập, hoặc sinh kế bị ảnh hưởng do thi công (tác động tạm thời) sẽ được bồi thường theo nguyên tắc giá thay thế.
- Những hộ BAH đến nhà ở buộc phải di dời (di chuyển ra khỏi nơi ở ban đầu do diện tích đất còn lại không đảm bảo điều kiện sắp xếp lại nhà ở theo quy định của Luật xây dựng hay bị thu hồi đất hoàn toàn) Ban bồi thường tái định cư địa phương cần tiến hành các hoạt động tham vấn và thỏa thuận giải pháp hỗ trợ tìm kiếm sắp xếp chỗ ở mới cho hộ BAH.
- Những hộ BAH đến nhà ở, có khả năng sắp xếp lại nhà ở trên phần đất còn lại phù hợp với điều kiện cụ thể theo quy định của địa phương (không thuộc diện buộc phải di dời) thì áp dụng chính sách chung của dự án theo ma trận quyền lợi đã được thống nhất.
- Những người bị ảnh hưởng sẽ được hỗ trợ đầy đủ (bao gồm cả tiền trợ cấp di chuyển) để vận chuyển đồ dùng và tài sản cá nhân ngoài khoản bồi thường theo chi phí thay thế cho nhà cửa, đất, và những tài sản khác.
- Việc bồi thường và hỗ trợ phục hồi cho người BAH phải được thực hiện ít nhất 30 ngày trước khi thu hồi đối với những người không phải di dời đi và 60 ngày đối với những người sẽ phải di dời. Cần phải xem xét áp dụng ngoại lệ đối với những đối tượng dễ bị tổn thương, bởi họ có thể cần nhiều thời gian hơn trước khi bị ảnh hưởng về mặt sinh kế hay nơi ở.
- Nếu như đến cuối dự án mà sinh kế vẫn chưa phục hồi được như mức trước dự án thì các biện pháp bổ sung phải được xem xét nhằm đạt được các mục tiêu của chính sách.
- Các hỗ trợ khác như là hỗ trợ phục hồi kinh tế, đào tạo tập huấn và các hình thức hỗ trợ khác sẽ được cung cấp cho những người bị ảnh hưởng bị mất nguồn thu nhập, đặc biệt là nhóm đối tượng dễ bị tổn thương để nâng khả năng phục hồi và cải thiện thu nhập sau này.

3.2. Chính sách về bồi thường

34. Tất cả những người BAH được xác định trong khu vực bị ảnh hưởng của Dự án trước ngày khóa sổ kiểm kê được điều tra kinh tế xã hội (BLS) sẽ có quyền được hưởng bồi thường cho những tài sản bị ảnh hưởng, và các biện pháp khôi phục đủ để giúp họ cải thiện hoặc ít nhất duy trì mức sống, khả năng thu nhập và sản xuất như trước khi có dự án. Ngày khóa sổ kiểm kê là ngày cơ quan nhà nước có thẩm quyền

ban hành thông báo thu hồi đất cho dự án liên quan (Khoản 1, điều 67 Luật đất đai 2013) trước khi thực hiện kiểm đếm chi tiết (DMS) tại từng tiểu dự án/hợp phần đầu tư. Một cuộc điều tra dân số sẽ được thực hiện trước ngày khóa sổ được công bố để lập danh sách các hộ gia đình bị ảnh hưởng tiềm năng. Những người lấn chiếm khu vực đầu tư hoặc tạo lập tài sản mới (cải tạo, xây mới nhà/vật kiến trúc, trồng cây mới) sau ngày khóa sổ kiểm kê sẽ không có quyền nhận bồi thường hay bất kỳ hỗ trợ nào khác.

3.2.1. Chính sách bồi thường cho các tác động vĩnh viễn

Đối với đất nông nghiệp

35. Đối với những người có quyền sử dụng đất hợp pháp

Hộ gia đình cá nhân đang sử dụng đất nông nghiệp khi Nhà nước thu hồi đất thì: (a) được bồi thường về đất, chi phí đầu tư về đất còn lại đối với diện tích đất nông nghiệp trong hạn mức và diện tích đất do được nhận thừa kế; (b) không được bồi thường về đất nhưng được bồi thường chi phí đầu tư vào đất còn lại đối với diện tích đất vượt hạn mức đất quy định.

Nếu diện tích đất bị thu hồi dưới 20% diện tích đất của hộ gia đình BAH (hoặc dưới 10% đối với nhóm dễ bị tổn thương và người nghèo), và diện tích đất còn lại có giá trị về kinh tế, thì sẽ thực hiện bồi thường bằng tiền mặt bằng 100% giá thay thế cho diện tích đất bị thu hồi.

Nếu diện tích đất bị thu hồi chiếm từ 20% trở lên diện tích đất của hộ gia đình (hoặc từ 10% trở lên đối với nhóm dễ bị ảnh hưởng và người nghèo) hoặc phần diện tích còn lại không có giá trị về kinh tế thì phương án “đất đổi đất” cần được ưu tiên. Nếu không có đất, thì BQLDA phải chứng minh một cách thoả đáng cho JICA trước khi tiếp tục các biện pháp tiếp theo. Nếu không có đất, hoặc nếu người bị di dời lựa chọn phương án bồi thường tiền mặt, sẽ thực hiện đền bù bằng tiền mặt cho diện tích bị mất bằng 100% chi phí thay thế và người BAH sẽ được hưởng biện pháp phục hồi để khôi phục nguồn thu nhập đã bị mất như được cung cấp dịch vụ khuyến nông, được đào tạo nghề, được cấp đất phi nông nghiệp ở những nơi dễ tiếp cận để có thể kinh doanh hoặc cung cấp các dịch vụ phi nông nghiệp. Nếu người BAH bởi Dự án có mong muốn và nếu còn đất có giá trị tương đương ở địa điểm khác thì dự án cũng sẽ hỗ trợ những người BAH này tới những khu vực đó xem xét và hỗ trợ các giao dịch pháp lý nếu họ muốn có đất tại đó. Đất nông nghiệp xen kẽ trong khu dân cư, đất vườn ao liền kề với đất ở trong khu dân cư, ngoài việc được bồi thường theo giá thay thế, người BAH di dời còn được hỗ trợ bằng tiền; giá tính hỗ trợ từ 50% đến 70% giá đất ở liền kề; mức hỗ trợ cụ thể do Ủy ban nhân dân tỉnh quyết định cho phù hợp với thực tế tại địa phương.

36. Những người có quyền sử dụng đất tạm thời hoặc thuê đất công/đất của cộng đồng (người BAH bởi dự án có thuê đất công/đất của cộng đồng):

Bồi thường bằng tiền mặt tương đương với giá trị đầu tư còn lại trên đất đó.

Đối với hộ gia đình bị ảnh hưởng đang sử dụng đất do Nhà nước giao khoán vào mục đất nông nghiệp, lâm nghiệp hoặc nuôi trồng thủy sản (không bao gồm đất rừng đặc dụng, rừng phòng hộ) của các nông - lâm trường quốc doanh khi dự án thu hồi thì không được bồi thường về đất nhưng được bồi thường chi phí đầu tư vào đất còn lại, và những người bị ảnh hưởng cũng sẽ nhận được hỗ trợ thêm cho phục hồi thu nhập nếu họ được trực tiếp tham gia vào các hoạt động nông nghiệp theo quy định của Chính phủ. Trường hợp người bị ảnh hưởng nhận đất trên cơ sở hợp đồng nhưng khác với cá nhân quy định như trên, thì chỉ được bồi thường cho các khoản đầu tư trên đất.

37. Người không có quyền sử dụng đất hợp pháp.

Thay vì được hưởng bồi thường, những người BAH bởi dự án này sẽ nhận hỗ trợ phục hồi bằng tiền mặt bằng 80% giá trị đất. Đất nông nghiệp sử dụng trước ngày 01 tháng 7 năm 2004, mà người sử dụng đất là hộ gia đình, cá nhân trực tiếp sản xuất nông nghiệp sẽ được bồi thường 100% theo Điều 77 Mục 2 của Luật đất đai. Người BAH sẽ được hưởng các biện pháp phục hồi nói trên nhằm đảm bảo mức sống của họ được khôi phục.

Trong trường hợp đất được thuê bằng hợp đồng dân sự giữa các cá nhân, hộ gia đình, tổ chức, thì người sử dụng đất BAH sẽ được bồi thường đối với hoa màu, cây cối, hoặc các sản phẩm thủy sản và trong trường hợp cụ thể có thể được hỗ trợ tìm được một mảnh đất tương tự để thuê.

Trong trường hợp những người BAH sử dụng đất công (hoặc các khu bảo tồn) với điều kiện phải trả lại đất cho Chính phủ khi được yêu cầu, thì người BAH đó sẽ không được bồi thường nếu họ không có các quyền hợp pháp đối với đất đó, nhưng sẽ được bồi thường ở mức chi phí thay thế đầy đủ cho hoa màu, cây cối, và những tài sản khác mà họ sử dụng hoặc sở hữu.

Điều tra cơ bản và đánh giá xã hội cần xem xét xem liệu trở ngại hữu hình do dự án Quản lý nước Bến Tre gây ra (như khu vực hành lang an toàn mới được dựng lên) sẽ áp các chi phí bổ sung cho người BAH và bồi thường bổ sung là cần thiết để bù đắp các chi phí.

Đối với đất ở

38. Đất ở không có các công trình kiến trúc: người có quyền sử dụng đất ở hợp pháp và/hoặc được hợp pháp hóa sẽ được bồi thường mất đất bằng tiền mặt đầy đủ theo mức chi phí thay thế. Đối với người sử dụng đất không có quyền sử dụng đất được công nhận sẽ được hỗ trợ bằng một khoản tiền nhất định. Khoản tiền này sẽ được quyết định bởi UBND tỉnh.

39. Đất ở có các công trình kiến trúc và phần đất còn lại (không thu hồi) đủ để xây dựng lại (tổ chức lại cuộc sống cho người BAH):

Bồi thường mất đất và các công trình kiến trúc bằng tiền mặt cho người BAH theo (i) mức chi phí thay thế đầy đủ đối với người có quyền sử dụng đất hợp pháp và/hoặc đủ

điều kiện để hợp pháp hóa; (ii) cấp một khoản tiền hỗ trợ cho người sử dụng đất không có quyền sử dụng đất được công nhận.

40. Đất ở có công trình kiến trúc và phần đất còn lại không đủ để xây dựng lại (người BAH phải di dời):

(i) *Người BAH có quyền hợp pháp hoặc quyền được hợp pháp hóa với đất BAH:*

- Một thửa đất có kích thước và chất lượng tương đương, hoặc căn nhà có điều kiện kỹ thuật tương đương trong một khu tái định cư có đầy đủ cơ sở hạ tầng thiết yếu. Việc này sẽ được thực hiện thông qua tham vấn người BAH. Người BAH sẽ được nhận hoặc chứng nhận quyền sở hữu về đất hoặc căn hộ mà không phải chịu chi phí nào.

HOẶC

- Theo yêu cầu của người BAH sau khi được cung cấp thông tin đầy đủ, người BAH sẽ được đền bù bằng tiền mặt ở mức chi phí thay thế đầy đủ cộng với khoản tiền tương đương với giá trị các khoản đầu tư cơ sở hạ tầng tính bình quân cho mỗi hộ gia đình trong khu TĐC để họ tự sắp xếp việc dời đi.

Trong trường hợp số tiền đền bù (hoặc hỗ trợ) thấp hơn giá của một lô đất/ căn hộ tối thiểu trong khu vực TĐC của Dự án, thì những người bị di dời sẽ được hỗ trợ khoản chênh lệch để mua được lô đất/căn hộ đó mà không tính thêm chi phí cho họ; Nếu người BAH không chọn phương án nhận một lô đất/ căn hộ trong khu TĐC của dự án, thì họ sẽ được nhận khoản hỗ trợ tài chính tương đương với khoản chênh lệch giữa giá trị của mảnh đất/căn hộ đã chọn và thực nhận.

(ii) *Người BAH không có quyền sử dụng hợp pháp hoặc sử dụng theo tập quán đối với đất BAH:*

- Các hộ gia đình có đất bị ảnh hưởng đất sẽ được hỗ trợ bằng tiền mặt với số tiền là 60% diện tích đất theo giá thay thế.
- Người BAH không còn nơi nào để cư trú sẽ được cung cấp một lô đất hoặc một căn hộ trong khu TĐC phù hợp hoặc họ có thể trả góp hoặc thuê để sống.

Trong trường hợp người BAH thuộc nhóm/hộ gia đình nghèo hoặc dễ bị ảnh hưởng thì sẽ được xem xét hỗ trợ (bằng tiền mặt hoặc hiện vật) để bảo đảm người BAH có đủ khả năng để di dời tới nơi ở mới.

Do mất nhà cửa/công trình

41. Bồi thường hoặc hỗ trợ bằng tiền mặt sẽ được thực hiện cho tất cả các nhà / công trình tư nhân bị ảnh hưởng, với 100% chi phí thay thế cho nhà/ công trình tư nhân đó, không phân biệt có hoặc không có quyền sở hữu với đất bị ảnh hưởng hoặc giấy phép xây dựng cho các vật kiến trúc bị ảnh hưởng. Số tiền bồi thường/hỗ trợ đủ để xây dựng lại các ngôi nhà bị ảnh hưởng/vật kiến trúc có cùng chất lượng theo giá thị

trường. Theo OP 4.12 giá bồi thường sẽ theo giá thay thế của thị trường địa phương. Không khấu trừ đối với khấu hao hoặc các vật liệu sử dụng lại.

Nếu nhà ở/công trình bị ảnh hưởng một phần, dự án sẽ cung cấp chi phí sửa chữa nhà ở/công trình cho người BAH để khôi phục nguyên trạng hoặc nâng cấp tốt hơn và không có chi phí thêm cho việc đó.

Người thuê nhà

42. Người thuê nhà của nhà nước hoặc tổ chức để ở, không được bồi thường cho phần đất thuộc sở hữu Nhà nước và phần đất mở rộng bất hợp pháp, nhưng sẽ (i) Được quyền thuê hoặc mua một căn hộ mới có diện tích bằng với diện tích của căn nhà bị ảnh hưởng nếu có nhu cầu; hoặc (ii) Được hỗ trợ 60% chi phí thay thế cho đất và nhà bị ảnh hưởng; và (iii) Được hỗ trợ một khoản trợ cấp di chuyển cho việc di chuyển tài sản, cũng như hỗ trợ trong việc thuê nhà ở mới. Những chi phí sửa chữa, cải tạo, nâng cấp nhà thuê bởi người sử dụng sẽ được bồi thường theo mức quy định bởi Ủy ban nhân dân cấp tỉnh.

Đối với cây cối và hoa màu trên đất

43. Đối với hoa màu và cây lâu năm, bất kể tình trạng pháp lý của mảnh đất đó như thế nào, người BAH canh tác trên đất đó sẽ được đền bù theo chi phí thay thế đầy đủ. Việc bồi thường sẽ là đủ để thay thế các loại cây trồng đang canh tác bị mất, cây cối hoặc nuôi trồng thủy sản theo giá thị trường địa phương. Cây lâu năm sẽ được bồi thường với tỷ lệ tính toán về năng suất vòng đời của cây. Cây bị ảnh hưởng có thể di dời và vận chuyển được thì sẽ trả bồi thường cây và chi phí vận chuyển.

Mất thu nhập và/ hoặc các tài sản kinh doanh/ sản xuất

44. Đối với người BAH bị mất thu nhập và/hoặc các tài sản kinh doanh/sản xuất trong quá trình thu hồi đất, cơ chế bồi thường là:

- Trợ cấp ổn định sản xuất. kinh doanh: i) Tất cả các doanh nghiệp và hộ kinh doanh có thu nhập bị ảnh hưởng sẽ được bồi thường hoặc hỗ trợ; (ii) Mức bồi thường hoặc hỗ trợ sẽ được quyết định dựa trên kết quả điều tra kiểm kê thiệt hại chi tiết. Ủy ban nhân dân cấp tỉnh quyết định mức hỗ trợ, thời gian hỗ trợ, định kỳ chi trả tiền hỗ trợ cho phù hợp với thực tế tại địa phương, trên cơ sở có sự thỏa thuận giữa doanh nghiệp/hộ gia đình bị thiệt hại với tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường, giải phóng mặt bằng
- Người lao động trong các cơ sở sản xuất kinh doanh, cơ quan nhà nước bị ảnh hưởng bởi việc thu hồi đất: được nhận trợ cấp tương đương với mức lương tối thiểu theo các quy định trong thời gian chuyển đổi tối đa là 6 tháng. Sẽ được hỗ trợ tìm kiếm việc làm thay thế.
- Nếu doanh nghiệp phải di dời, dự án sẽ hỗ trợ tìm địa điểm thay thế với lợi thế về vị trí và các điều kiện vật lý tương tự như địa điểm có thể dễ dàng tiếp cận với khách hàng cơ bản; thỏa mãn yêu cầu của doanh nghiệp, hoặc dự án ngoài

bồi thường bằng tiền mặt đối với đất bị ảnh hưởng và kiến trúc gắn liền với đất theo giá thay thế, hỗ trợ chi phí vận chuyển tài sản có thể di chuyển.

Bồi thường đối với mồ mã

45. Bồi thường đối với việc di dời mồ mã sẽ bao gồm các chi phí để mua đất cho việc xây dựng lại mồ mã, đào, di dời, cải táng và các chi phí liên quan khác (phù hợp với một số phong tục truyền thống). Các gia đình hoặc các tập thể bị ảnh hưởng sẽ được bồi thường bằng tiền mặt. Bồi thường bằng tiền mặt sẽ được trả cho mỗi gia đình BAH hoặc nhóm BAH như một khoản được xác định thông qua một quá trình tham vấn với các cộng đồng bị ảnh hưởng. Mức độ bồi thường sẽ được quyết định sau khi có sự tham vấn với hộ gia đình/ cộng đồng có mồ mã bị ảnh hưởng. Mộ của cá nhân và của gia tộc được coi là tài sản văn hóa vật thể và mặc dù các chi phí liên quan đến việc di dời mồ mã có thể đã nằm trong Phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư và Kế hoạch Quản lý Môi trường.

Bồi thường đối với các tài sản khác

46. Trong trường hợp các hộ gia đình bị ảnh hưởng có hệ thống điện thoại, đồng hồ nước, đồng hồ điện, truyền hình cáp, truy cập internet (thuê bao) bị ảnh hưởng, cũng sẽ được bồi thường theo đơn giá lắp đặt mới theo đơn giá mà nhà cung cấp thông báo và quy định.

Bồi thường cho công trình công cộng

47. Đối với các công trình công cộng như trường học, các cầu, nhà máy, nguồn nước, đường giao thông, hệ thống thu gom/chứa rác thải v.v. bị ảnh hưởng bởi dự án phải đảm bảo các công trình trên sẽ được phục hồi hoặc sửa chữa mà người dân không phải trả bất kỳ chi phí nào. Đối với các công trình công cộng của cộng đồng phục vụ trực tiếp đến nhu cầu phát triển và đời sống dân sinh như kênh mương thủy lợi, trường học, trạm y tế, đường giao thông, điện, viễn thông, cáp quang cần phải được bồi thường theo giá thay thế và/hoặc làm phục hồi như trước khi có dự án hoặc với chất lượng tốt hoặc sẽ bồi thường theo chi phí thay thế mà đã được xác định trong tham vấn với người bị ảnh hưởng.

48. Thu hồi đất trong hành lang an toàn công trình, hộ BAH có nhà, công trình xây dựng trên đất nằm trong hành lang bảo vệ an toàn và hành lang thoát lũ công trình, sẽ được xem xét, đánh giá về mức độ BAH và được bồi thường, hỗ trợ phù hợp với chính sách của dự án.

3.2.2. Chính sách bồi thường cho các tác động tạm thời trong thời gian thi công

49. Người BAH phải chịu tác động bất lợi tạm thời do các công trình dự án được hưởng những lợi ích sau:

- Được bồi thường cho tất cả các tài sản và thiệt hại/ các khoản đầu tư trên đất, bao gồm cây cối và hoa màu theo mức chi phí thay thế đầy đủ.
- Bồi thường tiền mặt cho tổn thất về cho thuê, trong đó ít nhất là tương đương với thu nhập thuần mà có thể đã được bắt nguồn từ tài sản bị ảnh hưởng trong thời gian gián đoạn;

Đối với thiệt hại về các công trình kiến trúc của tư nhân hoặc công cộng do nhà thầu gây ra:

50. Tài sản bị hư hại do nhà thầu gây ra, nhà thầu phải chịu toàn bộ chi phí để khôi phục lại về đúng nguyên trạng ngay sau khi hoàn thành các công trình xây lắp và trước khi thanh lý hợp đồng với Chủ đầu tư. Theo yêu cầu cụ thể trong hợp đồng, nhà thầu phải hết sức cẩn thận để tránh làm hư hỏng tài sản khi thực hiện các hoạt động thi công. Trường hợp thiệt hại xảy ra, nhà thầu sẽ được yêu cầu sửa chữa thiệt hại và có thể bị yêu cầu bồi thường ngay cho các gia đình, các nhóm, các cộng đồng, hoặc các cơ quan bị ảnh hưởng ở mức bồi thường được áp dụng cho tất cả các tài sản khác bị ảnh hưởng bởi dự án.

Người BAH thứ cấp:

51. Chính sách bồi thường này áp dụng đối với những người bị ảnh hưởng bởi việc xây dựng các khu TĐC độc lập hoặc theo nhóm. Do tất cả những người BAH gián tiếp có khả năng sẽ bị ảnh hưởng giống như người BAH trực tiếp nên họ sẽ được quyền hưởng bồi thường và hỗ trợ phục hồi theo các mức độ ảnh hưởng và theo giá và thủ tục bồi thường áp dụng cho tất cả người BAH trong dự án này.

Bồi thường cho thiệt hại về tài sản cộng đồng:

52. Trong trường hợp mà cơ sở hạ tầng của cộng đồng như trường học, cầu, nhà máy, nguồn nước, đường giao thông, hệ thống thoát nước thải bị hư hỏng thì dự án sẽ phải đảm bảo rằng những công trình này sẽ được phục hồi hoặc sửa chữa mà không tính phí cho cộng đồng và theo tiêu chuẩn đáp ứng yêu cầu của cộng đồng.

Các thiệt hại khác có thể xác định trong quá trình thực hiện:

53. Các tác động khác được xác định trong quá trình thực hiện dự án sẽ được bồi thường phù hợp với các nguyên tắc của Khung chính sách TĐC và chính sách OP4.12 của NHTG. Bất kỳ sự gián đoạn kinh doanh sẽ được bồi thường theo các nguyên tắc của Khung chính sách bồi thường, hỗ trợ, tái định cư này.

54. Hộ gia đình có các hoạt động tạo thu nhập, hoặc sinh kế bị ảnh hưởng do việc thi công (tác động tạm thời) sẽ được bồi thường theo nguyên tắc giá thay thế. Trong quá trình lập phương án bồi thường, phải xác định và tham vấn đầy đủ các đối tượng BAH.

3.2.3. Các khoản hỗ trợ phục hồi sinh kế

55. Bên cạnh việc bồi thường trực tiếp cho những tài sản bị thiệt hại, những người phải di dời còn được nhận tiền trợ cấp bổ sung để trang trải cho những chi phí trong giai đoạn chuyển tiếp. Các mức hỗ trợ sẽ được điều chỉnh, có tính đến yếu tố lạm phát và tăng giá cho phù hợp với thời gian chi trả. Các khoản hỗ trợ này bao gồm, nhưng không hạn chế, những khoản sau:

Ảnh hưởng tới đất ở

- a. **Hỗ trợ di chuyển chỗ ở:** sẽ được cấp cho những người bị di dời. Mức hỗ trợ di chuyển đến vị trí mới phù hợp với mỗi địa phương.

- b. **Hỗ trợ di chuyển:** Tổ chức và người BAH được Nhà nước giao đất, cho thuê đất hoặc đang sử dụng đất hợp pháp khi Nhà nước thu hồi đất mà phải di chuyển cơ sở sản xuất, kinh doanh thì được hỗ trợ kinh phí để tháo dỡ, di chuyển và lắp đặt lại. Mức hỗ trợ được tính theo chi phí thực tế tại thời điểm di dời, trên cơ sở tổ chức tự kê khai và tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường kiểm tra trước khi trình cơ quan thẩm quyền phê duyệt.
- c. **Hỗ trợ thuê nhà ở:** sẽ được cung cấp cho những người bị di dời trong thời gian được chờ phân đất hoặc căn hộ cộng với thời gian xây dựng nhà mới. Trong trường hợp thay thế các lô đất, trợ cấp thuê nhà sẽ kéo dài cho đến giai đoạn ngôi nhà mới được xây dựng.

Ảnh hưởng tới đất nông nghiệp

- **Hỗ trợ việc mất sinh kế (trong giai đoạn chuyển tiếp):** (i) người BAH bị mất từ 20-70% đất nông nghiệp (hoặc 10-70% đối với các nhóm dễ bị ảnh hưởng và người nghèo) sẽ được hỗ trợ một khoản 30 kg gạo /người/tháng trong 6 tháng nếu không phải di dời, và trong 12 tháng nếu phải di dời. Trong một số trường hợp đặc biệt, ở các vùng có điều kiện kinh tế khó khăn đặc biệt, mức hỗ trợ tối đa là 24 tháng; (ii) người BAH bị mất trên 70% đất nông nghiệp sẽ được hỗ trợ trong 12 tháng nếu không phải di dời và trong 24 tháng nếu phải di dời. Trong một số trường hợp đặc biệt, ở các vùng có điều kiện kinh tế khó khăn đặc biệt, mức hỗ trợ tối đa là 36 tháng; (iii) Đối với các hộ *bị ảnh hưởng dưới 20% diện tích đất nông nghiệp mà phần diện tích đất canh tác còn lại không đủ điều kiện canh tác tiếp* thì sẽ được trợ cấp trong 12 tháng. Nếu phần diện tích đất canh tác còn lại vẫn đủ điều kiện canh tác thì sẽ được hỗ trợ như trên cùng với các mức hỗ trợ bổ sung được xác định trong 12 tháng.

Nếu bồi thường theo phương thức “đất đổi đất”, những người bị ảnh hưởng sẽ được hỗ trợ các cây giống, các chương trình khuyến nông- lâm nghiệp, chăn nuôi.

- **Hỗ trợ chuyển đổi nghề nghiệp/kỹ năng:** Dự án sẽ đưa ra một vài phương án để người BAH lựa chọn trong các cuộc tham vấn và tham khảo nhu cầu thị trường và nhu cầu khu vực. Mức hỗ trợ chuyển đổi nghề từ 1,5 đến 5 lần giá đất nông nghiệp cùng loại tại địa phương.
- **Hỗ trợ cho đào tạo nghề, học nghề tại các cơ sở dạy nghề:** Có ít nhất một thành viên của hộ gia đình bị ảnh hưởng do mất đất sản xuất sẽ được nhận đào tạo nghề trong tỉnh. Các hộ tham gia vào chương trình đào tạo sẽ được miễn tiền học phí. Sau khi hoàn thành khóa đào tạo, họ sẽ được ưu tiên để được tuyển dụng trong ngành sản xuất tại địa phương. Trường hợp các thành viên trong gia đình bị ảnh hưởng do mất đất sản xuất, không có nhu cầu học nghề hoặc thời điểm đó không theo khóa học đào tạo nghề sẽ được hỗ trợ bằng tiền mặt nhằm

phục hồi sinh kế do mất đất sản xuất. Mức chi phí hỗ trợ sẽ căn cứ Quyết định số 46/2015/QĐ-TTg ngày 28/9/2015 của Thủ tướng Chính phủ.

- **Trợ cấp đối với đất nông nghiệp, đất vườn, đất ao hồ liền kề khu dân cư, và không nằm trong hạng mục đất ở:** hỗ trợ thêm (40% giá trị bồi thường cho thửa đất liền kề khu dân cư) đối với đất vườn, ao; và (50% giá bồi thường cho thửa đất liền kề khu dân cư) đối với đất nông nghiệp.

Các trợ cấp/ hỗ trợ khác

- **Tiền thưởng khuyến khích:** Tất cả các hộ bị ảnh hưởng dọn ra khỏi vùng đất bị ảnh hưởng ngay sau khi nhận được bồi thường và trợ cấp sẽ được trợ cấp ưu đãi tùy theo khả năng của mỗi địa phương.
- **Trợ cấp sửa chữa:** Nếu nhà/các cấu trúc bị ảnh hưởng một phần và phần cấu trúc còn lại có khả năng sử dụng được tiếp, dự án sẽ trợ cấp một khoản tương đương bằng 20% giá bồi thường cho phần cấu trúc bị ảnh hưởng để các hộ bị ảnh hưởng khôi phục ở mức ban đầu hoặc tốt hơn.
- **Tất cả các hộ bị di dời tự lo chỗ ở:** số tiền hỗ trợ để đầu tư chi phí cơ sở hạ tầng / m² công bố của Bộ Xây dựng, diện tích đất để hỗ trợ là diện tích đất thực tế thu hồi nhưng không quá hạn mức giao đất theo quy định.
- Các hộ gia đình bị di dời có trẻ em là học sinh các cấp sẽ được hỗ trợ 1 năm học phí theo mức quy định của ngành Giáo dục;

Trợ cấp/ hỗ trợ cho các hộ dễ bị tổn thương

- **Đối với các hộ gia đình không có đất:** hỗ trợ thông qua việc cung cấp một căn hộ theo hình thức mua hoặc thuê để ở (tùy theo sự lựa chọn của người BAH). Hỗ trợ bổ sung sẽ được xem xét nếu cần thiết để đảm bảo người BAH có nơi sinh sống.
- **Các hộ gia đình chính sách:** (i) các hộ gia đình di dời là các hộ có bà mẹ anh hùng, anh hùng lực lượng vũ trang, anh hùng lao động, cựu chiến binh, thương binh hoặc liệt sĩ, (ii) các hộ gia đình di dời là hộ nghèo mà có 10% trở lên đất sản xuất bị ảnh hưởng hoặc ít hơn 10% đất bị ảnh hưởng nhưng phần đất còn lại không sử dụng được sẽ được hỗ trợ theo quy định của UBND tỉnh cho mỗi hộ gia đình (có xác nhận của chính quyền địa phương).
- **Các nhóm dễ bị tổn thương khác:** Nữ chủ hộ có người phụ thuộc, hộ gia đình có người tàn tật, người già không có nguồn hỗ trợ, hộ nghèo, hộ cận nghèo và các hộ gia đình dân tộc thiểu số sẽ được hỗ trợ thêm như những hộ nghèo theo chính sách của tỉnh.
- Người BAH, những người sẽ bị mất nguồn thu nhập sẽ được tham gia trong các chương trình phục hồi thu nhập. Các biện pháp phục hồi thu nhập cũng như các

dịch vụ khuyến nông, đào tạo và tạo nghề, tiếp cận tín dụng và giao đất phi nông nghiệp cho kinh doanh/hoạt động phi nông nghiệp và / hoặc các biện pháp khác phù hợp sẽ được trao cho người BAH mất đi nguồn thu nhập để đảm bảo cuộc sống của họ được phục hồi như trước khi có dự án.

Ngoài các hỗ trợ nêu trên, căn cứ vào tình hình thực tế dự án có thể xem xét quyết định các biện pháp hỗ trợ khác để đảm bảo ổn định đời sống, văn hóa tinh thần, sản xuất và sinh kế cho người BAH.

3.3. Các biện pháp cần thiết cho việc thực hiện tái định cư đạt hiệu quả

56. Các biện pháp để hạn chế tác động xã hội và thực hiện tái định cư hiệu quả đạt mục tiêu của chính sách

- Tham vấn các hộ BAH / hộ di dời về các biện pháp khả thi đối với phương án bồi thường và tái định cư;
- Cung cấp các hộ BAH / hộ di dời với các tác phương án lựa chọn để tái định cư và phục hồi;
- Khuyến khích người bị ảnh hưởng / hộ di dời có cơ hội tham gia và lựa chọn phương án quy hoạch;
- Bồi thường đầy đủ theo giá thay thế cho các khoản thiệt hại liên quan đến dự án;
- Khu tái định cư phải được cung cấp với cơ sở hạ tầng và các dịch vụ tương tự ít nhất tương đương như khu dân cư trước đó của người bị ảnh hưởng;
- Cung cấp người bị ảnh hưởng với các khoản phụ cấp, hỗ trợ, đào tạo nghề và hỗ trợ thu nhập để tạo điều kiện di dời;
- Xác định các hỗ trợ đặc biệt cho các nhóm dễ bị tổn thương và;
- Thiết lập một cơ cấu thể chế để đảm bảo việc bồi thường và tái định cư thành công.

3.4. Nguyên tắc chi phí thay thế

57. Các phương pháp được sử dụng để xác định giá trị thiệt hại trong dự án được dựa trên chi phí thay thế đầy đủ. Đối với dự án này, các tổn thất bao gồm thiệt hại về đất đai, các cấu trúc và các tài sản khác và các chi phí thay thế sẽ được đánh giá như sau:

- Các chi phí thay thế đầy đủ của đất bao gồm giá trị đất được xác định theo giá thị trường cộng với phí quản lý phổ biến (chi phí để giao dịch, cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất,...)
- Đối với nhà ở bị ảnh hưởng và các cấu trúc khác, việc định giá dựa trên giá thị trường vật liệu xây dựng và chi phí lao động để xây dựng một ngôi nhà thay thế chất lượng tương đương hoặc tốt hơn và khu vực với một trong những ảnh hưởng.

58. Đối với công trình một phần hoặc toàn bộ bị ảnh hưởng bởi dự án, bồi thường bao gồm giá thị trường của vật liệu xây dựng cộng với chi phí vận chuyển, nhân công và chi phí nhà thầu, lệ phí trước bạ và thuế chuyển nhượng, không tính đến khấu hao tài sản và giá trị các vật tư thanh lý cũng như giá trị lợi ích từ dự án đã khấu trừ giá trị tài sản bị ảnh hưởng.

59. Tất cả bồi thường đất và tài sản ngoài thuộc sở hữu của chủ hộ/chủ cửa hàng, những người đáp ứng ngày khóa sổ sẽ được dựa trên nguyên tắc chi phí thay thế. Chi phí thay thế là số tiền cần thiết để thay thế tài sản bị ảnh hưởng trước khi di dời, không tính khấu hao và không được khấu trừ thuế và/hoặc chi phí giao dịch, cụ thể như sau:

Ví dụ:

- a. *Đất sản xuất (nông nghiệp, nuôi trồng thủy sản, làm vườn và lâm nghiệp) dựa trên giá thị trường hiện tại thực tế phản ánh mua bán đất gần đây ở khu vực này, và trong trường hợp không có giá bán gần đây, dựa trên giá bán gần đây tại các địa điểm có thể so sánh với các thuộc tính so sánh, lệ phí và các khoản thuế hoặc trong trường hợp không có giao dịch, dựa trên giá trị sản xuất;*
- b. *Đất ở theo giá thị trường hiện tại thực tế phản ánh giao dịch mua bán đất gần đây, và trong trường hợp không như bán đất gần đây, dựa trên giá bán gần đây tại các địa điểm có thể so sánh với các thuộc tính so sánh; lệ phí và thuế.*
- c. *Các quy định của chính quyền địa phương để tính toán bồi thường cho nhà cửa, cây trồng và cây sẽ được sử dụng.*
- d. *Nhà cửa và các công trình liên quan khác trên cơ sở giá thị trường hiện tại thực tế của vật liệu bị ảnh hưởng;*
- e. *Cây hàng năm tương đương với giá trị thị trường hiện tại của cây trồng tại thời điểm bồi thường;*
- f. *Đối với cây lâu năm, bồi thường bằng tiền mặt theo giá thay thế mà phải phù hợp với quy định của chính quyền địa phương, nếu có, tương đương với giá trị thị trường hiện tại tùy theo loại và độ tuổi tại thời điểm bồi thường.*

g. Đối với cây lấy gỗ, bồi thường bằng tiền mặt theo giá thay thế mà phải phù hợp với quy định của chính quyền địa phương, nếu có, sẽ tương đương với giá trị thị trường hiện tại cho mỗi loại, tuổi và giá trị sản xuất có liên quan tại thời điểm bồi thường dựa trên đường kính ngang ngực mỗi cây.

3.5. Tiêu chí hợp pháp và quyền lợi

60. Các điều kiện để đạt được quyền lợi bồi thường thực hiện theo các nguyên tắc dưới đây:

- (i) Những người có quyền lợi hợp pháp đối với đất đai được chính thức công nhận (bao gồm cả các quyền sử dụng đất theo truyền thống và tập quán được luật pháp nhà nước công nhận. Khi xem xét các trường hợp này, giấy tờ xác minh thời gian sử dụng đất hoặc các tài sản gắn với đất của người BAH sẽ được sử dụng);
- (ii) Những người không có quyền lợi hợp pháp đối với đất đai được chính thức công nhận tại thời điểm bắt đầu thống kê nhưng có yêu cầu bồi thường về đất hoặc các tài sản – miễn là các yêu cầu đó được pháp luật nhà nước công nhận hoặc được công nhận thông qua quá trình được xác định trong kế hoạch hành động tái định cư;
- (iii) Những người không có quyền lợi hợp pháp được chính thức công nhận hoặc yêu cầu bồi thường được công nhận đối với đất đai mà họ đang chiếm giữ.
- (iv) Người lấn chiếm đất sau ngày thông báo thu hồi đất trong RAP của dự án không được hưởng bất kỳ khoản bồi thường hoặc hỗ trợ từ dự án.

3.6. Ngày khóa sổ kiểm kê

61. Trong dự án này, ngày khóa sổ kiểm kê được xác định là ngày UBND tỉnh Bến Tre ra “*thông báo thu hồi đất*”, theo “*quyết định đầu tư dự án*” của UBND tỉnh Bến Tre. Người nào chiếm dụng khu vực dự án sau ngày khóa sổ kiểm kê sẽ không được quyền nhận bồi thường và hỗ trợ tái định cư.

3.7. Ma trận quyền lợi

62. Ma trận quyền lợi, được trình bày trong bảng dưới đây, bao gồm những tác động đã xác định trong quá trình chuẩn bị dự án. Ngoài ra những tác động có thể xuất hiện trong quá trình xây dựng cũng được đưa vào trong ma trận này.

Bảng 13- Ma trận quyền lợi

Tác động	Áp dụng	Quyền lợi	Tổ chức thực hiện
1. Đất sản xuất (diện tích nông nghiệp, vườn, ao...) nằm trong hoặc ngoài diện tích đất ở.	<u>Những người có quyền sử dụng đất hợp pháp, dài hạn và được công nhận</u> 1.1. Ảnh hưởng nhẹ (<20% diện tích đất sở hữu hoặc <10% đối với hộ dễ bị tổn thương) <i>Phần diện tích còn lại vẫn còn hiệu quả kinh tế cho việc sử dụng hoặc đáp ứng được năng suất như mong đợi</i>	Bồi thường bằng tiền mặt với giá thay thế đầy đủ (miễn thuế và chi phí giao dịch) đối với phần đất BAH	Những hộ BAH sẽ được Dự án thông báo ít nhất 90 ngày trước khi thu hồi đất. Chủ sở hữu đất sẽ bàn giao đất trong vòng 20 ngày kể từ ngày nhận bồi thường.
	1.2. Mất >20% hoặc >10% đối với nhóm dễ bị tổn thương	- Những người BAH sẽ được bồi thường bằng đất khác với mục đích sử dụng đất tương tự (nếu vẫn còn đủ quỹ đất địa phương) hoặc sẽ nhận tiền mặt với giá thay thế đầy đủ cho diện tích BAH. Những người BAH sẽ được cung cấp các biện pháp phục hồi để khôi phục lại nguồn thu nhập bị mất do dự án. - Nếu diện tích đất còn lại không đủ để tiếp tục sản xuất, toàn bộ diện tích đất sẽ được thu hồi và bồi thường đầy đủ theo yêu cầu của người BAH.	Những hộ BAH sẽ được Dự án thông báo ít nhất 90 ngày trước khi thu hồi đất. Chủ sở hữu đất sẽ bàn giao đất trong vòng 20 ngày kể từ ngày Ban Bồi thường và Giải phóng mặt bằng huyện đã chi trả bồi thường và các khoản hỗ trợ khác đầy đủ. Với những hộ nghèo, dễ bị tổn thương và BAH nặng, bao gồm cả hộ không có đất, sẽ được cấp đất canh tác bằng nhau trên đầu người ở trong xã, hoặc nếu quỹ đất không có đủ cho việc cấp đất, thì dựa trên sự lựa chọn của hộ BAH, hộ đó sẽ được nhận hỗ trợ từ chương trình đào tạo/phục hồi mà sẽ giúp cải thiện, hoặc khôi phục, thu nhập và mức sống của hộ gia đình.
	Người có quyền sử dụng đất tạm thời, hoặc thuê đất	Bồi thường bằng tiền mặt tương ứng với mức đầu tư còn lại trên phần đất đó.	

Tác động	Áp dụng	Quyền lợi	Tổ chức thực hiện
	Người sử dụng đất không có quyền sử dụng đất hợp pháp được công nhận	Đất nông nghiệp sử dụng trước ngày 1 tháng 7 năm 2004 mà người sử dụng đất là hộ gia đình, cá nhân trực tiếp sản xuất nông nghiệp thì được bồi thường 100% dựa theo Điều 77.2 của Luật Đất đai. Bên cạnh đó, hỗ trợ phục hồi/đào tạo nghề cũng được cung cấp. Bên cạnh đó, hỗ trợ phục hồi/đào tạo nghề cũng được cung cấp. Những trường hợp khác sẽ được xem xét bởi UBND tỉnh nhằm đảm bảo quyền lợi của người BAH. Trong trường hợp người BAH sử dụng đất công mà đã có thỏa thuận trước đó về trả lại đất cho Chính phủ khi được yêu cầu, họ sẽ không được nhận bồi thường cho phần đất công bị thu hồi nhưng sẽ được bồi thường cho các kiến trúc, cây trồng và các tài sản khác trên phần đất đó với 100% giá thay thế.	
2. Đất ở	2.1. Ảnh hưởng nhẹ (đất vẫn đủ để sử dụng và không cần phải di dời)	Bồi thường thiệt hại bằng tiền mặt ở (i) giá thay thế đối với người sử dụng đất hợp pháp và <i>có khả năng hợp pháp</i> ; (ii) hỗ trợ tài chính một khoản nhất định theo thỏa thuận đối với người sử dụng đất không có quyền sử dụng đất được ghi nhận. Nếu người BAH phải xây dựng lại nhà, họ có quyền nhận hỗ trợ tài chính cho việc tháo dỡ, di dời và lắp đặt lại nhà ở, và cũng nhận được một khoản tiền hỗ trợ thuê nhà trong 6 tháng cần thiết để xây dựng lại nhà mới.	Hộ BAH sẽ được dự án thông báo ít nhất 180 ngày trước khi thu hồi đất. Chủ sở hữu đất sẽ bàn giao đất trong vòng 20 ngày kể từ ngày nhận được đầy đủ tiền bồi thường.
	2.2. Người bị di dời	<i>i) Chủ sở hữu đất hợp pháp hoặc có thể hợp pháp:</i> Một lô đất trong khu tái định cư hoặc một căn hộ sẽ được cung cấp cho người sử dụng bị thu hồi không còn đất ở, nhà ở nào khác trên địa bàn xã phường, thị trấn nơi có đất ở bị thu hồi, sau khi tham vấn ý kiến của họ. Họ sẽ có đầy đủ quyền sử dụng đất hoặc quyền sở hữu căn hộ đầy đủ mà không cần thêm bất cứ chi phí nào. Hoặc, theo yêu cầu của người BAH sau khi tham vấn, họ sẽ được nhận bồi thường bằng tiền mặt với giá thay thế đầy đủ. Trong trường hợp hộ dân mong muốn được tự di dời, số tiền hỗ trợ sẽ tăng lên một khoản tương ứng với giá trị của các khoản đầu tư cơ sở hạ tầng tính trung bình cho mỗi hộ trong khu tái định cư. Nếu khoản bồi thường nhỏ hơn giá trị của lô đất tối thiểu/căn hộ trong khu vực tái định cư, người BAH sẽ được nhận thêm một khoản hỗ trợ để họ có thể mua	Hộ BAH sẽ được dự án thông báo ít nhất 180 ngày trước khi thu hồi đất. Quá trình bồi thường căn hộ/lô đất đối với người có quyền sử dụng đất hợp pháp/có thể hợp pháp ở khu tái định cư như sau: - Nếu giá bán tối thiểu của thửa đất/căn hộ tại khu vực mới lớn hơn giá trị của diện tích đất ở BAH, người BAH sẽ được nhận lô đất/căn hộ đó mà không phải trả thêm chi phí nào. - Nếu lô đất/căn hộ tại khu vực mới bằng giá trị với diện tích đất ở BAH, người

Tác động	Áp dụng	Quyền lợi	Tổ chức thực hiện
		<p>được lô đất/căn hộ (hoặc hỗ trợ tiền mặt tương ứng với chênh lệch này cho những hộ tự di dời).</p> <p>(ii) Những người BAH mà không có quyền hợp pháp đối với phần đất BAH:</p> <p>Một khoản hỗ trợ theo thỏa thuận sẽ được cung cấp. Nếu người BAH không có nơi nào để chuyển tới, một căn hộ trong khu tái định cư sẽ được cung cấp và người BAH có thể trả góp để mua hoặc thuê căn hộ để sinh sống.</p> <p>Trong trường hợp người bị di dời thuộc hộ nghèo hoặc dễ tổn thương, dự án sẽ hỗ trợ để đảm bảo rằng hộ BAH có thể tự di dời và tái thiết lại nơi ở mới.</p>	<p>BAH sẽ được nhận lô đất/căn hộ mới.</p> <p>- Nếu lô đất/căn hộ tại khu vực mới nhỏ hơn giá trị của diện tích đất BAH, người BAH sẽ được nhận lô đất/căn hộ và số tiền chênh lệch.</p> <p>Quy hoạch và thiết kế chi tiết khu tái định cư sẽ được thực hiện bởi tư vấn của DCSCC/LFDC với sự tham vấn các bên liên quan và được phê duyệt bởi Ủy ban Nhân dân tỉnh.</p> <p>Quy định chi tiết về phân phối lô đất/căn hộ sẽ được DCSCC/LFDC phát triển thông qua sự tham vấn cộng đồng và những người BAH, và được phê duyệt bởi Ủy ban Nhân dân tỉnh. Với những hộ di dời, họ sẽ được nhận hỗ trợ dưới dạng đất đổi đất với đặc điểm tương tự mà không cần chi phí nào thêm. Diện tích đất thay thế không được ít hơn 50 m², hoặc bồi thường bằng tiền mặt với giá ngang bằng nếu người BAH muốn tự di dời.</p> <p>Diện tích và số lô đất/căn hộ tại khu tái định cư sẽ được quyết định dựa trên sự tham vấn với người BAH. Với những người BAH nghèo và dễ bị tổn thương, những người không có đất ở tại xã BAH của họ, dự án sẽ cung cấp một căn hộ và người BAH có thể mua trả góp hoặc thuê để sinh sống.</p>
3. Nhà ở và vật kiến trúc	3.1. Tác động một phần: Phần không bị tác động của căn nhà vẫn còn có	Người BAH sẽ được hỗ trợ chi phí sửa chữa, bên cạnh tiền bồi thường chi phần BAH với giá thay thế, cho phép người BAH có thể khôi phục hoặc cải thiện tình trạng nhà/kiến trúc. Các kiến trúc/tài	Việc tính toán chi phí sẽ dựa trên diện tích BAH thực tế thay vì diện tích sử dụng được.

Tác động	Áp dụng	Quyền lợi	Tổ chức thực hiện
	<p>thể sử dụng và có thể được duy trì dưới góc độ kỹ thuật, do đó người BAH không cần di dời.</p> <p>3.2. Tác động toàn phần (ví dụ, căn nhà bị thu hồi một phần nhưng phần còn lại không đủ để tiếp tục sử dụng hoặc toàn bộ công trình bị thu hồi).</p>	<p>sản cố định khác sẽ được bồi thường ở giá thay thế đầy đủ bằng tiền mặt.</p> <p>Bồi thường bằng tiền mặt cho toàn bộ công trình BAH với 100% giá thay thế đầy đủ, bất kể họ có quyền sử dụng đất hay có giấy phép xây dựng công trình hay không. Số tiền sẽ đủ để tái xây dựng kiến trúc khác giống như công trình cũ với giá thị trường hiện tại. Sẽ không khấu trừ đối với khấu hao hoặc vật liệu còn dùng được. Các công trình/tài sản cố định khác sẽ được bồi thường bằng tiền mặt với giá thay thế đầy đủ. Những người đang thuê nhà công vụ của nhà nước hoặc tổ chức sẽ: (i) có quyền thuê hoặc mua một căn hộ mới ở khu vực với giá trị ít nhất bằng căn nhà BAH; hoặc (ii) được cung cấp tiền hỗ trợ tương đương 60% giá thay thế của căn nhà và đất BAH. Bất cứ đầu tư thêm nào như kiến trúc, cây trồng... trên phần đất đó sẽ được bồi thường với giá thay thế đầy đủ. Người đang thuê nhà của tư nhân sẽ được hỗ trợ chi phí di chuyển đồ đạc. Họ cũng sẽ được trợ giúp tìm kiếm chỗ ở thay thế.</p>	<p>Việc tính toán chi phí sẽ dựa trên diện tích BAH thực tế thay vì diện tích sử dụng được.</p>
4. Cây trồng và hoa màu, thủy sản	<p>Người sở hữu bất kể tình trạng sở hữu đất</p>	<p>Đối với cây trồng hàng năm hoặc lâu năm, sản phẩm nuôi trồng thủy sản bất kể tình trạng pháp lý của đất, việc bồi thường bằng tiền mặt sẽ được thực hiện đối với những người BAH, người canh tác trên phần đất đó, với giá thay thế đầy đủ trên thị trường địa phương nhằm đảm bảo số tiền bồi thường đủ để thay thế cho số cây cối hoa màu, sản phẩm nuôi trồng thủy sản chưa thu hoạch bị mất.</p>	<p>Người BAH sẽ được nhận thông báo vài tháng trước khi thu hồi. Những cây cối hoa màu trồng sau thời hạn trên sẽ không được bồi thường.</p>
5. Công trình công cộng	<p>Mất hoặc thiệt hại tài sản</p>	<p>Hoặc (i) bồi thường bằng tiền mặt để trang trải chi phí khôi phục lại trang thiết bị, hoặc (ii) bồi thường bằng hiện vật dựa trên sự thương thảo giữa Ban Bồi thường và Giải phóng Mặt bằng huyện và chủ sở hữu tài sản.</p>	<p>Việc di dời sẽ được tiến hành bởi chủ sở hữu trước khi dự án khởi công.</p>
6. Tài sản thuộc sở hữu của xã, tài sản tập thể	<p>Mất mát hoặc thiệt hại tài sản của chính quyền ấp, xã, phường, thị trấn, huyện, tỉnh</p>	<p>Hoặc (i) bồi thường bằng tiền mặt để trang trải chi phí khôi phục lại trang thiết bị, hoặc (ii) bồi thường bằng hiện vật dựa trên sự thương thảo giữa Ban Bồi thường và Giải phóng Mặt bằng huyện và chủ sở hữu tài sản.</p>	<p>Đối với tài sản thuộc sở hữu của xã ảnh hưởng trực tiếp đến đời sống và hoạt động sản xuất của cộng đồng, việc phục hồi phải được thực hiện trước khi bắt đầu công trình.</p>

Tác động	Áp dụng	Quyền lợi	Tổ chức thực hiện
7. Mộ	Di chuyển lăng, mộ	Tất cả chi phí đào, di dời và cải táng sẽ hoàn trả bằng tiền mặt với gia đình BAH. Mộ sẽ được khai quật và di dời theo cách phù hợp với văn hóa.	
8. Mất thu nhập/ sinh kế do mất đất sản xuất	Tác động do mất vĩnh viễn 20% tổng diện tích đất sản xuất trở lên, hoặc ít hơn 20% nhưng phần diện tích còn lại không đủ cho sản xuất (người sử dụng đất hợp pháp, có thể hợp pháp và người có thỏa thuận thuê đất BAH)	<p>Hỗ trợ thiệt hại sinh kế:</p> <p>(a) Hộ BAH mất từ 20% đến 70% diện tích đất nông nghiệp sẽ được hỗ trợ trong 6 tháng nếu diện tích đất còn lại vẫn đủ để tiếp tục sử dụng, và trong 12 tháng trong trường hợp diện tích đất còn lại được xác nhận là không đủ sử dụng và toàn bộ phần đất sẽ bị thu hồi bởi dự án. Trong một số trường hợp đặc biệt, ở một số vùng cực kỳ khó khăn, hỗ trợ có thể lên tới 24 tháng.</p> <p>(b) Hộ BAH mất hơn 70% diện tích đất nông nghiệp sẽ được hỗ trợ trong vòng 12 tháng nếu diện tích còn lại đủ để sử dụng tiếp, và trong 24 tháng nếu diện tích còn lại được xác nhận là không đủ để sử dụng và toàn bộ diện tích được dự án thu hồi. Trong một số trường hợp đặc biệt, ở một số vùng cực kỳ khó khăn, hỗ trợ có thể lên tới 36 tháng. Bên cạnh đó, những người BAH này còn được hỗ trợ trong chương trình phục hồi sinh kế;</p> <p>(c) Hộ BAH mất ít hơn 20% diện tích đất và diện tích còn lại được xác nhận là không đủ để tiếp tục sử dụng, người BAH sẽ được nhận hỗ trợ trong 12 tháng;</p> <p>Hỗ trợ đối với đất vườn, nông nghiệp và ao bên cạnh đất ở, nhưng không được công nhận là đất ở: bằng tiền mặt tương ứng với 40% giá bồi thường đối với lô đất ở liền kề. Trong trường hợp đất đổi đất, người BAH sẽ được hỗ trợ về cây giống, chăn nuôi, chương trình mở rộng nông-lâm...</p> <p>Hỗ trợ chuyển đổi nghề nghiệp: mỗi người BAH do mất đất sản xuất, bất kể mức độ ảnh hưởng, sẽ được nhận hỗ trợ thêm tương đương với 2 lần giá đất nông nghiệp do UBND tỉnh quy định.</p> <p>Hỗ trợ đào tạo nghề và tạo việc làm: ít nhất một thành viên của hộ BAH do mất đất sản xuất sẽ được nhận hỗ trợ đào tạo nghề để có việc làm trong tỉnh. Người BAH tham gia vào những chương trình này sẽ không phải trả chi phí học do phí này sẽ được trực tiếp chi trả</p>	

Tác động	Áp dụng	Quyền lợi	Tổ chức thực hiện
		cho trung tâm đào tạo. Sau khi hoàn thành khóa đào tạo, họ sẽ được ưu tiên tuyển dụng bởi cơ sở sản xuất ở địa phương.	
9. Mất thu nhập/sinh kế do di dời kinh doanh	Ảnh hưởng nhẹ		
	<i>Chủ cơ sở kinh doanh bị tác động và nhân viên</i>	<p>Đối với người BAH mất thu nhập và cơ sở sản xuất kinh doanh BAH do thu hồi đất, cơ chế bồi thường như sau:</p> <p>(i) Hỗ trợ thiệt hại kinh doanh: tất cả hộ sản xuất kinh doanh mà thu nhập BAH sẽ được nhận bồi thường hoặc hỗ trợ lên tới 30% thu nhập thực tế hàng năm của họ</p> <p>(a) Với hoạt động kinh doanh được cấp phép, việc bồi thường sẽ dựa trên thu nhập trung bình hàng năm đã khai với cơ quan thuế trong ba năm gần nhất;</p> <p>(b) Với hoạt động kinh doanh chưa đăng ký nhưng đã thực hiện nghĩa vụ thuế, sẽ được hỗ trợ 30% thu nhập.</p> <p>(ii) Những người làm công BAH do thu hồi đất ở/kinh doanh, đất công hoặc đất của xí nghiệp: hỗ trợ tiền tương đương với mức lương tối thiểu theo quy định của tỉnh trong thời gian chuyển tiếp tối đa 6 tháng, và sẽ được trợ giúp tìm kiếm công việc thay thế.</p>	
	<i>Chủ cơ sở buôn bán phải di dời, bất kể tình trạng sở hữu đất</i>	Nếu hoạt động kinh doanh buôn bán phải di dời, dự án sẽ cung cấp địa điểm thay thế với lợi thế địa phương và đặc điểm vật lý tương tự như phần đất đã mất, dễ tiếp cận với khách hàng, và thỏa đáng cho người BAH. Hoặc bồi thường bằng tiền mặt đối với đất và các kiến trúc BAH ở giá thay thế, cộng thêm trợ cấp phí vận chuyển đối với các tài sản có thể di dời.	Người BAH sẽ được ưu tiên chọn vị trí kinh doanh thuận tiện giúp tối đa hóa lợi ích từ các cơ hội kinh doanh. Khi bồi thường, số tiền trợ cấp sẽ được điều chỉnh dựa theo lạm phát.
10. Hỗ trợ cho những hộ bị dễ tổn thương	Mất đất và các tài sản ngoài đất Các nhóm dễ bị tổn thương BAH bất kể tình trạng sở hữu đất	<p>Sự hỗ trợ đặc biệt cho các nhóm dễ bị tổn thương thực hiện như sau:</p> <p>Hộ bị mất đất sẽ được cấp một căn hộ mà người BAH có thể mua trả góp hoặc thuê để sinh sống.</p> <p>Hộ gia đình chính sách: (i) Những hộ gia đình chính sách phải di dời bao gồm mẹ Việt Nam anh hùng, anh hùng lực lượng vũ trang, cựu chiến binh, anh hùng lao động, thương bệnh binh, liệt sĩ... sẽ được hỗ trợ bằng tiền mặt theo quy định của UBND tỉnh từ 2 đến 7 triệu đồng mỗi hộ; (ii) Hộ phải di dời hoặc hộ nghèo mà có nhiều</p>	Hỗ trợ cho các hộ dựa theo quy định của chính phủ (hộ gia đình chính sách, mẹ Việt Nam anh hùng, thương binh liệt sĩ...). Nếu hộ đủ điều kiện được nhiều khoản hỗ trợ cho người bị tổn thương, thì chỉ nhận được một khoản có giá trị cao nhất.

Tác động	Áp dụng	Quyền lợi	Tổ chức thực hiện
		<p>20% diện tích đất sản xuất BAH hoặc ít hơn 20% nhưng phần đất còn lại không đủ sử dụng: 3 triệu VND mỗi hộ (cần xác nhận của chính quyền địa phương)</p> <p>Các nhóm dễ tổn thương khác BAH bởi dự án, bất kể phải di dời hay không, bao gồm hộ đơn thân có chủ hộ là nữ, hộ có người khuyết tật, hộ người già neo đơn, người khuyết tật mà không có bất kỳ hỗ trợ, hộ dân tộc thiểu số, sẽ nhận một khoản ngang với những hộ nghèo dựa theo quy định của tỉnh nhưng không được ít hơn 3 triệu mỗi hộ. Các hộ này đều có quyền tham gia vào Chương trình Phục hồi Thu nhập.</p>	
11. Các khoản hỗ trợ khác	Mất đất hoặc tài sản ngoài đất	Thưởng khuyến khích: tất cả người BAH mà dọn khỏi đất BAH ngay sau khi nhận được bồi thường và hỗ trợ sẽ nhận được một số tiền thưởng khích lệ dựa theo quyết định của UBND tỉnh để phù hợp với điều kiện địa phương. Những hộ phải di dời với con em đang đi học sẽ được hỗ trợ 1 năm học phí theo quy định của Bộ Giáo dục Đào tạo. Dựa theo tình hình thực tế của địa phương, Chủ tịch UBND tỉnh sẽ ban hành những khoản hỗ trợ khác để đảm bảo chỗ ở và phục hồi thu nhập của người BAH.	
12. Tác động tạm thời	Mất đất và tài sản tạm thời	Bồi thường cho tất cả các thiệt hại về tài sản, cây trồng ở giá thay thế đầy đủ. Số tiền mặt để thuê đất thu hồi tạm thời sẽ không ít hơn thu nhập ròng mà có thể có từ những tài sản BAH trong thời gian gián đoạn. Phục hồi đất trong vòng 3 tháng sau khi sử dụng xong: các nhà thầu sẽ dự kiến trả lại đất về hiện trạng ban đầu trong vòng 3 tháng kể từ khi chấm dứt thi công.	Nếu chất lượng đất bị thay đổi đáng kể khi được trao trả lại người BAH, khiến người BAH buộc phải thay đổi mục đích sử dụng đất, người BAH nên được bồi thường cho tất cả chi phí tổn thất dự kiến.
13. Bất kỳ tác động nào khác mà được phát hiện trong quá trình thực hiện	Cá nhân, tổ chức trong vùng BAH	Những người BAH có quyền nhận bồi thường và các khoản hỗ trợ tương ứng với chính sách bồi thường. Những tác động thứ cấp lên sản xuất và kinh doanh hoặc nếu người BAH bị cô lập tạm thời khỏi sự tiếp cận các nguồn lực, sẽ phải được bồi thường và hỗ trợ theo RAP.	Trong trường hợp tác động lên sinh kế của người BAH, nhà thầu, đơn vị thi công phải thỏa thuận với hộ gia đình cho việc chi trả hoạt động kinh doanh bị gián đoạn.

3.8. Tái định cư và Chiến lược Khôi phục thu nhập

63. *Đối với các hộ gia đình ảnh hưởng đất ở và phải di dời.* Các hộ phải di dời, tái định cư sẽ tự xác định và lựa chọn những phương án tái định cư trên các mảnh đất hiện có của họ, hoặc chuyển tới các mảnh đất do huyện cấp hoặc nhận bồi thường bằng tiền mặt và tự thu xếp nơi tái định cư. Trong trường hợp cơ sở kinh doanh, buôn bán phải tái định cư, người BAH sẽ được hỗ trợ tìm nơi mới khả thi về mặt kinh tế.

64. *Đối với những hộ gia đình bị thu hồi đất nông nghiệp.* Những hộ gia đình bị thu hồi đất nông nghiệp, ngoài việc được bồi thường, hỗ trợ như đã nêu ở phần trên còn được hưởng chính sách hỗ trợ giải quyết việc làm và đào tạo nghề cho người trong độ tuổi lao động (Nghị định 52/2012), theo đó người bị ảnh hưởng đất nông nghiệp sẽ được cung cấp miễn phí:

- Hỗ trợ đào tạo nghề bao gồm: các khóa học nghề ngắn hạn (trình độ sơ cấp và dạy nghề dưới ba tháng) hoặc học nghề trình độ trung cấp, cao đẳng được Nhà nước trả học phí cho một khóa học. Kinh phí đào tạo nghề nằm trong tổng kinh phí của Dự án đầu tư hoặc phương án bồi thường, hỗ trợ và tái định cư được duyệt;
- Hỗ trợ tạo việc làm trong nước: tư vấn học nghề, giới thiệu việc làm miễn phí tại các Trung tâm giới thiệu việc làm trực thuộc Bộ Lao động Thương binh và Xã hội. Trường hợp cơ sở sản xuất kinh doanh nhận nhiều lao động bị thu hồi đất nông nghiệp vào làm việc sẽ được hưởng các chính sách ưu đãi về đất đai, tín dụng, thuế theo quy định của pháp luật.

65. Bên cạnh đó, những hộ gia đình bị ảnh hưởng do mất từ 20% đất sản xuất trở lên (từ 10% trở lên đối với hộ dễ bị tổn thương) sẽ được cấp đất thay thế hoặc hỗ trợ mua đất thay thế. Đồng thời, những người BAH sẽ được cung cấp các nguyên vật liệu đầu vào nông nghiệp để tăng năng suất trên diện tích còn lại và/ hoặc đất thay thế. Các chương trình khôi phục sinh kế phù hợp sẽ được thiết kế và thực hiện trong sự tham vấn với người BAH trong quá trình triển khai dự án.

66. Các hộ làm dịch vụ đưa đồ (đồ ngang) tại các khu vực xây dựng công sẽ được hỗ trợ chuyển đổi nghề nghiệp nếu có nhu cầu và các khoản hỗ trợ cần thiết khác để chuyển đổi sinh kế,...

67. Xem xét hỗ trợ các gói vi tín dụng phù hợp và gắn với các chương trình hỗ trợ của nhà nước đang thực hiện tại địa phương.

3.9. Nhóm dễ bị tổn thương và Giới

68. Dự án nhận thấy rằng có những nhóm xã hội nhất định có thể có ít khả năng khôi phục điều kiện sống, sinh kế, và mức thu nhập hơn và Dự án đã lồng ghép sự tác động tiềm tàng này vào các hoạt động chuẩn bị và thực hiện dự án thông qua việc áp dụng quy trình lập kế hoạch và đưa ra quyết định có sự tham gia. Phụ nữ tại các khu vực nông thôn đóng góp vào phát triển kinh tế gia đình và sinh kế cộng đồng. Họ sẽ được trao quyền để trở thành thành viên tích cực trong các hoạt động cộng đồng và dự án để có được sự tham gia của họ trong việc hỗ trợ thực hiện và giám sát dự án. Các hoạt

động hỗ trợ của dự án cũng sẽ được xem xét để ưu tiên cho các đối tượng thuộc nhóm này.

69. Trong quá trình thực hiện, Dự án sẽ chú ý đặc biệt tới phụ nữ và các hộ gia đình do nữ làm chủ hộ như những người hưởng lợi của dự án. Sẽ có sự tham gia bình đẳng của phụ nữ trong toàn bộ quy trình của các hoạt động dự án nhằm tăng khả năng bền vững của dự án. Sự tham gia tích cực của phụ nữ sẽ được đảm bảo trong quá trình thiết kế các biện pháp phù hợp với các nhu cầu hay mối quan tâm cụ thể của những nhóm này, ví dụ các nhóm không có đất, nhóm nghèo, và nhóm hộ gia đình có nữ là chủ hộ, người tàn tật, người già, trẻ nhỏ mà không có nguồn hỗ trợ. Trong trường hợp cần có một bản Kế hoạch hành động tái định cư đầy đủ, phù hợp và thống nhất bởi các bên liên quan, thì một chiến lược về giới và các hành động cụ thể sẽ được đưa vào bản Kế hoạch hành động tái định cư đó.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

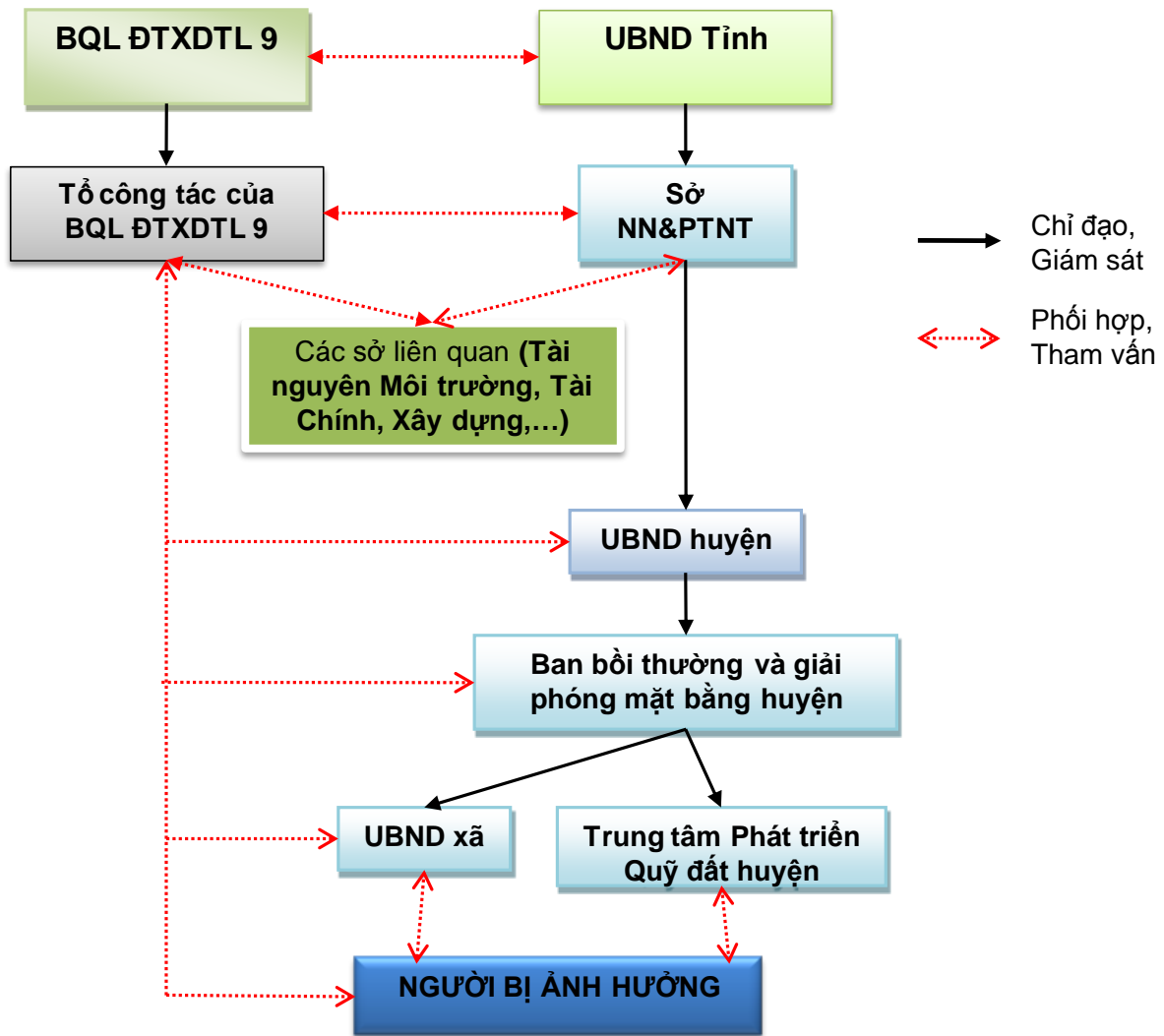
70. Việc thực hiện các hoạt động Tái định cư yêu cầu có sự tham gia của các cơ quan, tổ chức địa phương các cấp quốc gia, tỉnh, thành phố, huyện và xã. Ủy ban Nhân dân mỗi tỉnh tham gia Dự án sẽ chịu trách nhiệm tổng thể về việc thực hiện Khung Chính sách tái định cư chung và Kế hoạch hành động tái định cư cụ thể của tiểu dự án của tỉnh mình. Các Hội đồng Bồi thường, hỗ trợ và Tái định cư sẽ được thành lập ở cấp tỉnh/huyện phù hợp với quy định của Nghị định 47/2014/CP. Các điều khoản và chính sách của Khung Chính sách này và của các Kế hoạch hành động tái định cư sẽ là cơ sở pháp lý để thực hiện các hoạt động bồi thường, tái định cư trong Dự án *Quản lý nước tỉnh Bến Tre* (B-SWAMP) tại Việt Nam.

71. Bộ Nông nghiệp và phát triển nông thôn (NN&PTNT) thay mặt Chính phủ là cơ quan chủ quản dự án, chịu trách nhiệm điều hành chung toàn bộ dự án.

72. Ban 9, thuộc Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn (MARD) là Chủ dự án. Ban 9 có trách nhiệm trực tiếp và quản lý hàng ngày trong việc thực hiện tất cả các khía cạnh của dự án, bao gồm lên kế hoạch, lập chương trình, giải ngân, thiết kế, thực hiện, giám sát, đánh giá, đảm bảo sự liên kết của toàn bộ dự án và giám sát các hoạt động tái định cư và phối hợp/liên lạc với nhà tài trợ. Ban 9 có những trách nhiệm chính sau:

- Cập nhật thông tin DMS, phối hợp với UBND các cấp và chuẩn bị phương án bồi thường, hỗ trợ và tái định cư cho từng xã;
- Đảm bảo ngân sách cho công tác triển khai RAP, đảm bảo ngân sách cho tái định cư (vd: bồi thường và tất cả những quyền lợi khác) phải kịp thời và đầy đủ;
- Hỗ trợ chính quyền địa phương, các ban bồi thường và giải phóng mặt bằng huyện trong việc giải quyết khiếu kiện, khiếu nại của các hộ bị ảnh hưởng;
- Hợp đồng với những chuyên gia thẩm định giá để thực hiện khảo sát giá thay thế để thiết lập giá cả thị trường phổ biến cho các loại tài sản bị ảnh hưởng khác nhau và nếu như mức giá được lập cao hơn giá được lập do chính quyền tỉnh, gửi những phát hiện của khảo sát giá thay thế đến tỉnh cho việc chỉnh sửa các mức giá để đảm bảo tất cả bồi thường được trả ở mức giá thay thế;
- Hướng dẫn tổng thể và phối hợp chặt chẽ với các sở ban ngành liên quan và chính quyền địa phương trong các hoạt động liên quan đến xã hội và TĐC của dự án;
- Cung cấp các bản kiểm kê chi tiết chuẩn hóa và hướng dẫn việc thiết lập hệ thống quản lý số liệu ở từng huyện. Phối hợp với chính quyền huyện và xã để cập nhật thường xuyên thông tin về việc thực hiện tái định cư;
- Trợ giúp định hướng nếu cần thiết cho UBND tỉnh, huyện, xã, Ban bồi thường và GPMB huyện và các nhóm liên quan đến dự án và chính sách tái định cư của Dự án và trợ giúp các nội dung công việc cụ thể liên quan đến công tác chuẩn bị, cập nhật và triển khai thực hiện RAP;
- Phối hợp với UBND Tỉnh để đốc thúc các Ban bồi thường và GPMB huyện.

- Cùng với Ban bồi thường và GPMB cấp huyện, triển khai các hoạt động liên quan đến công tác chuẩn bị, cập nhật và triển khai thực hiện RAP, như công bố thông tin của dự án và tham vấn các hộ bị ảnh hưởng và các bên có liên quan khác;
- Phối hợp với các văn phòng quản lý sử dụng đất Thành phố/ Huyện trong công tác phân lô đất thay thế cho các hộ bị ảnh hưởng đủ điều kiện;
- Giám sát và kiểm soát công tác chuẩn bị, cập nhật và triển khai thực hiện RAP;
- Đảm bảo rằng các nhà thầu, theo hợp đồng chi tiết, được yêu cầu phải vô cùng cẩn thận để tránh phá hoại tài sản và các cơ sở sản xuất, kinh doanh trong hoạt động thi công xây dựng của dự án. Trường hợp thiệt hại xảy ra, nhà thầu sẽ được yêu cầu bồi thường ngay lập tức cho các gia đình, nhóm, cộng đồng, hoặc cơ quan nhà nước bị ảnh hưởng dựa trên các chính sách bồi thường quy định tại bản RPF này. Ngoài ra, tài sản bị hư hỏng sẽ được khôi phục ngay tình trạng ban đầu của nó;
- Hợp đồng với các cơ quan giám sát có kinh nghiệm để thực hiện giám sát độc lập việc thực hiện tái định cư và đánh giá sau khi hoàn thiện dự án;
- Chuẩn bị các báo cáo tiến độ thực hiện RAP hàng quý và trình cho nhà tài trợ và các cơ quan liên quan;
- Khi hoàn thiện việc thực hiện tái định cư, Ban 9 sẽ chịu trách nhiệm chuẩn bị báo cáo hoàn thiện tái định cư để trình lên nhà tài trợ.

Hình 3: Sơ đồ tổ chức thực hiện (Nguồn Sanyu, 2016)

❖ UBND tỉnh Bến Tre và các sở ban ngành có liên quan

73. Là một cơ quan chủ quản, UBND Tỉnh là đơn vị chịu trách nhiệm tổng thể thực hiện các hoạt động tái định cư theo thẩm quyền hành chính. Các trách nhiệm chính của UBND Tỉnh bao gồm:

- Trước khi thẩm định dự án, phải kiện toàn tổ chức các Ban bồi thường và GPMB huyện (DCSCC);
 - Xem xét và phê duyệt giá thay thế và điều chỉnh các mức giá, khi cần thiết, cho các tài sản riêng và công cộng bị ảnh hưởng bởi dự án để đảm bảo phản ánh giá thay thế;
 - Sau khi thực hiện DMS, áp giá thay thế, Phê duyệt phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư cho dự án và phương án bồi thường cho từng hộ dân.
 - Hướng dẫn công tác cập nhật và triển khai thực hiện RAP.
 - Hướng dẫn giải quyết các nội dung vướng mắc trong giai đoạn thực thi RAP.
- Dưới UBND Tỉnh, một số Sở cũng có trách nhiệm như sau:

- **Sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn (DARD)** được UBND Tỉnh phân công làm đơn vị điều phối dự án cho tỉnh. DARD làm việc trực tiếp hàng ngày với Đoàn JICA.
 - **Sở Tài nguyên và Môi trường (DONRE)** xem xét hồ sơ thu hồi đất và trình UBND tỉnh phê duyệt.
 - **Sở Xây dựng (DOC), Sở Tài chính (DOF) và DONRE** chịu trách nhiệm xem xét các kế hoạch bồi thường và tái định cư cho mỗi hộ gia đình và sau đó đề trình UBND tỉnh phê duyệt.
- ❖ **UBND Huyện (DPC) và Ban Bồi thường và Giải phóng Mặt bằng huyện (DCSCC)**

UBND huyện sẽ có những trách nhiệm sau:

- Thiết lập Ban Bồi thường và Giải phóng Mặt bằng huyện để thực hiện các hoạt động bồi thường, hỗ trợ và tái định cư cũng như khắc phục khiếu nại của dự án.
- Chỉ đạo, tổ chức, phổ biến, vận động mọi tổ chức, cá nhân về bồi thường, hỗ trợ và chính sách tái định cư và thực hiện thu hồi đất theo quyết định thu hồi đất của cơ quan nhà nước có thẩm quyền;
- Chỉ đạo DCSCC lập kế hoạch chung và chi tiết về bồi thường, hỗ trợ và tái định cư; phê duyệt phương án theo sự phân cấp của UBND tỉnh;
- Phối hợp với các phòng ban liên quan, các tổ chức và các nhà đầu tư dự án trong việc thực hiện đầu tư dự án xây dựng khu tái định cư và kế hoạch tái định cư cho các hộ dân bị ảnh hưởng theo sự phân công của UBND tỉnh;
- Chỉ đạo bộ phận liên quan trực tiếp để hoàn thành các văn bản để phát hành quyền sử dụng đất và giấy chứng nhận cho các hộ di dời theo pháp luật hiện hành;
- Giải quyết khiếu nại từ người bị ảnh hưởng liên quan đến bồi thường và tái định cư theo thẩm quyền được giao; ra quyết định cưỡng chế và tổ chức cưỡng chế các trường hợp thuộc thẩm quyền của mình; phối hợp với các cơ quan chức năng tổ chức cưỡng chế theo quyết định của cơ quan có thẩm quyền.
- Kiểm tra việc thanh toán bồi thường, hỗ trợ và thực hiện tại các xã;
- Chỉ đạo cho xây dựng lại ngôi nhà trên phần đất còn lại không bị ảnh hưởng bởi dự án;
- Chỉ đạo Phòng Lao động, Thương binh và Xã hội xác định những người lao động bị gián đoạn công việc do dự án và hỗ trợ tính trợ cấp thôi việc người lao động.

Các DCSCC có trách nhiệm giúp UBND huyện thực hiện và tổ chức thực hiện bồi thường, hỗ trợ và phương án bố trí tái định cư. DCSCC cũng có trách nhiệm như Ủy ban giải quyết khiếu nại của tất cả các khiếu nại liên quan đến bồi thường, hỗ trợ và tái định cư của dự án. Mặt khác, các DCSCC, với sự hỗ trợ của Trung tâm Phát triển quỹ đất (LFDC), chịu trách nhiệm về tính chính xác, hợp lý của số liệu kiểm kê,

tính pháp lý của đất đai và tài sản đủ điều kiện hoặc không đủ điều kiện để được bồi thường, hỗ trợ trong việc bồi thường, hỗ trợ và kế hoạch tái định cư.

UBND xã có trách nhiệm:

- Tuyên truyền, vận động người dân về thực hiện Khung chính sách tái định cư;
- Bảo vệ quy hoạch sử dụng đất và tham gia bảo vệ hành lang an toàn công trình, giữ gìn an ninh trật tự tại địa phương;
- Cung cấp bản đồ rải thửa, xác định nguồn gốc sử dụng đất cho đơn vị giải phóng mặt bằng và cử cán bộ tham gia vào tổ kiểm đếm tài sản BAH của các hộ;
- Phối hợp với tổ chức phổ biến thông tin và tham vấn cộng đồng;
- Giải quyết những thắc mắc của người BAH liên quan đến kiểm kê tài sản của họ;
- Tạo điều kiện và giúp đỡ các hộ BAH trong việc khôi phục sinh kế, thu nhập và ổn định cuộc sống.

❖ Tư vấn giám sát độc lập

74. Tư vấn sẽ được huy động ngay sau khi hiệp định vay vốn giữa JICA và Chính phủ Việt Nam được ký kết. Cơ quan thẩm định giá độc lập về giá trị của đất đai và tài sản bị ảnh hưởng khác cũng sẽ được tuyển dụng để cập nhật các khảo sát giá thay thế (RCS), đệ trình chính quyền tỉnh xem xét và chấp thuận. Nhiệm vụ này sẽ được thực hiện song song với DMS. Cơ quan giám sát độc lập sẽ được lựa chọn trước khi bắt đầu các hoạt động DMS. Các hoạt động giám sát độc lập sẽ bắt đầu ngay sau khi DMS và quyền lợi được hoàn thành dựa trên giá thành lập bởi RCS và UBND tỉnh phê duyệt. Các Điều khoản tham chiếu (TOR) cho RCS và giám sát độc lập sẽ được chuẩn bị. Tư vấn cho các dịch vụ này là các công ty hoặc cơ quan có kinh nghiệm thực hiện giám sát độc lập, không được thành lập hay dưới sự quản lý của các cơ quan Chính phủ.

V. CẬP NHẬT KẾ HOẠCH HÀNH ĐỘNG TÁI ĐỊNH CƯ

5.1. Sàng lọc

75. Ngay từ giai đoạn xác định dự án, Đơn vị Tư vấn xã hội sẽ tiến hành sàng lọc hoặc tiến hành một cuộc đánh giá ban đầu về việc thu hồi đất sẽ được triển khai nhằm xác định mức độ tác động xấu có thể xảy ra do bị ảnh hưởng bởi các tiểu dự án cũng như nhu cầu trung dụng đất hoặc thay đổi hình thức sử dụng đất. Dựa trên kết quả từ cuộc đánh giá này, sẽ đưa ra các quyết định yêu cầu loại hình và điều tra hiện trường chi tiết cũng như các tài liệu cần thiết bao gồm cả bảng thống kê, số liệu và các nghiên cứu kinh tế xã hội khác.

5.2. Công cụ Tái định cư

76. Phạm vi và mức độ chi tiết của Kế hoạch hành động tái định cư thay đổi theo mức độ nặng nhẹ và phức tạp của việc tái định cư và theo đó, có hai công cụ tái định cư chính dự kiến áp dụng cho dự án.

77. *Kế hoạch hành động tái định cư tóm tắt* trong trường hợp tác động tới tổng số Người BAH nhỏ hơn hoặc bằng 200 người hoặc không có hộ bị ảnh hưởng từ 20% đất nông nghiệp trở lên (10% trở lên đối với hộ dễ bị tổn thương) hoặc di dời. Mỗi Kế hoạch hành động tái định cư tóm tắt phải bao gồm các phần tối thiểu sau: (1) bảng điều tra thống kê những Người BAH và đánh giá tài sản; (2) mô tả việc bồi thường và các hỗ trợ tái định cư khác; (3) tham vấn với Người BAH về các phương án có thể chấp nhận; (4) cơ quan chịu trách nhiệm thực hiện và quá trình giải quyết khiếu nại, thắc mắc; và (5) kế hoạch làm việc và chi phí. Trong trường hợp có hộ BAH mất hơn 20% diện tích đất nông nghiệp (10% cho nhóm dễ bị tổn thương), hay phải di dời, thì kế hoạch cũng phải bao gồm phần khảo sát kinh tế xã hội và các biện pháp phục hồi thu nhập.

78. *Kế hoạch hành động tái định cư đầy đủ*. Trong trường hợp có nhiều hơn 200 người BAH và có hộ BAH từ 20% đất nông nghiệp trở lên (10% trở lên đối với hộ dễ bị tổn thương) hoặc di dời thì một Kế hoạch hành động tái định cư đầy đủ (RAP) sẽ được lập phù hợp với điều khoản của Khung chính sách này. Trong giai đoạn chuẩn bị, RAP này được Bộ Nông nghiệp và PTNT phê duyệt và Nhà tài trợ xem xét, và trong giai đoạn thực hiện, sau khi có thiết kế chi tiết được duyệt, báo cáo này sẽ được cập nhật, trình các cơ quan liên quan thông qua. Mỗi bản RAP bao gồm: (1) mô tả dự án; (2) ảnh hưởng tiềm tàng của dự án; (3) mục tiêu; (4) điều tra kinh tế xã hội; (5) khung pháp lý; (6) khung thể chế; (7) tính hợp pháp; (8) đánh giá và bồi thường các tổn thất; (9) các biện pháp tái định cư; (10) lựa chọn địa điểm, chuẩn bị địa điểm và tái bố trí; (11) nhà cửa, cơ sở hạ tầng và dịch vụ xã hội; (12) bảo vệ và quản lý môi trường; (13) tham gia và tham vấn; (14) sự hòa nhập với cư dân ở vùng tới định cư; (15) thủ tục khiếu nại; (16) các tổ chức có trách nhiệm; (17) kế hoạch thực hiện; (18) chi phí và ngân sách; và, (19) kiểm tra và đánh giá.

79. Kế hoạch hành động tái định cư của dự án phải được hoàn thành trước ngày ký kết Hiệp định của Dự án và trong giai đoạn thực hiện, các Kế hoạch hành động tái định cư cập nhật theo thiết kế chi tiết phải được trình cho Nhà tài trợ xem xét và thông qua trước khi chi trả. Các chương trình phục hồi thu nhập và hoạt động trợ giúp chỉ

được bắt đầu sau khi nhà tài trợ chấp thuận và Cơ quan có thẩm quyền cấp tỉnh phê duyệt.

5.3. Quy trình thực hiện

80. Dựa trên Khung chính sách tái định cư này, trong giai đoạn thực hiện dự án việc cập nhật RAP do PPMU lập và trình Cơ quan có thẩm quyền cấp tỉnh các bên liên quan xem xét, thông qua trước khi Cơ quan có thẩm quyền cấp tỉnh phê duyệt chính thức. Đội ngũ cán bộ đảm nhiệm nhiệm vụ này sẽ phối hợp chặt chẽ với những người BAH, với chính quyền các cấp và các tổ chức xã hội địa phương để thực hiện KHTĐC chi tiết.

81. Việc chuẩn bị một Kế hoạch hành động tái định cư cần có sự tham gia của cộng đồng và cần có sự phân tích trên nhiều phương diện, gồm cả một đánh giá xã hội.

82. Tại thời điểm này chưa có số liệu DMS. Sau khi tiến hành DMS, các số liệu kiểm kê chi tiết sẽ được cập nhật vào RAP. Địa phương sẽ dựa trên RAP lập bản Kế hoạch bồi thường để cập nhật giá bồi thường đất đai, tài sản và các khoản hỗ trợ. Bản này phải được gửi lên chủ đầu tư và JICA và phải được phê duyệt trước khi tiến hành chi trả bồi thường.

5.4. Thẩm định và Phê duyệt

83. Kế hoạch hành động tái định cư phải được chuẩn bị và được cơ quan thực hiện dịch sang tiếng Anh gửi cho Nhà tài trợ trước khi thẩm định Dự án. Việc đánh giá xã hội và thống kê tác động tái định cư hộ gia đình cho Dự án có thể chỉ ra những nhóm đối tượng bị ảnh hưởng mới, và các loại hình thiệt hại chưa được đưa vào Ma trận quyền lợi của Khung Chính sách Tái định cư. Nếu có những loại hình mới, cơ quan thực hiện cần cập nhật loại hình đó vào Khung chính sách tái định cư và đưa vào Kế hoạch hành động tái định cư. Khung chính sách tái định cư (RPF) sẽ được công bố và công khai trước ngày thẩm định dự án

84. Cơ quan có thẩm quyền cấp tỉnh sẽ chịu trách nhiệm phê duyệt Kế hoạch hành động tái định cư của Dự án và các vấn đề khác liên quan đến công tác bồi thường, hỗ trợ và tái định cư. Sau khi các thiết kế kỹ thuật chi tiết được hoàn thành, số người bị ảnh hưởng sẽ được rà soát lại, các đơn giá bồi thường đối với mọi loại hình ảnh hưởng và các khoản, mức trợ cấp cũng sẽ được cập nhật dựa trên kết quả khảo sát giá thay thế trong quá trình thực hiện.

VI. THAM VẤN VÀ PHỔ BIẾN THÔNG TIN

6.1. Mục tiêu

85. Phổ biến thông tin cho những người bị ảnh hưởng bởi Dự án và những cơ quan tham gia là một phân quan trọng trong công tác chuẩn bị và thực hiện Dự án. Tham vấn với những người bị ảnh hưởng và đảm bảo cho họ tham gia tích cực sẽ giảm khả năng phát sinh mâu thuẫn và giảm thiểu rủi ro làm chậm dự án. Điều này cũng cho phép Dự án thiết kế chương trình tái định cư và khôi phục như một chương trình phát triển tổng hợp, phù hợp với nhu cầu và ưu tiên của người bị ảnh hưởng, và do đó, tăng tối đa hiệu ích kinh tế và xã hội của nguồn vốn đầu tư. Các mục tiêu của chương trình thông tin và tham vấn cộng đồng bao gồm:

- (i) Đảm bảo rằng, cấp có thẩm quyền ở địa phương cũng như đại diện của những người bị ảnh hưởng, sẽ được tham gia vào quá trình lập kế hoạch và ra quyết định. Các Ban Quản lý dự án địa phương sẽ hợp tác chặt chẽ với UBND huyện/xã tham gia Dự án trong quá trình thực hiện dự án. Sự tham gia của những người bị ảnh hưởng trong khi thực hiện sẽ được tiếp tục bằng cách đề nghị từng huyện/xã mời đại diện của những người bị ảnh hưởng làm thành viên trong Hội đồng/Ban Bồi thường, Tái định cư của huyện và tham gia vào các hoạt động tái định cư (đánh giá tài sản, bồi thường, tái định cư, và giám sát).
- (ii) Chia sẻ toàn bộ thông tin về các hạng mục và hoạt động dự kiến của tiểu Dự án với người bị ảnh hưởng.
- (iii) Thu thập thông tin về nhu cầu và ưu tiên của những người bị ảnh hưởng, cũng như nhận thông tin về phản ứng của họ về chính sách và hoạt động dự kiến.
- (iv) Đảm bảo rằng những người bị ảnh hưởng có thể được thông báo đầy đủ các quyết định trực tiếp ảnh hưởng tới thu nhập và mức sống của họ, và họ có cơ hội tham gia vào các hoạt động và ra quyết định về các vấn đề trực tiếp ảnh hưởng tới họ.
- (v) Đạt được sự phối hợp và tham gia của những người bị ảnh hưởng và cộng đồng trong các hoạt động cần thiết cho lập kế hoạch và thực hiện tái định cư.
- (vi) Đảm bảo sự minh bạch ở tất cả các hoạt động liên quan tới thu hồi đất, bồi thường, tái định cư và Khôi phục.

6.2. Tham vấn cộng đồng trong giai đoạn chuẩn bị tiểu Dự án

86. Trong giai đoạn chuẩn bị Dự án, việc phổ biến thông tin và tham vấn cộng đồng nhằm mục đích thu thập thông tin để đánh giá những tác động tái định cư của Dự án và đưa ra các khuyến nghị về các phương án lựa chọn. Điều này nhằm làm giảm hoặc loại bỏ những tác động tiêu cực tiềm ẩn của dự án đối với cư dân địa phương và chuẩn bị trước để đối phó với những vấn đề có thể nảy sinh trong quá trình thực hiện. Phương pháp phổ biến thông tin và tham vấn cộng đồng có thể gồm phương pháp đánh giá nhanh nông thôn có sự tham gia và tham vấn của các bên liên quan, sử dụng các kỹ thuật như tới thăm hộ gia đình và nơi bị ảnh hưởng, họp cộng đồng, họp nhóm và thảo luận nhóm tập trung, cùng điều tra kinh tế - xã hội.

87. Ngay trong giai đoạn bắt đầu chuẩn bị Dự án, chính quyền địa phương và những người đứng đầu các cấp chính quyền khác nhau ở mỗi tiểu Dự án được thông báo về

Dự án, về mục tiêu và các hoạt động của Dự án. Họ được tham khảo ý kiến và tham gia một cách tích cực vào các cuộc thảo luận về nhu cầu phát triển và ưu tiên của địa phương họ. Các hộ được tham vấn đánh giá về tác động tiêu cực có thể có của Dự án và các biện pháp giảm thiểu chúng, và biện pháp tăng lợi ích của Dự án đối với họ. Chính quyền địa phương được tham khảo ý kiến về sự đồng thuận của họ cũng như cam kết của họ về thực hiện Chính sách Tái định cư được mô tả trong Khung Chính sách của dự án, là phản ánh cả mục tiêu chính sách của Nhà tài trợ và của Chính phủ Việt Nam. Hướng dẫn về việc tiến hành các cuộc tham vấn cộng đồng được thể hiện trong Phụ lục 1.

88. Sau khi Dự án được phê chuẩn, các phương tiện thông tin đại chúng, bao gồm chương trình truyền hình và báo chí địa phương sẽ giới thiệu rộng rãi về các tiểu dự án tại các địa điểm công cộng, bao gồm những thông tin về mục tiêu, hợp phần và các hoạt động của Dự án.

6.3. Tham vấn cộng đồng trong giai đoạn thực hiện dự án

89. Phổ biến thông tin và tham vấn cộng đồng: Trong quá trình thực hiện dự án, các Ban Quản lý Dự án/Ban Bồi thường cấp tỉnh/huyện với sự hỗ trợ của tư vấn dự án, sẽ đảm nhận những nhiệm vụ sau:

- (i) Cung cấp thông tin cho các cơ quan liên quan ở tất cả các cấp thông qua các hội thảo đào tạo. Cung cấp thông tin chi tiết về chính sách Dự án và thủ tục thực hiện.
- (ii) Tổ chức phổ biến thông tin và tham vấn cho tất cả những người bị ảnh hưởng trong suốt quá trình dự án.
- (iii) Sau khi có kết quả kiểm đếm chi tiết (DMS), cập nhật đơn giá bồi thường trong Kế hoạch hành động tái định cư cập nhật, Ban Bồi thường cấp huyện sẽ khẳng định lại quy mô thu hồi đất, tác động tài sản sẽ tiến hành tham vấn và hoàn chỉnh Phương án bồi thường cho từng hộ gia đình bị ảnh hưởng.
- (iv) Phương án bồi thường nêu rõ các tài sản bị ảnh hưởng và quyền được bồi thường của hộ gia đình, sẽ phải được người bị ảnh hưởng ký để thể hiện sự đồng thuận của họ với kết quả đánh giá. Bất kỳ thắc mắc nào của người bị ảnh hưởng về nội dung phương án đều phải được ghi nhận lúc này.
- (v) Cần gửi các phương án tái định cư tới tất cả những người bị di chuyển (a) để thông báo cho họ về các phương án tái định cư (giải thích rõ ràng về việc lựa chọn từng phương án), (b) đề nghị người bị ảnh hưởng khẳng định lựa chọn của họ về phương án tái định cư và khẳng định sơ bộ của họ về địa điểm khu tái định cư, và (c) đề nghị người bị ảnh hưởng nêu rõ các dịch vụ mà họ hiện đang sử dụng như giáo dục/ y tế/ thị trường và khoảng cách tiếp cận các dịch vụ đó, nhằm đảm bảo phát triển các dịch vụ cơ sở hạ tầng trong tương lai.
- (vi) Tham vấn người bị ảnh hưởng về mong muốn của họ đối với phương án hỗ trợ khôi phục cuộc sống. Phần này áp dụng cho những người bị ảnh hưởng nặng và nhóm người dễ bị tổn thương. Ban Bồi thường, hỗ trợ và Tái định cư sẽ thông báo cho người bị ảnh hưởng về phương án và quyền nhận hỗ trợ kỹ thuật trước khi đề nghị họ nêu rõ mong muốn về hỗ trợ khôi phục đó.

90. *Tham vấn cộng đồng*: Trước khi bắt đầu tiến hành cập nhật Kế hoạch hành động tái định cư theo các thiết kế chi tiết, PMU/Ban Bồi thường, hỗ trợ và Tái định cư cấp tỉnh/huyện sẽ tổ chức họp cộng đồng ở từng xã bị ảnh hưởng để cung cấp thông tin bổ sung cho người bị ảnh hưởng và tạo cơ hội cho họ tham gia thảo luận công khai về chính sách và thủ tục tái định cư. Gửi giấy mời cho tất cả những người bị ảnh hưởng trước khi tổ chức cuộc họp ở nơi đó. Mục đích cuộc họp này là làm rõ thông tin đã có tới ngày họp và tạo cơ hội cho người bị ảnh hưởng thảo luận những vấn đề quan tâm và làm rõ thông tin. Cùng với thư thông báo cho người bị ảnh hưởng, phải sử dụng các biện pháp thông tin khác để thông tin cho người bị ảnh hưởng và công chúng nói chung, ví dụ như áp phích quảng cáo ở những khu vực dễ nhìn tại trụ sở UBND xã/huyện, nơi mà người bị ảnh hưởng đang sống, thông báo qua đài, báo địa phương. Cả nam và nữ của hộ bị ảnh hưởng cũng như các thành viên trong cộng đồng có quan tâm đều được khuyến khích tham gia. Trong cuộc họp sẽ giải thích về dự án, và quyền lợi và quyền được hưởng của hộ gia đình, và cuộc họp sẽ là cơ hội để nêu ra các câu hỏi liên quan. Các cuộc họp tương tự sẽ được tổ chức định kỳ trong suốt chu kỳ dự án. Việc tổ chức lấy ý kiến phải được lập thành biên bản có xác nhận của UBND xã, đại diện UB Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cấp xã và đại diện những người có đất bị thu hồi

91. *Tờ rơi Dự án*. Một tờ rơi cung cấp các thông tin về Dự án sẽ được xây dựng và cung cấp tới người dân bị ảnh hưởng của Dự án trong giai đoạn chuẩn bị Dự án cũng như giai đoạn thực hiện Dự án để đảm bảo rằng người dân nắm bắt và nhận thức rõ về các lợi ích mà Dự án đem lại. Tờ rơi dự án cung cấp các chính sách bồi thường, hỗ trợ chi tiết nêu trong Khung chính sách tái định cư này nhằm xây dựng các biện pháp giảm thiểu tác động xã hội, khi triển khai Dự án có thu hồi đất và giải phóng mặt bằng.

6.4. Công bố thông tin

92. Bên cạnh việc thông báo công khai đối với những người chịu tác động và các cộng đồng của họ, Khung Chính sách Tái định cư này có ở các trung tâm thông tin công cộng của tỉnh, tại các huyện và ở BQLDA tỉnh, trang Thông tin của nhà tài trợ. Bản RAP dự thảo và bản RAP cuối cùng theo chính sách của JICA về công bố công khai tài liệu dự án tới các cộng đồng bị ảnh hưởng và tại Trung tâm thông tin của JICA. Dự thảo RAP sẽ được công bố cho người BAH trước khi trình JICA phê duyệt. Bản RAP cuối cùng sẽ được công bố sau khi đã phê duyệt.

VII. CƠ CHẾ KHIẾU NẠI VÀ GIẢI QUYẾT KHIẾU NẠI

93. Nhằm đảm bảo tất cả mọi thắc mắc khiếu nại của người bị ảnh hưởng về bất cứ mặt nào của quá trình thu hồi đất, bồi thường và tái định cư được giải quyết một cách kịp thời và thỏa đáng, và rằng người bị ảnh hưởng có thể tiếp cận bằng tất cả mọi cách để thông tin về khiếu nại của mình, một cơ chế giải quyết khiếu nại (GRM) cần được thành lập và xác định cụ thể. Tất cả người bị ảnh hưởng (bao gồm người sử dụng đường thủy) có thể gửi bất cứ câu hỏi nào tới cơ quan thi hành về quyền lợi của họ liên quan tới quyền bồi thường, chính sách bồi thường, mức bồi thường, thu hồi đất và giải quyết khiếu nại. Người bị ảnh hưởng không phải chi trả bất cứ chi phí nào trong quá trình giải quyết khiếu nại bao gồm cả khi việc xử lý đòi hỏi hành động pháp lý phải được thực hiện trước tòa án. Chi phí này được bao gồm trong ngân sách thực thi RAP. Cơ chế giải quyết thắc mắc khiếu nại gồm các cấp như sau:

➤ **Cấp một: Ủy ban nhân dân cấp xã (CPC)**

94. Người BAH có khiếu nại có thể đưa khiếu nại lên bộ phận “một cửa” của UBND xã, thông qua đơn thư hoặc trình bày bằng miệng. Thành viên của UBND xã tại bộ phận “một cửa” có trách nhiệm thông báo cho lãnh đạo UBND xã biết về khiếu nại này để giải quyết. Chủ tịch UBND xã sẽ làm việc với người khiếu nại và sẽ có 30 ngày sau ngày nhận khiếu nại để giải quyết khiếu nại. Thư ký UBND xã có trách nhiệm lập hồ sơ và lưu trữ toàn bộ các khiếu nại đã được UBND xã xử lý.

➤ **Cấp hai: Ủy ban nhân dân cấp huyện (DPC)**

95. Nếu sau 30 ngày người BAH có khiếu nại không nhận được phản hồi của UBND xã, hoặc nếu người khiếu nại không thấy thỏa đáng với quyết định xử lý khiếu nại của họ, người BAH có thể trình khiếu nại, bằng đơn thư hoặc miệng, lên UBND cấp huyện. UBND huyện sau đó sẽ có 30 ngày kể từ ngày nhận khiếu nại để giải quyết. UBND huyện có trách nhiệm lập hồ sơ và lưu giữ toàn bộ các khiếu nại mà ủy ban đã xử lý và phải thông báo cho Ban Bồi thường và Giải phóng mặt bằng huyện về bất cứ quyết định nào đã được thực hiện. Người bị ảnh hưởng có thể đưa trường hợp của mình ra tòa án nếu muốn.

➤ **Cấp ba, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh (PPC)**

96. Nếu sau 30 ngày người BAH có khiếu nại không nhận được phản hồi của UBND huyện, hoặc nếu người khiếu nại không thấy thỏa đáng với quyết định xử lý khiếu nại của họ, người BAH có thể đưa khiếu nại, bằng đơn thư hoặc miệng, lên UBND cấp tỉnh để xử lý. UBND tỉnh sẽ có 45 ngày để giải quyết khiếu nại sao cho thỏa đáng đối với tất cả các bên liên quan. Thư ký của UBND cấp tỉnh có trách nhiệm lập hồ sơ và lưu trữ toàn bộ các khiếu nại đã giải quyết. Người bị ảnh hưởng có thể đưa trường hợp của mình ra tòa nếu muốn.

➤ **Cấp cuối, Tòa án**

97. Sau 45 ngày kể từ lúc UBND tỉnh nhận khiếu nại, nếu người BAH không nhận được phản hồi từ UBND tỉnh, hoặc không thỏa mãn với quyết định xử lý khiếu nại

của họ, thì có thể đưa trường hợp này ra tòa án để xét xử. Quyết định của tòa án sẽ là quyết định cuối cùng.

Quyết định này sau đó phải được gửi tới người BAH có khiếu nại và các bên liên quan, và phải được niêm yết tại trụ sở UBND nơi khiếu nại được giải quyết. Sau ba ngày, quyết định/kết quả khiếu nại về giải quyết khiếu nại phải có ở cấp xã/phường, và sau 7 ngày phải đưa lên cấp huyện hoặc tỉnh.

VIII. KẾ HOẠCH THỰC HIỆN TÁI ĐỊNH CƯ

98. Kế hoạch thực hiện tái định cư chi tiết sẽ được thể hiện trong các báo cáo Kế hoạch hành động tái định cư của từng tiểu dự án. Kế hoạch thực hiện này sẽ được xây dựng dựa trên kế hoạch thực hiện của việc xây dựng công trình.

99. Quy trình thực hiện bồi thường, hỗ trợ và TĐC cần tuân thủ các quy định và thủ tục trong Nghị định 47/2014/NĐ-CP của Chính phủ và các quy định trong Khung chính sách tái định cư (RPF). Các bước và thủ tục cụ thể như sau:

- a) Căn cứ vào thiết kế kỹ thuật chi tiết của công trình, Tư vấn thiết kế và PMU địa phương bàn giao mốc giới GPMB cho Tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường, giải phóng mặt bằng để xác định các hộ BAH và đo đạc kiểm đếm các tài sản BAH.
- b) Hợp các hộ BAH để phổ biến thông tin và chính sách bồi thường, bao gồm mục tiêu và lợi ích của dự án, các tác động tích cực và tiêu cực của dự án, các biện pháp giảm thiểu, các phương pháp được sử dụng để xác định giá các tài sản BAH, các khoản bồi thường, hỗ trợ và khôi phục, và cơ chế giải quyết khiếu nại.
- c) Thực hiện khảo sát các hộ BAH và kiểm đếm tài sản BAH của họ để thu thập các thông tin về người BAH, xác định số lượng các loại tài sản BAH, các quyền lợi về bồi thường, tái định cư và hỗ trợ khôi phục của người BAH. Tham vấn người BAH về các biện pháp giảm thiểu tác động của dự án và các biện pháp hỗ trợ khôi phục sinh kế.
- d) Điều tra Kinh tế xã hội (áp dụng đối với việc xây dựng các báo cáo RAP đầy đủ)
- e) Điều tra giá thay thế
- f) Lập phương án bồi thường, công khai phương án bồi thường để lấy ý kiến của người BAH, hoàn chỉnh phương án bồi thường và trình UBND huyện phê duyệt.
- g) Thực hiện chi trả bồi thường và các khoản hỗ trợ khôi phục
- h) Thực hiện tái định cư (nếu có) và bàn giao mặt bằng cho thi công
- i) Các hoạt động giám sát nội bộ và độc lập sẽ được triển khai ngay từ khi bắt đầu các hoạt động phổ biến thông tin và trong suốt quá trình thực hiện công tác bồi thường, hỗ trợ và TĐC để đảm bảo rằng việc thực hiện bồi thường và TĐC tuân thủ Khung chính sách tái định cư (RPF).

100. Sự phối hợp giữa thực hiện tái định cư và xây lắp. Đối với các TDA có thu hồi đất, việc thực hiện bồi thường, hỗ trợ và TĐC cần đảm bảo phù hợp với tiến độ thi công các hạng mục của mỗi tiểu dự án. Vì vậy, một khung thời gian thực hiện bồi thường và GPMB kết hợp với kế hoạch xây lắp cần được thiết lập và giám sát chặt chẽ để đảm bảo tất cả người BAH đều được nhận bồi thường thỏa đáng trước khi bắt đầu các hoạt động xây lắp ít nhất là 30 ngày. Chi trả bồi thường và TĐC cho người BAH phải được hoàn thành như một điều kiện cho việc thu hồi đất và trước khi bắt đầu thi công.

101. Nếu TDA gây ra các tác động TĐC thì cần tham vấn người phải di dời về các phương án di dời như nhận tiền và tự lo chỗ ở hay di chuyển vào các khu TĐC. Trường hợp thứ nhất, Hội đồng bồi thường và chính quyền địa phương cần hỗ trợ người phải di dời trong việc tìm nơi ở mới. Đối với trường hợp thứ hai, UBND huyện

cần xây dựng khu TĐC với đầy đủ cơ sở hạ tầng (điện, đường, cấp thoát nước...) ở gần nơi ở cũ và được người BAH chấp nhận. Việc di dời các hộ BAH vào khu TĐC chỉ được thực hiện khi đã hoàn thành xây dựng cơ sở hạ tầng khu TĐC và đảm bảo đủ điều kiện để sinh sống.

102. Để việc thực hiện các hoạt động TĐC phù hợp với kế hoạch xây lắp và đảm bảo không có người BAH nào phải di dời trước khi trả bồi thường và các hoạt động xây lắp được bắt đầu, Ban 9 và PMU tỉnh (nếu có) cần xây dựng một kế hoạch thực hiện dự án bao gồm các mốc thời gian cụ thể:

- a) Các ngày khởi công và kết thúc xây lắp các công trình,
- b) Bảng thời gian chuyển giao các khu TĐC đã hoàn thành cho người BAH (ngày chuyển giao phải trước ngày bắt đầu thi công ít nhất một tháng),
- c) Ngày mà người BAH phải bàn giao đất cho dự án (để họ có kế hoạch phá dỡ nhà và bàn giao đất đúng thời gian quy định để được nhận khoản tiền thưởng di dời đúng tiến độ).

103. Việc thanh toán các khoản bồi thường, hỗ trợ và tái định cư cho các hộ dân bị ảnh hưởng (bằng tiền mặt hoặc đất đổi đất) phải được hoàn thành trước khi trao thầu thi công.

IX. KIỂM TRA, GIÁM SÁT VÀ ĐÁNH GIÁ

104. Thực hiện RAP sẽ được giám sát và theo dõi định kỳ của Ban QLDA cùng sự phối hợp chặt chẽ với Ủy ban nhân dân tỉnh/ huyện/ xã khác nhau của dự án và các cơ quan giám sát độc lập. Các phát hiện này sẽ được ghi nhận trong báo cáo hàng quý sẽ được cấp Ban 9, và JICA.

9.1. Giám sát nội bộ

105. Ban Bồi thường và Giải phóng mặt bằng Huyện (DCSCC) sẽ đóng vai trò làm đơn vị giám sát nội bộ. DCSCC sẽ duy trì một hồ sơ gồm tất cả các dữ liệu đã thu thập ở hiện trường, bao gồm cả dữ liệu về những hộ BAH. Họ sẽ nộp báo cáo giám sát định kỳ hàng quý lên UBND tỉnh, bắt đầu với sự cập nhật RAP, cùng lúc với việc thực hiện DMS và các hoạt động cập nhật RAP khác. UBND tỉnh sau đó sẽ đưa những cập nhật về tái định cư lên báo cáo tiến độ định kỳ lên MARD và JICA.

106. Giám sát nội bộ bao gồm những mục tiêu sau:

- a. Bồi thường và các quyền lợi khác phải được tính toán theo định mức và thủ tục đã được đưa ra ở RAP đã phê duyệt, không có sự phân biệt đối xử theo giới tính, tính dễ bị tổn thương, và các nhân tố khác;
- b. Hộ BAH sẽ được chi trả bồi thường và các quyền lợi khác như theo RAP cập nhật đã được phê duyệt, đảm bảo rằng tất cả quyền lợi của người BAH được thực hiện như trong kế hoạch và phê duyệt, bao gồm bồi thường bằng tiền mặt hoặc hiện vật, tiền hỗ trợ, đất thay thế, khu tái định cư được xây dựng và những người BAH được di dời đến đó;
- c. Chương trình phục hồi thu nhập được thiết kế và chuyển giao, bao gồm cả khi những chương trình này được sửa đổi, cung cấp bổ sung thêm tiền mặt và hiện vật hỗ trợ cho hộ BAH nếu cần thiết.
- d. Công bố thông tin, tham vấn cộng đồng và quy trình giải quyết khiếu nại tuân thủ như theo mô tả trong RAP được phê duyệt;
- e. Khả năng của người BAH trong việc khôi phục/tái lập sinh kế và điều kiện sống. Những hộ dễ bị tổn thương và bị tác động nặng sẽ được đặc biệt chú ý. Dự án cũng quan tâm nhiều cho mục tiêu cải thiện điều kiện kinh tế xã hội của những hộ dễ bị tổn thương.
- f. Những tiện ích công cộng và cơ sở hạ tầng được khôi phục nhanh chóng; và
- g. Sự chuyển tiếp giữa tái định cư và khởi công diễn ra thuận lợi và những địa điểm xây dựng sẽ không được bàn giao nếu hộ BAH không được bồi thường và tái định cư thỏa đáng.

9.2. Giám sát độc lập

107. Mục đích chính của giám sát độc lập là đưa ra sự thẩm định và đánh giá định kỳ độc lập của (i) thành quả của các mục tiêu tái định cư; (ii) những thay đổi về mức

sống và sinh kế; (iii) sự phục hồi nền tảng kinh tế và xã hội của người BAH; (iv) tính hiệu quả và bền vững trong các quyền lợi được cấp cho người BAH; và (iv) sự cần thiết bổ sung thêm các biện pháp giảm thiểu.

108. Một Nghiên cứu Đánh giá thực hiện tái định cư được triển khai trong vòng 6-12 tháng kể từ lúc hoàn thành tất cả các hoạt động tái định cư.

109. Một cơ quan giám sát độc lập (EMC) sẽ được thuê trước khi thi hành RAP. Liên quan đến giám sát sự tuân thủ trong quá trình thi hành tái định cư, hoạt động chính của EMC sẽ bao gồm như sau:

- a. Xem xét năng lực thực hiện của Ban Bồi thường và thu thập thông tin kinh tế xã hội bổ sung, nếu cần thiết, trên những hộ bị ảnh hưởng mẫu
- b. Giám sát sự cập nhật và thực hiện RAP
- c. Xác định bất kỳ sai lệch nào giữa quy định chính sách và việc thực hiện tái định cư
- d. Theo dõi việc giải quyết thắc mắc khiếu nại
- e. Đưa ra những kiến nghị nhằm cải thiện quá trình cập nhật và thực hiện tái định cư
- f. Chứng nhận rằng mỗi hộ di dời đã được chi trả số tiền đúng với quyền lợi được quy định trong RAP
- g. Thực hiện việc kiểm toán tái định cư và bồi thường

110. Về cụ thể đối với các hoạt động cập nhật và thực hiện tái định cư, EMC sẽ giám sát và đánh giá những vấn đề cụ thể như sau:

- Tham vấn và nhận thức cộng đồng đối với chính sách tái định cư và các quyền lợi;
- Điều phối các hoạt động tái định cư với lịch trình thi công;
- Quy trình thu hồi và chuyển giao đất;
- Việc xây dựng nhà và kiến trúc thay thế;
- Độ hài lòng của những người di dời đối với sự bồi thường, hỗ trợ và việc thực hiện RAP;
- Cơ chế giải quyết khiếu nại (hồ sơ, quy trình, giải pháp);
- Giám sát loại hình và mức độ hỗ trợ được bên phụ trách dự án đưa ra cho những hộ di dời mà muốn mua đất nông nghiệp tư thay thế;
- Tính hiệu quả, mức ảnh hưởng và tính bền vững của những quyền lợi và những chương trình phục hồi thu nhập, cũng như sự cần thiết của các biện pháp giảm thiểu thiệt hại và cải thiện thu nhập nếu những mục đích của dự

án không được thực hiện hoàn toàn. EMC cũng phải xác định những hộ di dời mà không thể khôi phục lại thu nhập và cần sự hỗ trợ thêm;

- Khả năng của hộ phải di dời trong việc phục hồi lại mức sống và sinh kế. Những người di dời dễ bị tổn thương và những người bị mất đất sản xuất sẽ được chú ý nhiều hơn;
- Tác động của tái định cư trong các hoạt động thi công;
- Sự tham gia của hộ di dời trong quá trình cập nhật và thực hiện RAP.

9.3. Phương pháp giám sát độc lập

111. Những phương pháp được EMC sử dụng để giám sát được tóm tắt như sau:

- a. Rà soát văn bản DMS để có thể thiết lập một cơ sở cho việc giám sát và đánh giá lợi ích của dự án. EMC sẽ kiểm tra ngẫu nhiên quá trình DMS với những hộ phải di dời được xác định dựa trên kết quả DMS. Trong quá trình thực hiện DMS, EMC cũng sẽ giám sát quy trình DMS để xác định và đánh giá xem nếu các hoạt động DMS đang được tiến hành một cách minh bạch và có sự tham gia của các bên.
- b. Đánh giá Khảo sát Kinh tế - Xã hội (SES) cơ sở. Nếu sự thu hồi đất không diễn ra trong ít nhất 2 năm, EMC sẽ thực hiện một khảo sát khác. Một khảo sát sau khi tái định cư cũng sẽ được thực hiện trong 1 năm kể từ khi hoàn thành các hoạt động tái định cư. Lấy mẫu sẽ bao gồm 20% những hộ di dời bị ảnh hưởng do mất đất sản xuất, và ít nhất 10% tất cả các hộ di dời khác. Những hộ di dời đã được phỏng vấn trong quá trình cập nhật RAP sẽ được phỏng vấn tiếp. EMC cũng sẽ quan tâm đặc biệt đến phụ nữ, người nghèo, người không có đất và những nhóm dễ tổn thương khác với những câu hỏi đặt riêng cho họ; và dữ liệu cũng sẽ phân tách thông tin theo giới tính, dân tộc và tính dễ bị tổn thương.
- c. Đánh giá nhanh có sự tham gia (PRA), bao gồm việc thu thập thông tin, xác định những vấn đề còn tồn tại hoặc có thể xảy ra, và tìm ra những giải pháp có hạn định cụ thể thông qua những công cụ hỗ trợ: a) phỏng vấn người cung cấp thông tin chủ yếu, b) thảo luận nhóm tập trung về những vấn đề như chi trả bồi thường, phục hồi thu nhập và di dời; c) họp cộng đồng để thảo luận về thiệt hại của cộng đồng, sự hòa nhập của những hộ tái định cư ở cộng đồng sở, hoặc công việc thi công; d) quan sát thực địa trực tiếp; e) phỏng vấn chính thức hoặc không chính thức các hộ BAH, phụ nữ, và các nhóm dễ bị tổn thương khác để giám sát và đánh giá tiến độ mà những người di dời đang thực hiện để hồi phục mức sống của họ; và f) nghiên cứu trường hợp chuyên sâu những vấn đề được xác định từ việc giám sát nội bộ và độc lập và những nỗ lực cần có để giải quyết. PRA sẽ tập trung vào những thực hành tốt.

- d. Kiểm toán tái định cư cũng sẽ được tiến hành trong quá trình giám sát. EMC sẽ có mặt tại thời điểm giải ngân các khoản chi trả cho hộ di dời trong quá trình giám sát. Báo cáo EMC sẽ bao gồm cả kiểm toán tái định cư cho mỗi giai đoạn giám sát.
- e. Điều khoản tham chiếu cho giám sát độc lập sẽ nhận được sự đồng ý của JICA trước khi mời giám sát độc lập cho RAP.
- f. EMC sẽ chuẩn bị báo cáo giám sát sau mỗi ba (3) tháng theo quy trình khi hộ di dời đã nhận bồi thường/hỗ trợ và di chuyển khỏi phần đất thu hồi. EMC sẽ thực hiện đánh giá hậu tái định cư trong mười hai (12) tháng sau khi việc bồi thường và di dời được hoàn thành.

9.4. Đánh giá

112. Trong 6 đến 12 tháng sau khi hoàn thành tái định cư, EMC cũng sẽ thực hiện một nghiên cứu đánh giá các hộ bị ảnh hưởng nặng để xác định xem những mục tiêu của tái định cư có được hoàn thành hay không. Phương pháp đánh giá sẽ dựa chủ yếu trên sự so sánh tình trạng kinh tế xã hội của các hộ BAH nặng trước và sau tái định cư. Với mục đích này, một khảo sát kinh tế - xã hội cũng sẽ được tiến hành để xác định mức sống của những hộ bị ảnh hưởng nặng, và phục hồi lại sinh kế của họ lên đến mức trước khi có dự án.

113. Một kế hoạch tái định cư không có thể được coi là hoàn thành cho đến khi một cuộc kiểm toán hoàn thành hoặc khảo sát khẳng định rằng tất cả các quyền lợi đã được nhận bởi người hưởng lợi và phục hồi sinh kế đang tiến triển đúng tiến độ.

X. CHI PHÍ VÀ NGÂN SÁCH

114. Để chuẩn bị ngân sách cho các chi phí của Dự án, cần chuẩn bị một dự toán kinh phí sơ bộ để đảm bảo phục hồi sinh kế cho người BAH. Kinh phí cho Kế hoạch hành động tái định cư của dự án được chuẩn bị trên cơ sở đơn giá bồi thường đã cập nhật và phân kinh phí tổ chức thực hiện bồi thường, hỗ trợ và tái định cư theo Khung chính sách hoặc theo giá thay thế. Việc định giá đơn giá đất của dự án áp dụng giá thay thế và tuân theo quy định của cơ quan thẩm định giá đất độc lập. Đơn giá này phải phản ánh giá thay thế theo giá thị trường của tất cả các tài sản bị ảnh hưởng, tại thời điểm thực hiện Kế hoạch hành động tái định cư.

115. Kinh phí bồi thường, tái định cư của dự án sẽ sử dụng nguồn vốn đối ứng của dự án. Chi phí đào tạo thực hiện công tác Tái định cư và chi phí Giám sát độc lập Tái định cư sẽ lấy từ nguồn vốn vay của JICA, tư vấn độc lập về thẩm định giá sẽ lấy từ nguồn vốn đối ứng của Dự án.

116. Để chuẩn bị tính toán các chi phí dự án, một dự toán vốn sơ bộ được chuẩn bị. Mức bồi thường cho đất ở và nông nghiệp, nhà cửa, vật kiến trúc, cây cối hoa màu sử dụng để ước tính ngân sách tái định cư được dựa trên một cuộc khảo sát nhanh về giá thay thế (RCS) cập nhật năm 2016. Bảng dưới đây tóm tắt ngân sách tái định cư dự kiến của dự án.

Bảng 14- Tóm tắt chi phí bồi thường, hỗ trợ và tái định cư dự kiến

TT	Hạng mục	Số hộ BAH	Số tiền (1,000 VND)
I	BÒI THƯỜNG		
1	Bồi thường đất	160	30,677,454
2	Bồi thường nhà	26	7,831,400
3	Bồi thường vật kiến trúc	48	4,558,850
4	Bồi thường cây trồng và hoa màu	127	6,013,080
II	HỖ TRỢ		
1	Hỗ trợ di chuyển	23	315,000
2	Hỗ trợ ổn định đời sống	156	241,920
3	Đào tạo + hỗ trợ	156	25,570,350
4	Hỗ trợ chi phí sửa chữa		TBD
5	Hỗ trợ mất thu nhập kinh doanh	12	600,000
6	Hỗ trợ thuê nhà	13	75,000
7	Hỗ trợ tự tái định cư	13	270,000
8	Phụ cấp ưu đãi đặc biệt		TBD
9	Hỗ trợ khác		6,659,780
10	Thưởng khuyến khích	≤162	404,469
III	CHI PHÍ KHÁC		14,882,833
IV	TỔNG CỘNG (1,000 VND)	176	97,816,636

PHỤ LỤC

Phụ lục 1: Những thông tin cần cung cấp cho người BAH

Các hợp phần và tiểu dự án của Dự án. Bao gồm các địa điểm mà họ có thể có được những thông tin chi tiết về dự án.

Những tác động của dự án. Những tác động đối với người sinh sống và làm việc trong khu vực bị ảnh hưởng của dự án, bao gồm giải trình về sự cần thiết phải tiến hành thu hồi đất cho dự án.

Các quyền và quyền lợi của người BAH. Quyền và quyền lợi của người BAH sẽ được xác định. Ngày khóa sổ sẽ được thông báo để xác định tính đầy đủ điều kiện. Các quyền và quyền lợi cho các tác động khác nhau đối với người BAH sẽ được giải thích, trong đó bao gồm các quyền lợi đối với những người bị mất công việc kinh doanh, việc làm và thu nhập. Các phương pháp gồm đất đổi đất, đền bù bằng tiền mặt, các phương án tổ chức lại cho tái định cư cá nhân, những hỗ trợ và quyền lợi sẽ được cung cấp cho từng người BAH, quyền lợi đối với hỗ trợ phục hồi và các cơ hội việc làm liên quan đến Dự án sẽ được thảo luận và giải thích đầy đủ.

Cơ chế khiếu nại và giải quyết khiếu nại. Những người BAH sẽ được thông báo rằng các chính sách và thủ tục của Dự án là nhằm đảm bảo mức sống của họ sẽ được khôi phục như mức trước khi có dự án. Người BAH cũng sẽ được thông báo rằng Hội đồng tái định cư có thể giúp giải quyết nếu có bất kỳ sự không rõ ràng hay hiểu lầm nào về bất kỳ khía cạnh nào của dự án. Nếu người BAH có thắc mắc về bất kỳ khía cạnh nào liên quan tới việc thu hồi đất, bồi thường, tái định cư và quá trình khôi phục, kể cả mức bồi thường cho những tổn thất của họ thì họ có quyền khiếu nại và được giải quyết khiếu nại. Những người BAH sẽ được giải thích về cách thức tiếp cận với các thủ tục giải quyết khiếu nại. Họ sẽ có thông tin về chi tiết liên lạc các cơ quan và các điểm liên lạc tại địa phương nhằm giải quyết khiếu nại.

Quyền tham gia và quyền được tham vấn. Những người BAH sẽ được thông báo về việc họ có quyền tham gia vào việc lập kế hoạch và thực hiện quá trình tái định cư. Những người BAH sẽ có đại diện trong Hội đồng tái định cư cấp huyện và đại diện này sẽ có mặt bất cứ khi nào Ban Bồi thường, tái định cư xã/huyện/tỉnh họp để đảm bảo những người BAH được tham gia vào mọi khía cạnh của dự án.

Các hoạt động tái định cư. Những người BAH sẽ được giải thích về phương pháp tính toán mức bồi thường và phương thức thanh toán tiền bồi thường; quy trình giám sát sẽ bao gồm việc phỏng vấn chọn mẫu trong số những người BAH; việc di dời tới các địa điểm độc lập hoặc tự di dời; thông tin sơ bộ về các thủ tục đối với các công trình xây lắp.

Trách nhiệm của các cơ quan. Những người BAH sẽ được thông báo về các tổ chức, các cấp chính quyền và trách nhiệm của các cơ quan này liên quan đến hoạt động tái định cư, cũng như tên và chức vụ của các cán bộ cùng số điện thoại, địa chỉ cơ quan và giờ làm việc, nếu có.

Kế hoạch thực hiện. Những người BAH sẽ nhận được kế hoạch đề xuất cho các hoạt động tái định cư chính và được thông báo rằng các công trình xây lắp sẽ chỉ được bắt đầu sau khi hoàn thành tất cả các hoạt động tái định cư và giải phóng mặt bằng khu vực dự án. Cần thông báo rõ là người BAH sẽ chỉ di dời sau khi đã nhận đủ các đền bù cho tài sản bị mất. Các kế hoạch và sơ đồ thực hiện sẽ được cung cấp cho Hội đồng tái định cư các cấp.

Phụ lục 2: Chỉ số giám sát và đánh giá

Loại chỉ số	Chỉ số	Thông tin cần có trong giám sát và đánh giá
Các chỉ số quá trình	Nhân sự	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Số lượng cán bộ/số lượng chuyên gia xã hội và tái định cư của Ban 9, PPMU và cán bộ huyện được giao triển khai dự án.
	Tham vấn, sự tham gia và xử lý khiếu nại	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Số lượng các cuộc tham vấn và chương trình có sự tham gia được tổ chức với người BAH và các bên liên quan; ✓ Số lượng và loại khiếu nại nhận được từ những người hưởng lợi và người BAH, số ngày được sử dụng để các GRC giải quyết những khiếu nại đó; ✓ Số lượng và tên của những người đại diện tham gia vào các cuộc tham vấn và trong triển khai dự án đầu tư.
	Các quy trình hoạt động	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Loại biểu mẫu sử dụng để ghi lại những hoạt động được thực hiện khi triển khai dự án; ✓ Sự phối hợp hiệu quả với PPMU, chính quyền huyện, người BAH và các thể chế/tổ chức khác; ✓ Hiệu quả của Ban 9, PPMU và cán bộ huyện; ✓ Hiệu quả của hệ thống thanh toán bồi thường; ✓ Hỗ trợ hậu cần thích đáng cho triển khai dự án đầu tư; ✓ Đánh giá sự tuân thủ đầy đủ những chính sách dự án quy định trong RAP; ✓ Cho biết những vấn đề và khó khăn mà cán bộ gặp phải trong khi tham vấn, giải quyết khiếu nại và trong khi tiến hành các thủ tục hoạt động.
	Bồi thường và quyền lợi	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Số lượng người BAH được giao nhà, và; ✓ Cho biết loại bồi thường được thực hiện một lần hay nhiều lần; ✓ Cho biết số lượng người BAH tham gia chuyển đổi cây trồng/sinh kế có hoạt động tạo thu nhập, sinh kế BAH do việc cắt nước trong thời gian thi công (nếu có); ✓ Cho biết số lượng người BAH phải di dời đã được cung cấp hỗ trợ vận chuyên; ✓ Cho biết về hỗ trợ thực phẩm đối với người BAH đã chuyển tới khu tập trung tạm hoặc tới địa điểm khác; ✓ Cho biết về người BAH có được nhận phụ cấp/hỗ trợ cho việc tháo dỡ và xây dựng lại nhà cửa cũng nhưng tháo dỡ các công trình của họ khi chuyển đi.
	Khôi phục về xã hội	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Cho biết số người tránh được các tổn thất về sản xuất nông nghiệp/thu nhập ảnh hưởng lâu và thay đổi độ mặn; ✓ Cho biết số phụ nữ tham dự các khóa đào tạo sinh kế, quản lý cây trồng tổng hợp (ICM), quản lý tưới có sự tham gia (PIM); ✓ Cho biết số lượng người BAH, đặc biệt là phụ nữ đã thay đổi sinh kế sau khi đào tạo về phát triển sinh kế.
	Vấn đề và khó khăn gặp phải	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Chỉ ra những vấn đề và các khó khăn gặp phải trong việc thực hiện đầu tư, thanh toán bồi thường, quyền lợi và phục hồi xã hội của người BAH.
C á c	Khả năng kiểm	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Thu nhập hiện tại so với thu nhập từ trước dự án;

sống của hộ	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Việc làm của các thành viên hộ gia đình BAH trong trong các hoạt động của dự án; ✓ Thay đổi về thu nhập của các những hộ sản xuất nông nghiệp; ✓ Phục hồi diện tích tưới;
Sức khỏe và môi trường	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vấn đề/ khó khăn trong việc quản lý chất thải; ✓ Cải thiện tiếp cận với nguồn nước sạch, hợp vệ sinh; ✓ Cải thiện điều kiện sức khỏe của phụ nữ và trẻ em.
Thay đổi trong khuôn mẫu văn hóa xã hội	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tăng số phụ nữ tham gia vào hoạt động PIM, ICM.